

PLAN ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM

PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ W DORZECZU ODRY I WISŁY – 8524 PL

Kategoria środowiskowa B – zgodnie z OP 4.01 BŚ

Komponent 1:

Ochrona przed powodzią Dolnej i Środkowej Odry

Podkomponent 1B:

Ochrona przed powodzią na Środkowej i Dolnej Odrze

Kontrakt 1B.5/3:

*Przebudowa mostu w celu zapewnienia minimalnego prześwitu
(Most kolejowy w km 615,1 rz. Odry w Kostrzynie nad Odrą)*

WERSJA ROBOCZA

Wydanie	Data	Autor	Sprawdzający	Aprobata Klienta
I	lipiec 2020	Alicja Wilanowska	Dorota Kowalczyk	
		Waldemar Krzysztof		
		Krzysztof Achtenberg		

**PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ
W DORZECZU ODRY I WISŁY**

współfinansowany przez:

Bank Światowy, Umowa Pożyczki Nr 8524 PL

Bank Rozwoju Rady Europy, Umowa Ramowa Pożyczki Nr LD 1866

budżet państwa

PLAN ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM

Komponent: *1 – Ochrona przed powodzią Dolnej i Środkowej Odry*

Podkomponent: *1B – Ochrona przed powodzią na Środkowej i Dolnej Odrze*

Kontrakt: *1B.5/3 Przebudowa mostu w celu zapewnienia minimalnego prześwitu
(Most kolejowy w km 615,1 rz. Odry w Kostrzynie nad Odrą)*

Jednostka Wdrażania Projektu:

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie

Autorzy opracowania:

Jednostka Realizacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły

w Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie

Konsultant wsparcia technicznego RZGW w Szczecinie

dla Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły –

Joint Venture: SWECO Consulting Sp. z o. o., SWECO Nederland B.V., Sweco Engineering Sp. z o. o., Ekocentrum –

Wrocławski Ośrodek Usług Ekologicznych Sp. z o. o.

Szczecin, lipiec 2020 r.

SPIS TREŚCI

STRESZCZENIE	8
1. WSTĘP	13
1.1. PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ W DORZECZU ODRY I WISŁY (POPDOW)	13
1.2. OCHRONA PRZED POWODZIĄ ŚRODKOWEJ I DOLNEJ ODRY (KOMPONENT 1 POPDOW).....	14
2. OPIS ZADANIA	15
2.1. LOKALIZACJA ZADANIA	15
2.2. CHARAKTERYSTYKA ZADANIA.....	17
3. UWARUNKOWANIA INSTYTUCJONALNE, PRAWNE I ADMINISTRACYJNE	24
3.1. INSTYTUCJE ZAANGAŻOWANE W REALIZACJĘ ZADANIA	24
3.2. OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWA KRAJOWEGO W ZAKRESIE ŚRODOWISKA	24
3.3. PROCEDURA OOŚ W POLSCE	24
3.4. WYTYCZNE BANKU ŚWIATOWEGO.....	25
3.5. AKTUALNY STAN PROCEDURY OOŚ DLA ZADANIA 1B.5/3	25
3.6. MECHANIZMY DLA SKARG I WNIOSKÓW	26
4. OPIS ELEMENTÓW ŚRODOWISKA W OTOCZENIU ZADANIA	27
4.1. POWIERZCHNIA ZIEMI I KRAJOBRAZ.....	27
4.2. KLIMAT	28
4.3. STAN SANITARNY POWIETRZA	28
4.4. GLEBY I GRUNTY	30
4.5. WODY POWIERZCHNIOWE.....	30
4.6. WODY PODZIEMNE	31
4.7. KLIMAT AKUSTYCZNY	32
4.8. PRZYRODA.....	32
4.9. KRAJOBRAZ KULTUROWY I ZABYTKI	37
4.10. LUDNOŚĆ.....	38
5. PODSUMOWANIE USTALEŃ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	39
5.1. POWIERZCHNIA ZIEMI I KRAJOBRAZ.....	39
5.2. KLIMAT	39
5.3. STAN SANITARNY POWIETRZA	39
5.4. GLEBY I GRUNTY	40
5.5. WODY POWIERZCHNIOWE.....	40
5.6. WODY PODZIEMNE	41
5.7. KLIMAT AKUSTYCZNY	41
5.8. PRZYRODA.....	42
5.9. KRAJOBRAZ KULTUROWY I ZABYTKI	45

5.10. LUDNOŚĆ.....	45
5.11. NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA (SYTUACJE KRYZYSOWE I AWARYJNE)	46
5.12. ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANE I TRANSGRANICZNE.....	46
6. OPIS DZIAŁAŃ ŁAGODZĄCYCH.....	48
6.1. POWIERZCHNIA ZIEMI I KRAJOBRAZ.....	48
6.2. KLIMAT	49
6.3. STAN SANITARNY POWIETRZA	49
6.4. GLEBY I GRUNTY	50
6.5. WODY POWIERZCHNIOWE.....	51
6.6. WODY PODZIEMNE	51
6.7. KLIMAT AKUSTYCZNY	51
6.8. PRZYRODA.....	52
6.9. KRAJOBRAZ KULTUROWY I ZABYTKI	53
6.10. LUDNOŚĆ.....	54
6.11. ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO LUDZI	55
6.12. NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA	56
6.13. ODPADY I ŚCIEKI	58
6.14. WYMAGANIA DOTYCZĄCE WDROŻENIA PLANÓW DZIAŁAŃ W FAZIE BUDOWY	59
6.15. WYMAGANIA W ZAKRESIE POLITYK ES BANKU ŚWIATOWEGO	62
6.16. DZIAŁANIA NA ETAPIE EKSPLOATACJI	64
7. OPIS DZIAŁAŃ MONITORINGOWYCH.....	65
7.1. MONITORING ŚRODOWISKA W OKRESIE PROWADZENIA ROBÓT	65
7.2. MONITORING ŚRODOWISKA W OKRESIE EKSPLOATACJI	66
8. KONSULTACJE SPOŁECZNE.....	67
8.1. KONSULTACJE SPOŁECZNE RAMOWEGO PLANU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM I SPRAWAMI SPOŁECZNYMI DLA POPDOW (2015).....	67
8.2. KONSULTACJE SPOŁECZNE NA ETAPIE PROCEDUR ŚRODOWISKOWYCH DLA ZADANIA.....	67
8.3. KONSULTACJE SPOŁECZNE PZŚ.....	68
9. STRUKTURA ORGANIZACYJNA WDRAŻANIA PZŚ	70
9.1. BIURO KOORDYNACJI PROJEKTU OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ W DORZECZU ODRY I WISŁY (BKP OPDOW)	70
9.2. JEDNOSTKA WDRAŻANIA PROJEKT (JWP) ORAZ JEDNOSTKA REALIZUJĄCA PROJEKT.....	70
9.3. KONSULTANT/INŻYNIER.....	71
9.4. WYKONAWCA	72

Plan Zarządzania Środowiskiem

*Kontrakt 1B.5/3 Przebudowa mostu w celu zapewnienia minimalnego prześwitu
(Most kolejowy w km 615,1 rz. Odry w Kostrzynie nad Odrą)*

10. HARMONOGRAM WDRAŻANIA PZŚ ORAZ PROCEDURY RAPORTOWANIA	74
11. WYKAZ MATERIAŁÓW ŹRÓDŁOWYCH	77
12. LISTA ZAŁĄCZNIKÓW	78

Wykaz podstawowych definicji i skrótów używanych w PZŚ

Nazwa	Opis
MBOiR/BŚ	Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju / Bank Światowy
BKP / BKP OPDOW	Biuro Koordynacji Projektu / Biuro Koordynacji Projektu OPDOW
BP	Procedura Banku Światowego (<i>Bank Procedure</i>) ¹
Decyzja środowiskowa / DŚU	Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach
Epidemia	Wystąpienie na danym obszarze zakażeń lub zachorowań na chorobę zakaźną w liczbie wyraźnie większej niż we wcześniejszym okresie albo wystąpienie zakażeń lub chorób zakaźnych dotychczas niewystępujących.
ES	Polityka Banku Światowego Environmental and Social – ES, dotycząca spraw środowiskowych i społecznych (tj. w zakresie ochrony środowiska, bezpieczeństwa i higieny pracy i społeczności, równości płci, ochrony nieletnich, osób szczególnie wrażliwych (w tym niepełnosprawnych), molestowania seksualnego, przemocy na tle seksualnym, świadomości i zapobieganie HIV / AIDS).
ESMF	Ramowy Plan Zarządzania Środowiskiem i Sprawami Społecznymi (<i>Environmental and Social Management Framework</i>) dla POPDOW ²
Inwestor / Zamawiający / JWP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w Warszawie reprezentowane przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie/ Jednostka Wdrażania Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły
JCWP	Jednolita Część Wód Powierzchniowych
JCWPd	Jednolita Część Wód Podziemnych
JRP	Jednostka Realizująca Projekt Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły w PGWWP RZGW w Szczecinie

¹ Polityki Operacyjne i Procedury Banku Światowego przedstawione są w dokumencie The World Bank Operational Manual, dostępnym na stronie internetowej: <https://policies.worldbank.org/sites/PPF3/Pages/Manuals/Operational%20Manual.aspx>.

² Dokument dostępny w serwisie internetowym BKP OPDOW, na stronie http://odrapcu2019.odrapcu.pl/popdow_dokumenty/ oraz w serwisie internetowym Banku Światowego, na stronie: <http://documents.worldbank.org/curated/en/717671468333613779/Poland-Odra-Vistula-Flood-Management-Project-environmental-and-social-management-framework>.

Plan Zarządzania Środowiskiem
*Kontrakt 1B.5/3 Przebudowa mostu w celu zapewnienia minimalnego prześwitu
(Most kolejowy w km 615,1 rz. Odry w Kostrzynie nad Odrą)*

Nazwa	Opis
Konsultant / Inżynier / Inżynier Kontraktu	Firma lub osoba prawna realizująca dla Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie usługę Konsultanta wsparcia technicznego w ramach Projektu OPDOW
Kontrakt / Zadanie	Kontrakt / Zadanie 1B.5/3 Przebudowa mostu w celu zapewnienia minimalnego prześwitu (Most kolejowy w 615,1 km rz. Odry w Kostrzynie nad Odrą)
MPZP	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
OOŚ	Ocena Oddziaływania na Środowisko
OP	Polityka Operacyjna Banku Światowego (<i>Operational Policy</i>) ¹
PAD	Dokument Oceny Projektu (<i>Project Appraisal Document</i>) ² dla POPDOW
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PGWdO	Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie <i>Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry</i>)
Plan BIOZ	Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
POIiŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
POM	Podręcznik Operacyjny Projektu (<i>Project Operations Manual</i>) ³ dla POPDOW
Projekt / POPDOW / Projekt OPDOW	Projekt Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły
PZO	Plan Zadań Ochronnych
PZŚ	Plan Zarządzania Środowiskiem
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
SDF	Standardowy Formularz Danych: Standardowy Formularz Danych (Standard Data Form, SDF) to jednolity w całej Unii Europejskiej szablon opisu obszaru Natura 2000. Jest zatwierdzany decyzją Komisji Europejskiej i obowiązkowy do stosowania we wszystkich państwach członkowskich

¹ Patrz przypis dla BP (Procedura Banku Światowego).

² Dokument dostępny w serwisie internetowym Banku Światowego, na stronie: <http://documents.worldbank.org/curated/en/320251467986305800/Poland-Odra-Vistula-Flood-Management-Project>.

³ Dokument dostępny w serwisie internetowym BKP POPDOW, na stronie: http://odrapcu2019.odrapcu.pl/popdow_dokumenty/.

Plan Zarządzania Środowiskiem
*Kontrakt 1B.5/3 Przebudowa mostu w celu zapewnienia minimalnego prześwietu
(Most kolejowy w km 615,1 rz. Odry w Kostrzynie nad Odrą)*

Nazwa	Opis
Stan epidemii	Sytuacja prawna wprowadzona na danym obszarze w związku z wystąpieniem epidemii w celu podjęcia określonych w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. <i>o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi</i> (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 1239 ze zm.) działań przeciwepidemicznych i zapobiegawczych dla zminimalizowania skutków epidemii.
Stan zagrożenia epidemicznego	Sytuacja prawna wprowadzona na danym obszarze w związku z ryzykiem wystąpienia epidemii w celu podjęcia określonych w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. <i>o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi</i> (Dz.U. z 2019 r. poz. 1239 ze zm.) działań zapobiegawczych.
UE	Unia Europejska
Wytyczne EHS	Wytyczne Banku Światowego w zakresie Środowiska, Zdrowia i Bezpieczeństwa (EHS), Ogólne Wytyczne EHS (The Environmental, Health, and Safety (EHS) Guidelines , General EHS Guildelines ¹).
WKZ	Wojewódzki Konserwator Zabytków
Wykonawca / Wykonawca Zadania / Wykonawca Części Kontraktu	Firma lub osoba prawna realizująca Kontrakt 1B.5/3 Przebudowa mostu w celu zapewnienia minimalnego prześwietu (Most kolejowy w 615,1 km rz. Odry w Kostrzynie nad Odrą)
Zarządca drogi	Jednostka organizacyjna realizująca obowiązki zarządzania drogami publicznymi w rozumieniu <i>ustawy o drogach publicznych</i> lub obowiązki zarządzania drogą niepubliczną.

¹ https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/policies-standards/ehs-guidelines

Wykaz skróconych nazw aktów prawnych używanych w PZŚ

Nazwy aktów prawnych przywoływanych w tekście niniejszego PZŚ podawane są w wersji skróconej. Pełne nazwy poszczególnych aktów prawnych podane są w poniższym wykazie.

Nazwa w tekście	Pełna nazwa (wraz z adresem publikacyjnym)
Dyrektywa Ptasia/DP	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. UE L 20/7 z 26.01.2010, ze zm.)
Dyrektywa Siedliskowa/DS	Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. UE L 206 z 22.07.1992, ze zm.)
Ramowa Dyrektywa Wodna (RDW)	Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. UE L 327 z 22.12.2000, ze zm.)
Rozporządzenie OOŚ	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839).
Ustawa o drogach publicznych	Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 470 z późn.zm.)
Ustawa o ochronie przyrody	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 55 z późn. zm.)
Ustawa o odpadach	Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 701 z późn. zm.)
Ustawa Prawo budowlane	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 1186 z późn. zm.)
Ustawa Prawo ochrony środowiska	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 1396 z późn. zm.)
Ustawa Prawo wodne	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.)
Ustawa o ochronie zabytków	Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 282)
Ustawa o transporcie kolejowym	Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 710 z późn. zm.)

STRESZCZENIE

Niniejszy Plan Zarządzania Środowiskiem (PZŚ) odnosi się do zadania **1B.5/3 Przebudowa mostu w celu zapewnienia minimalnego prześwitu (Most kolejowy w 615,1 km rz. Odry w Kostrzynie nad Odrą)**.

W niniejszym PZŚ przedstawiono m.in. następujące informacje:

- skrótowy opis Projektu OPDOW oraz jego Komponentu 1, w skład którego wchodzi przedmiotowe Zadanie (rozdział 1.1 i 1.2);
- opis Zadania będącego przedmiotem niniejszego PZŚ (rozdział 2);
- charakterystykę uwarunkowań instytucjonalnych, prawnych i administracyjnych realizacji Zadania, w tym aktualny stan procedur OOS dla Zadania (rozdział 3);
- opis poszczególnych elementów środowiska w otoczeniu Zadania (rozdział 4);
- podsumowanie oceny oddziaływania Zadania na środowisko (rozdział 5);
- opis działań łagodzących, służących wyeliminowaniu lub ograniczeniu potencjalnego negatywnego oddziaływania Zadania na środowisko (rozdział 6), wraz z tabelarycznym zestawieniem tych działań (Załącznik 1);
- opis działań z zakresu monitoringu środowiskowego, obowiązujących dla Zadania (rozdział 7), wraz z tabelarycznym zestawieniem tych działań (Załącznik 2);
- opis przebiegu konsultacji społecznych dokonywanych na poszczególnych etapach opracowywania dokumentacji środowiskowej dla Zadania (rozdział 8);
- opis struktury organizacyjnej wdrażania PZŚ (rozdział 9);
- harmonogram wdrażania PZŚ oraz opis procedur raportowania (rozdział 10);
- listę materiałów źródłowych przytaczanych w PZŚ (rozdział 11);
- listę załączników do PZŚ (rozdział 12);
- kopie decyzji administracyjnych z zakresu ochrony środowiska i ochrony przyrody, wydanych dla Zadania (Załącznik 4).

Charakterystyka Zadania

Zadanie dotyczy przebudowy linii kolejowej nr 203 od km 341,480 do km 342,300 w związku z przebudową mostu kolejowego na Odrze w km 615,1 rz. Odry w Kostrzynie nad Odrą dla zapewnienia minimalnego prześwitu.

Jednostką Wdrażania Projektu (JWP) dla Zadania jest Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, w imieniu którego działa Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

Zakres Zadania

Zadanie obejmie przebudowę ok. 820 m odcinka układu torowego, w związku z koniecznością dostosowania go do przebudowywanego mostu kolejowego na Odrze. Jest to odcinek linii kolejowej nr 203 Tczew-Kostrzyn pomiędzy zachodnim przyczółkiem mostu kolejowego na rz. Warcie i wschodnim przyczółkiem projektowanego mostu kolejowego granicznego na rzece Odrze. Na odcinku tym, poza nasypem kolejowym, występują obiekty inżynierskie: most nad Suchodołem oraz wiadukt nad ul. Gorzyńską.

Zadanie jest bezpośrednio związane z inwestycją prowadzoną przez zarządcę niemieckiej linii kolejowej nr 6078 w ramach której nastąpi znaczne podniesienie niwelety torów na projektowanym moście granicznym w km 615,1 rzeki Odry, wynikające z dostosowania prześwitu mostu powyżej 5,25 m dla potrzeb prowadzenia akcji lodołamania.

Uwarunkowania instytucjonalne, prawne i administracyjne

Zadanie, w odniesieniu do jego charakterystyki, przewidywanych potencjalnych oddziaływań na środowisko oraz położenia względem obszarów chronionych, realizowane jest zgodnie z właściwymi krajowymi przepisami ochrony środowiska w tym zakresie oraz odpowiednimi politykami Banku Światowego.

Zadanie zostało ujęte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (inwestycja strategiczna w poz. 18* w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego) i nie zostało wskazane w MasterPlanie dla obszaru dorzecza Odry oraz PGWdO, jako inwestycja mogąca zagrażać osiągnięciu celów środowiskowych dla jednolitych części wód.

Stan procedury administracyjnej w zakresie OOS

Zadanie stanowi przedsięwzięcie, które może potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wymienione w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71 ze zm.) w związku z §4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839)¹. W związku z powyższym realizacja Zadania wymagała uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Organem właściwym do wydania ww. decyzji był regionalny dyrektor ochrony środowiska, a zgodnie z właściwością miejscową Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim. Wniosek o wydanie decyzji środowiskowej został złożony 25.07.2019, a decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydano dnia 11.12.2019 r. W decyzji, znak: WZŚ.420.115.2019.AN, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. stwierdził brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której wdraża się postępowania z udziałem społeczeństwa. Kopię decyzji zamieszczono w załączniku 4a do PZŚ.

Stan elementów środowiska w otoczeniu Zadania

¹ W trakcie trwania postępowania Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku zostało uchylone Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r., przy czym zgodnie z §4 rozporządzenia uchylającego dla postępowań wszczętych przed dniem wejścia rozporządzenia uchylającego w życie zastosowanie miały przepisy dotychczasowe.

W wyniku prac związanych z identyfikacją walorów środowiska przyrodniczego oraz kulturowego stwierdzono, iż obszar realizacji Zadania oraz jego otoczenie cechują między innymi następujące uwarunkowania środowiskowe:

- obszar realizacji Zadania zlokalizowany jest w obrębie zlewni JCWP Warta od Noteci do ujścia PLRW6000211899 oraz JCWP Odra od Nysy Łużyckiej do Warty PLRW60002117999;
- w sąsiedztwie obszaru realizacji Zadania stwierdzono występowanie trzech siedlisk przyrodniczych chronionych w ramach Dyrektywy Siedliskowej: 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne; 6430 ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*); 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe).
- obszar realizacji Zadania mieści się w granicach form ochrony przyrody: Natura 2000 Ujście Warty PLC080001, Park Krajobrazowy „Ujście Warty”
- obszar realizacji Zadania znajduje się częściowo na terenie dawnej Twierdzy Kostrzyn, wpisanej do rejestru zabytków, most nad tzw. Suchodołem oraz most kolejowy na Warcie ujęte są w wojewódzkiej ewidencji zabytków (nie wpisane do rejestru zabytków).

Podsumowanie oceny oddziaływania na środowisko

Powierzchnia ziemi i krajobraz

Zadanie dotyczy przebudowy istniejącej infrastruktury. Trwałe zajęcie powierzchni terenu dotyczy zatem terenu już zajętego pod przebudowywane obiekty budowlane (odcinek linii kolejowej wraz z obiektami inżynierskimi). Czasowe zajęcie terenu dotyczy placu i zaplecza budowy. Powierzchnia ziemi wykorzystana na potrzeby placu budowy i zaplecza budowy zostanie przywrócona do stanu sprzed realizacji. Zadanie nie generuje znaczących oddziaływań na powierzchnię ziemi.

W wyniku realizacji Zadania nie powstaną nowe elementy w krajobrazie. Nie przewiduje się zatem wystąpienia istotnych zmian w krajobrazie.

Klimat

Realizacja Zadania nie wywiera wpływu na stan klimatu.

Powietrze atmosferyczne

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych będzie występowała przede wszystkim na etapie realizacji Zadania. W fazie eksploatacji, po zakończeniu robót, nie przewiduje się wystąpienia istotnych zmian w emisji zanieczyszczeń do powietrza w porównaniu ze stanem sprzed przebudowy mostu.

Wody powierzchniowe

W ramach Zadania nie planuje się wykonywania żadnych robót w obrębie koryt cieków (Odra lub Warty). Nie przewiduje się usuwania roślinności brzegowej stanowiącej naturalny bufor przechwytyjący np. spływ zawiesiny. W związku z tym nie przewiduje się znaczącego wpływu

na elementy biologiczne, hydromorfologiczne (ograniczenie przepływu, naruszenie struktury dna oraz ciągłości morfologicznej) oraz fizykochemiczne jednolitych części wód.

Wody podziemne

Realizacja Zadania, a następnie eksploatacja przebudowanej infrastruktury nie będzie powodowała dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, przez co nie wpłynie na pogorszenie stanu chemicznego części wód podziemnych. Zadanie nie będzie miało również negatywnego wpływu na cele środowiskowe dotyczące stanu ilościowego wód podziemnych.

Klimat akustyczny

W trakcie realizacji Zadania generowane emisje hałasu będą miały charakter lokalny, ograniczony do rejonu prowadzonych robót. W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru realizacji Zadania nie występuje zabudowa mieszkaniowa. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa (tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej) znajdują się w odległości ok. 700 m. W trakcie realizacji uwzględnione będą techniczne i organizacyjne środki minimalizujące emisję hałasu.

Przyroda ożywiona

Realizacja Zadania o stosunkowo niewielkiej skali nie wpłynie znacząco negatywnie na zidentyfikowane gatunki ptaków w rejonie mostu, wśród których przeważają gatunki pospolite, zasiedlające również tereny miejskie. Obszar realizacji Zadania położony jest w otoczeniu rozległych obszarów znacznie cenniejszych dla bytowania ptaków. Zastosowanie ograniczeń czasowych w usuwaniu drzew powinno skutecznie zminimalizować oddziaływania do poziomów nieznaczących.

Planowane Zadanie będzie realizowane w całości na lądzie poza wodami powierzchniowymi. Nie przewiduje się ingerencji w koryto lub strefę brzegową Odry, czy Warty, ani w licznie występujące tu starorzecza. Zatem nie przewiduje się oddziaływań na ichtiofaunę lub na wodną faunę bezkręgową.

Nie przewiduje się, by realizacja i funkcjonowanie nowego mostu mogło w znacząco negatywny sposób oddziaływać na inne gatunki chronione zwierząt zidentyfikowane w rejonie mostu.

Obszar realizacji Zadania położony jest w granicach obszaru Natura 2000 Ujście Warty PLC080001. W celu przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszary Natura 2000 wykonana została analiza Zadania pod kątem ingerencji w środowisko przyrodnicze. W wyniku przeprowadzonych analiz **nie stwierdzono występowania istotnych oddziaływań** na stan zachowania przedmiotów ochrony i cele przedmiotów ochrony oraz integralność sieci obszarów Natura 2000.

Zadanie zlokalizowane będzie w obrębie Parku Krajobrazowego „Ujście Warty”, jego realizacja nie stoi w sprzeczności z uchwałą Sejmiku Województwa Lubuskiego regulującą gospodarowanie w obrębie Parku Krajobrazowego „Ujście Warty”.

Zabytki kultury i dobra materialne

Obszar realizacji Zadania znajduje się na terenie dawnej Twierdzy Kostrzyn, wpisanej do rejestru zabytków, natomiast most kolejowy nad tzw. Suchodołem (planowany do przebudowy) oraz most kolejowy na Warcie ujęte są w wojewódzkiej ewidencji zabytków, niewpisane do

rejestr zabytków. Na terenie Twierdzy Kostrzyn ochronie podlegają również ziemne warstwy kulturowe. Prowadzenie robót ziemnych w tym obszarze wymaga przeprowadzenia badań archeologicznych. W związku z tym realizacja robót prowadzona będzie zgodnie z pozwoleniami i uzgodnieniami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków przy zapewnieniu nadzoru archeologicznego Wykonawcy.

Zdrowie i bezpieczeństwo ludzi

Realizacja Zadania nie generuje istotnych zagrożeń dla zdrowia i bezpieczeństwa ludzi. Mogą one pojawić się w przypadku wystąpienia awarii, katastrof i innych zdarzeń losowych (jak np. wyciek zanieczyszczeń, pożar, odnalezienie niewybuchów i niewypałów, powódź).

Działania łagodzące i monitoringowe

W rozdziale 6 i 7 oraz w Załącznikach 1 i 2 PZŚ opisano i przedstawiono w formie tabelarycznej zestaw działań łagodzących i monitoringowych, służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych oddziaływań realizacji Zadania na środowisko oraz zapewnieniu efektywnego wdrożenia warunków PZŚ. Działania te zawierają warunki określone w wydanych decyzjach administracyjnych z zakresu ochrony środowiska, a także dodatkowe warunki sformułowane na etapie prac nad PZŚ.

Konsultacje społeczne

W rozdziale 8 PZŚ przedstawiono relację z konsultacji społecznych prowadzonych w ramach procedur związanych z oceną oddziaływania na środowisko planowanego Zadania, w tym:

- konsultacji społecznych dokumentu pt. *Ramowy Plan Zarządzania Środowiskiem i Sprawami Społecznymi (ESMF)* dla Projektu OPDOW (2015);
- konsultacji społecznych prowadzonych na etapie wydawania decyzji środowiskowych (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim wydał dla Zadania decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach bez przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której zapewnia się udział społeczeństwa w postępowaniu);
- konsultacji społecznych niniejszego Planu Zarządzania Środowiskiem – końcowa wersja tekstu PZŚ zostanie uzupełniona o ten opis, po przeprowadzeniu procedury upublicznienia projektu PZŚ i po zakończeniu jego konsultacji społecznych.

1. WSTĘP

Niniejszy Plan Zarządzania Środowiskiem (PZŚ) odnosi się do **Zadania 1B.5/3 Przebudowa mostu w celu zapewnienia minimalnego prześwitu (Most kolejowy w 615,1 km rz. Odry w Kostrzynie nad Odrą)**, stanowiące część Podkomponentu 1B w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły (POPDO) i realizowanego jako Kontrakt: 1B.5/3.

1.1. PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ W DORZECZU ODRY I WISŁY (POPDO)

Celem Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły (POPDO) jest podniesienie poziomu ochrony przeciwpowodziowej dla ludności mieszkającej na wybranych terenach dorzecza Odry i dorzecza Górnej Wisły oraz wzmocnienie instytucjonalne administracji rządowej w zakresie zapewnienia skuteczniejszej ochrony przed powodziami letnimi i zimowymi oraz powodziami gwałtownymi.

Projekt składa się z pięciu komponentów:

Komponent 1 – Ochrona przed powodzią Środkowej i Dolnej Odry, w tym:

Podkomponent 1A – Ochrona przed powodzią obszarów na terenie województwa zachodniopomorskiego;

Podkomponent 1B – Ochrona przed powodzią na Środkowej i Dolnej Odrze;

Podkomponent 1C – Ochrona przed powodzią miasta Słubice.

Komponent 2 – Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej, w tym:

Podkomponent 2A – Ochrona czynna;

Podkomponent 2B – Ochrona bierna.

Komponent 3 – Ochrona przed powodzią Górnej Wisły, w tym:

Podkomponent 3A – Ochrona przed powodzią Krakowa i Wieliczki;

Podkomponent 3B – Ochrona przed powodzią Sandomierza i Tarnobrzegu;

Podkomponent 3C – Bierna i czynna ochrona w zlewni Raby;

Podkomponent 3D – Bierna i czynna ochrona w zlewni Sanu.

Komponent 4 – Wzmocnienie instytucjonalne i modernizacja systemu prognozowania

Komponent 5 – Zarządzanie Projektem i opracowanie dalszych studiów

Szczegółowe informacje oraz dodatkowe dokumenty dotyczące Projektu OPDO dostępne są w serwisie internetowym Biura Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły (<http://odrapcu2019.odrapcu.pl/>) oraz w serwisie internetowym Banku Światowego (<http://documents.worldbank.org/curated/en/docsearch/projects/P147460>).

1.2. OCHRONA PRZED POWODZIĄ ŚRODKOWEJ I DOLNEJ ODRY (KOMPONENT 1 POPDOW)

Komponent 1 POPDOW pn. *Ochrona przed powodzią Środkowej i Dolnej Odry* ma na celu ochronę przed powodzią poprzez wzmocnienie ochrony przed letnimi i zimowymi powodziąmi w obrębie miejscowości położonych wzdłuż Odry.

W ramach Komponentu 1 realizowane są 3 Podkomponenty:

Podkomponent 1A – Ochrona przed powodzią obszarów na terenie województwa zachodniopomorskiego;

Podkomponent 1B – Ochrona przed powodzią na Środkowej i Dolnej Odrze;

Podkomponent 1C – Ochrona przed powodzią miasta Słubice.

Podkomponent 1B składa się z poniższych zadań:

- 1B.1/1 (a). Odbudowa zabudowy regulacyjnej rzeki Odry – przystosowanie do III klasy drogi wodnej, na odcinku od miejscowości Ścinawa do ujścia Nysy Łużyckiej – Etap II.
- 1B.1/1 (b). Przebudowa mostu drogowego w Krośnie Odrzańskim wraz z dojazdami.
- 1B.2. Prace modernizacyjne na Odrze granicznej w celu zapewnienia zimowego lodołamania.
- 1 B.3/1 Etap I: Budowa bazy postojowo-cumowniczej dla lodołamaczy,
- 1B.3/2 Etap II: Budowa infrastruktury postojowo-cumowniczej na Odrze Dolnej i granicznej oraz nowe oznakowanie szlaku żeglugowego.
- 1B.4/1. Poprawa przepływu wód powodziowych w okresie zimowym z Jeziora Dąbie.
- 1B.4B/2. Bagrowanie przekopu Klucz-Ustowo.
- 1B.5/1. Przebudowa mostu w celu zapewnienia minimalnego prześwitu - most kolejowy w km 733,7 rzeki Regalicy w Szczecinie.
- 1B.5/2. Przebudowa mostu w celu zapewnienia minimalnego prześwitu - most drogowy w km 2,45 rzeki Warty w Kostrzynie nad Odrą.
- 1B.5/3. Przebudowa mostu w celu zapewnienia minimalnego prześwitu (Most kolejowy w km 615,1 rzeki Odry w Kostrzynie nad Odrą).
- 1B.6. Ochrona przeciwpowodziowa miasta Nowa Sól i obszarów poniżej miasta Krosno Odrzańskie:
 - 1B.6/1. Nowa Sól etap I i II,
 - 1B.6/2. Wężyska - Chlebowo.
- 1B.7. WWW Widawa - przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią, gm. Czernica, Długołęka, Wisznia Mała i Wrocław.
- 1B.8. Zabezpieczenie przed powodzią miasta Krosno Odrzańskie.

2. OPIS ZADANIA

Zadanie będące przedmiotem niniejszego PZŚ obejmuje przebudowę linii kolejowej nr 203 od km 341,480 do km 342,300 wraz z rozbiórką, budową, remontem, przebudową i rozbudową infrastruktury kolejowej i infrastruktury kolidującej z Zadaniem, realizowanej w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły „Zadanie 1B.5/3 Przebudowa mostu w celu zapewnienia minimalnego prześwitu (Most kolejowy w 615,1 km rz. Odry w Kostrzynie nad Odrą)”. Jednostką Wdrażania Projektu (JWP) dla Zadania jest Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

Zadanie jest bezpośrednio związane z inwestycją prowadzoną przez zarządcę niemieckiej linii kolejowej nr 6078 pn. „Rozbiórka istniejących i budowa nowych mostów nad rzeką Odrą i jej kanałem przeciwpowodziowym w ciągu linii kolejowej nr 6078 (nr linii kolejowej po stronie niemieckiej) i linii kolejowej nr 203 (nr linii kolejowej po stronie polskiej)”, która obejmuje w szczególności budowę podwyższonego granicznego mostu kolejowego w km 615,1 rzeki Odry. Ze względu na znaczne podniesienie niwelety torów na projektowanym moście granicznym w wynikające z dostosowania prześwitu mostu powyżej 5,25 m, nastąpiła potrzeba dostosowania wysokościowego niwelety torów na dojeździe do mostu na terenie Polski.

Zadanie zostało ujęte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (inwestycja strategiczna w poz. 18* w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego) i nie zostało wskazane w MasterPlanie dla obszaru dorzecza Odry oraz PGWdO, jako inwestycja mogąca zagrażać osiągnięciu celów środowiskowych dla jednolitych części wód.

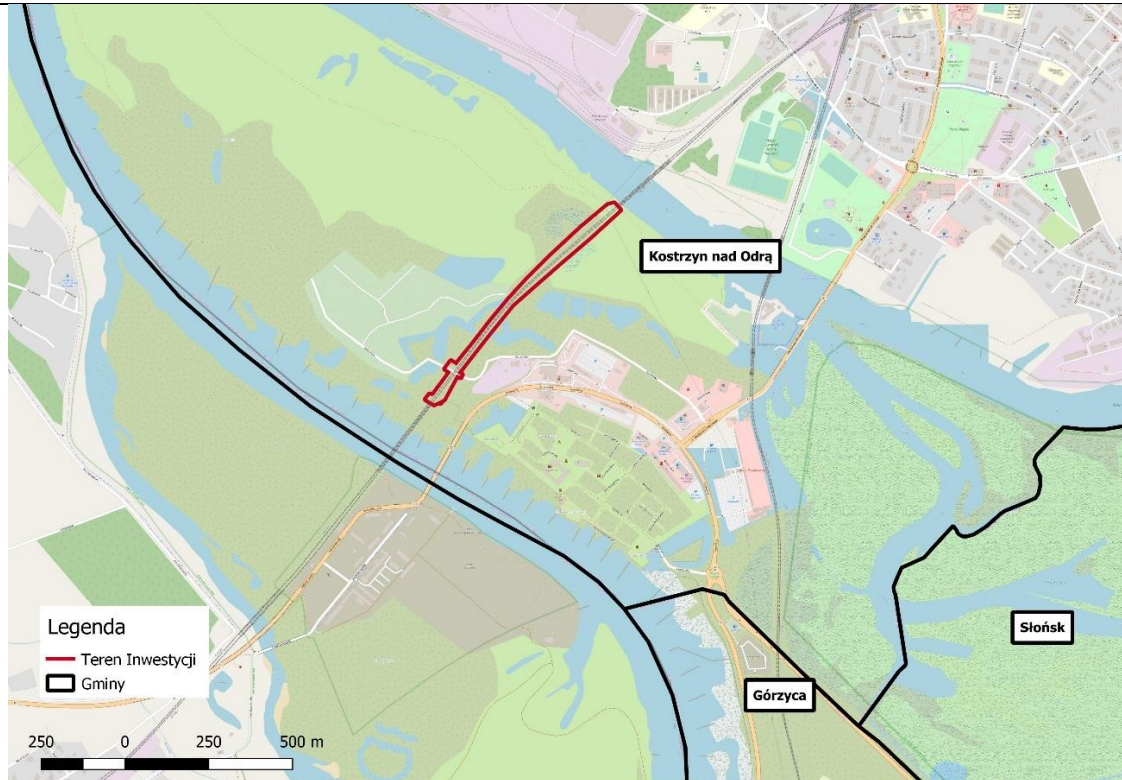
2.1. LOKALIZACJA ZADANIA

Zadanie obejmowało będzie odcinek linii kolejowej nr 203 Tczew-Kostrzyn (Granica Państwa) w km 341,480 do 342,300, czyli pomiędzy zachodnim przyczółkiem mostu kolejowego na rz. Warcie i wschodnim przyczółkiem projektowanego mostu kolejowego granicznego na rzece Odrze. Na odcinku tym, poza nasypem kolejowym, występują obiekty inżynierskie: most kolejowy nad Suchodołem w km 341,872 oraz wiadukt kolejowy nad ul. Gorzyńską w km 342,175.

Obszar realizacji Zadania mieści się w granicach administracyjnych miasta Kostrzyn nad Odrą. Kostrzyn nad Odrą zlokalizowany jest w powiecie gorzowskim, w województwie lubuskim.

Realizacja Zadania prowadzona będzie w obrębie odcinka linii kolejowej, objętego ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu Starego Miasta w Kostrzynie nad Odrą (Uchwała Nr X/96/03 Rady Miejskiej Kostrzyna nad Odrą z dnia 10 lipca 2003 r.). Jest to teren oznaczony symbolem KK, na którym zgodnie z cytowanym planem obowiązuje:

- 1) aktualne zagospodarowanie i przeznaczenie pod urządzenia kolejowe,
- 2) utrzymanie rzędnej na co najmniej istniejącym poziomie.

Rycina 1 Orientacyjna lokalizacja obszaru realizacji Zadania

Most kolejowy w km 341,872 linii kolejowej nr 203 nad Suchodołem.

Przedmiotowy most zlokalizowany jest w km 341,872 linii kolejowej nr 203 Tczew – Kostrzyn, odcinek Kostrzyn (PL) – Kietz (DE), nad tzw. Suchodołem, pełniącym funkcję terenu zalewowego, w sąsiedztwie ujścia Warty do Odry. Przedmiotowy most to konstrukcja masywna, ceglano-betonowa, zakrzywiona w planie (łuk kołowy). Jest to most pięcioprzęsłowy, o przęsłach łukowych, sklepionych, ceglanych, przeprowadzający dwa tory przebiegające w łuku poziomym. Lokalizację mostu pokazano na mapie w Załączniku 6 do PZŚ.

Fot. 1 Widok na fragment mostu nad Suchodołem w km 341,872 linii kolejowej nr 203

Obiekt widnieje w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków (niewpisany do rejestru zabytków) oraz Gminnej Ewidencji Zabytków, sąsiaduje z Fragmentem Twierdzy Kostrzyn wpisanej do rejestru zabytków.

Wiadukt kolejowy w km 342,175 linii kolejowej nr 203 nad ul. Gorzyńską.

Przedmiotowy obiekt zlokalizowany jest w km 342,175 linii kolejowej nr 203 Tczew - Kostrzyn, odcinek Kostrzyn (PL) – Kietz (DE), nad ulicą Gorzyńską w Kostrzynie nad Odrą, w sąsiedztwie ujścia Warty do Odry. Lokalizację wiaduktu pokazano na mapie w Załączniku 6 do PZŚ.

Fot. 2 Widok na wiadukt nad ul. Gorzyńską w km 342,175 linii kolejowej nr 203

2.2. CHARAKTERYSTYKA ZADANIA

2.2.1. WSTĘP – OGÓLNY ZAKRES ROBÓT

Przebudowa mostu granicznego w km 615,1 rz. Odry pociąga za sobą konieczność dostosowania infrastruktury kolejowej linii kolejowej nr 203 w obrębie dojazdu do przedmiotowego obiektu mostowego na rz. Odrze. Zakres robót obejmuje odcinek linii kolejowej nr 203 od mostu na rz. Odrze do mostu na rz. Warcie – ok. 820 m linii kolejowej.

Obecnie ruch wszystkich pociągów pasażerskich i towarowych na omawianym odcinku linii nr 203 odbywa się po torze nr 1, natomiast tor nr 2 jest wyłączony z eksploatacji.

W związku z koniecznością podwyższenia granicznego mostu na Odrze (inwestycja realizowana przez stronę niemiecką) na potrzeby usprawnienia prowadzenia akcji lodołamania, konieczne jest podniesienie niwelety toru linii kolejowej nr 203 w stosunku do obecnej o ok. 1,5 m nad przęsłem żeglownym.

Linia kolejowa nr 203 na odcinku podlegającym przebudowie jest linią niezelektryfikowaną. W opracowaniu zostanie zabezpieczony teren umożliwiający w przyszłości montaż słupów dla sieci trakcyjnej.

W ramach przebudowy planuje się podniesienie niwelety toru nr 1 i 2 do tego samego poziomu. Geometria pozioma torów ulegnie zmianie jedynie w obrębie przyczółku mostu na rzece Odry, dlatego niezbędne było zastosowanie krzywych przejściowych w celu włączenia się w układ geometryczny projektowany przez stronę niemiecką.

W ramach robót planuje się rozbiórkę istniejących torów, a następnie wykonanie nadbudowy nasypu kolejowego. Po ocenie stanu wcześniej zdemontowanych elementów pod kątem ich przydatności do dalszego użytkowania, dopuszcza się ich ponowną zabudowę z uzupełnieniem elementami nowymi. Po zabudowie nawierzchni torowej tory zostaną podbite do projektowanej niwelety.

Technologia robót przewiduje całkowite zamknięcie przebudowywanego odcinka dla ruchu pociągów z wyłączeniem taboru wykorzystywanego podczas robót.

Dojazd do terenu budowy możliwy jest z wykorzystaniem istniejącego układu dróg wewnętrznych. Wykonawca robót ma utrzymywać w należytym stanie drogi, a w przypadkach koniecznych dokonać wzmocnień i niezbędnych remontów celem utrzymania ruchu. Dodatkowo zakłada się wykorzystanie śladu istniejącej linii kolejowej dla prowadzenia robót w obrębie torowiska.

W ramach Zadania nie planuje się wykonywania żadnych robót w obrębie koryt cieków (Odry lub Warty). Od strony południowo-zachodniej będą one prowadzone w odległości ok. 100 m od koryta Odry (tj. od strony mostu, objętego inwestycją realizowaną przez stronę niemiecką w celu odpowiedniego – zwiększonego - prześwitu pod mostem), zaś od strony północno-wschodniej plac budowy będzie zlokalizowany w odległości ok. 10 m od brzegu Warty (na nasypie kolejowym od strony mostu kolejowego na Warcie). Opisane poniżej obiekty mostowe w obrębie przebudowywanej linii kolejowej (wiadukt kolejowy nad ul. Gorzyńską oraz most kolejowy nad tzw. Suchodołem) nie będą prowadzone nad ciekami.

Zakres robót:

- przebudowa drogi wewnętrznej – ul. Gorzyńskiej w zakresie wymaganym przez budowę nowego wiaduktu
- budowa elementów odwodnienia,
- przełożenie i zabezpieczenie istniejących przewodów zabudowanych w torowisku poza teren robót nawierzchniowych,
- rozbiórka istniejącej nawierzchni torowej,
- rozbudowa, profilowanie i wzmocnienie skarp nasypu kolejowego,
- ułożenie geowłókniny na szerokości torowiska,
- zabudowa nowej nawierzchni torowej,
- zabudowę szyn przejściowych za obiektem mostowym na rzece Odry,
- zabudowę przewodów i urządzeń SRK,
- podbicie i regulacja torów z uzupełnieniem tłucznia i profilowaniem skarp torowiska,

- przebudowa mostu kolejowego w km 341,872 linii kolejowej nr 203 nad tzw. Suchodołem, w celu dostosowania do projektowanej niwelety oraz aktualnie obowiązujących przepisów,
- rozbiórka istniejącego i budowa nowego wiaduktu kolejowego w km 342,175 linii kolejowej nr 203 nad ul. Gorzyńską, z dostosowaniem do projektowanej niwelety.

Lokalizację podstawowych elementów Zadania zaprezentowano na mapie w Załączniku 6 do PZŚ.

2.2.2. SZCZEGÓŁOWY ZAKRES ROBÓT

Przebudowa mostu kolejowego w km 341,872 linii kolejowej nr 203 nad tzw. Suchodołem.

Wybrane cechy przebudowanego mostu:

- funkcja obiektu: bezkolizyjne prowadzenie ruchu kolejowego nad tzw. Suchodołem w Kostrzynie nad Odrą,
- przewidziano przebudowę istniejącego obiektu, poprzez dostosowanie do nowego układu torowego,
- projekt zakłada wykorzystanie istniejących podpór oraz istniejących sklepień ceglanych,
- przewidziano przebudowę obiektu obejmującą wzmocnienie istniejących sklepień ceglanych poprzez wykonanie płaszcza żelbetowego, nie skotwionego ze sklepieniami, z wykształconymi ścianami pionowymi stanowiącymi wzmocnienie istniejących ścian czołowych oraz tworzących w górnej części obiektu koryto balastowe dla podsypki,
- ze ścian czołowych wykształcone monolityczne wsporniki chodników służbowych z kanałami kablowymi dla instalacji kablowych,

Opis robót

Przyjęta w obliczeniach technologia przebudowy obiektu:

- równomierna rozbiórka elementów wyposażenia i wypełnienia sklepień na całej długości obiektu,
- betonowanie płaszczy żelbetowych na powierzchni sklepień bez podparć tymczasowych,
- wykonywanie uzupełnień ubytków sklepień przęsł nr 4 i nr 5 z zastosowaniem podparć tymczasowych.

Przyjęcie przez Wykonawcę odmiennej technologii wymagać będzie jej uwzględnienia w analizie statyczno-wytrzymałościowej konstrukcji.

Nawierzchnia drogi gruntowej pod obiektem pozostanie bez zmian.

Zakres prac rozbiórkowych podlegał będzie weryfikacji po odsłonięciu elementów niedostępnych na etapie opracowania dokumentacji projektowej. Nie przewiduje się ponownego wykorzystania materiałów z rozbiórki.

Parametry geometryczne projektowanego mostu:

- schemat statyczny most łukowy, pięcioprzęsłowy

- rozpiętości teoretyczne przęseł $l_t = 14,010+14,010+14,010+13,120+13,110$ m
- szerokości w świetle pod przęsłami $l_0 = 5 \times 13,500$ m
- wysokość w świetle pod przęsłami $4,890$ m – $3,340$

Rozbiórka istniejącego i budowa nowego wiaduktu kolejowego w km 342,175 linii kolejowej nr 203 nad ul. Gorzyńską

Wybrane cechy przebudowanego wiaduktu

- funkcja obiektu: bezkolizyjne prowadzenie ruchu kolejowego nad ul. Gorzyńską w Kostrzynie nad Odrą,
- przewidziano rozbiórkę istniejącego i budowę nowego wiaduktu, dostosowanego do nowego układu torowego,
- konstrukcja nośna jednoprzęsłowa, w formie ramy żelbetowej, monolitycznej, dołem otwartej, z korytem balastowym dla podsypki ograniczonym ściankami czołowymi na zewnętrznych krawędziach konstrukcji nośnej.

Opis robót

Przyjęta w obliczeniach technologia budowy obiektu obejmuje wykonanie rygla ramy na rusztowaniu pełnym. Przyjęcie przez Wykonawcę odmiennej technologii wymagać będzie jej uwzględnienia w analizie statyczno-wytrzymałościowej konstrukcji.

Wykonanie nowego wiaduktu wymaga całkowitej rozbiórki obiektu istniejącego wraz z fragmentem płyty betonowej od strony toru nr 2, podpory nr 1 i przylegającej do niej istniejącej ściany oporowej.

Nie przewiduje się ponownego wykorzystania materiałów z rozbiórki.

Parametry geometryczne projektowanego wiaduktu:

- schemat statyczny konstrukcja ramowa, dołem otwarta
- rozpiętość teoretyczna $l_t = 11,20$ m
- szerokość w świetle pod przęsłem $l_0 = 10,20$ m
- wysokość w świetle pod przęsłem $h_0 = 3,700$ m
- wysokość w świetle pod przęsłem $h_0 = 4,700$ m (po perspektywicznym obniżeniu niwelety drogi pod obiektem)

Przebudowa układu drogowego

Teren Zadania objęty jest częściowo miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego – Uchwała nr X/96/03 Rady Miejskiej Kostrzyna nad Odrą z dnia 10 lipca 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu Starego Miasta w Kostrzynie nad Odrą. W zakresie lokalizacji drogi wewnętrznej obowiązuje plan miejscowy a projektowane elementy są zgodne z jego zapisami.

Zgodnie z treścią MPZP w otoczeniu obszaru objętego Zadaniem brak jest wyznaczonych terenów zabudowy mieszkaniowej czy terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Jednakże w rzeczywistości na tych terenach istnieją ogródki działkowe, do istnienia których odniesiono się w

MPZP: - dopuszcza się utrzymanie istniejących ogrodów działkowych do czasu przeniesienia na tereny zastępcze.

Infrastruktura drogowa została zaprojektowana w celu dostosowania do rozwiązań budowanego wiaduktu kolejowego. Projektowana droga wewnętrzna na odcinku około 43 m będzie posiadać przekrój jednojezdniowy o pochyleniu poprzecznym jednostronnym 3%. Droga będzie posiadać nawierzchnię z kruszywa i szerokość 3,50 m. Droga będzie wyposażona w obustronne pobocza gruntowe o szerokości 0,75 m.

Profil podłużny drogi wewnętrznej został zaprojektowany z zachowaniem minimalnych oraz maksymalnych dopuszczalnych pochyłeń podłużnych, które wynoszą od 0,30% do 2,69%. Zastosowane łuki pionowe wklęsłe wynoszą $R=300\text{m}$, natomiast łuk pionowy wypukły – $R=500\text{m}$.

Odwodnienie drogi realizowane będzie poprzez odpowiednie spadki podłużne i poprzeczne jezdni a odbiornikiem wód opadowych będzie drenaż włączony do projektowanej kanalizacji deszczowej.

Układ sytuacyjno-wysokościowy umożliwi przyszłościową rozbudowę drogi do szerokości 5,5 m wraz ze zwiększeniem skrajni pod obiektem do wielkości 4,5 m.

Kanalizacja deszczowa

Odprowadzenie wód z przebudowywanego odcinka drogi (przejazd gospodarczy) i obiektu mostowego oraz wiaduktu zaprojektowano poprzez budowę kanalizacji deszczowej. Trasę projektowanych kanałów dostosowano do projektowanego zagospodarowania terenu oraz istniejącego i projektowanego uzbrojenia terenu. Realizacja Zadania w niewielkim stopniu wpłynie na zmianę stopnia uszczelnienia powierzchni i nie spowoduje zwiększenia ilości odprowadzanych wód z powierzchni utwardzonych.

W ramach odwodnienia projektowanego układu torowo-drogowego zaprojektowano odprowadzenie wód opadowych do odbiorników:

- ziemi poprzez studnie chłonne,
- koryta rzeki Odry.

Zaprojektowano kolektor deszczowy odprowadzający wody opadowe z drenażu przebudowywanego przejazdu gospodarczego i wiaduktu w km 342,172 linii kolejowej oraz studnie chłonne odbierające wody z przebudowywanego mostu w km 341,872.

Kanalizację grawitacyjną zaprojektowano dla średnic DN200-DN300:

- Kanał grawitacyjny DN300 L o długości ok. 110 m,
- Kanał grawitacyjny DN200 L o długości ok. 80 m.

Projektowana kanalizacja będzie zlokalizowana pod ziemią, jej widocznymi elementami z poziomu terenu będą włazy studzienne, kratki ściekowe, wyloty do odbiorników. Zostaną one dostosowane i wkomponowane w istniejący i projektowany układ komunikacyjny, tereny zielone.

Pozostała infrastruktura

W ramach Zadania przewidziano ponadto wykonanie sieci teletechnicznych i energetycznych o długości do 1 km.

Informacje dotyczące usuwania drzew i krzewów

Przewiduje się, że w związku z koniecznością podniesienia rzędnej torowiska i przebudową nasypu kolejowego oraz spełnienia wymagań w zakresie bezpieczeństwa ruchu kolejowego konieczne będzie usunięcie drzew i krzewów ze skarp i podnóża nasypu. Na potrzeby planowanego usuwania drzew i krzewów wykonano inwentaryzację dendrologiczną, którą objęto 639 drzew (w tym 47 sztuk martwych i zamierających) oraz 9276 m² krzewów i grup krzewów oraz grup podrostu w pasie o szerokości ok. 50 m po obu stronach linii kolejowej. Zakres niezbędnej wycinki zostanie ograniczony do minimum przy zachowaniu wymagań zapewnienia bezpieczeństwa ruchu kolejowego.

Sposób postępowania z drewnem należy uzgodnić z Zamawiającym i Inżynierem oraz właścicielem terenu. Drewno Zamawiającego pochodzące z wycinki przejmie Wykonawca, a rozliczenie z tytułu jego przejścia nastąpi zgodnie z Zarządzeniem nr 2/2019 Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 04.03.2019 r. oraz Zarządzeniem nr 15/2020 Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 10 maja 2019r. w sprawie zmiany zarządzenia z dn. 04.03.2019 w sprawie instrukcji gospodarowania pozyskanym surowcem drzewnym z terenów stanowiących własność Skarbu Państwa w stosunku do których Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie wykonuje prawa właścicielskie.

Drewno z wycinki na pozostałych terenach objętych Dokumentacją Projektową pozostaje własnością i w gestii poszczególnych właścicieli gruntów, na których doszło do wycinki.

Wykonawca zobowiązany jest do właściwej segregacji pozyskanego drewna i przekazania go poszczególnym właścicielom.

Informacje o pracach ziemnych

Zadanie będzie realizowane w całości na lądzie poza wodami powierzchniowymi. Nie przewiduje się ingerencji w koryto lub strefę brzegową Odry, czy Warty, ani w starorzeczka i zbiorniki wodne w międzyrzeczu Odry i Warty. Obiekty inżynierskie (most nad tzw. Suchodołem oraz wiadukt nad ul. Gorzyńską), których przebudowy dotyczy Zadanie, nie stanowią przepraw nad wodami.

Szacunkowe ilości mas ziemnych:

- Nasyp – ok. 6000 m³
- Wykop – ok. 5000 m³

Na potrzeby realizacji Zadania planuje się dowóz mas zmiennych/kruszywa z kopalni kruszywa z odległości do ok. 50km.

Harmonogram realizacji robót w ramach Zadania:

- Rozpoczęcie robót –marzec 2021
- Zakończenie robót – grudzień 2022.

Harmonogram ogólny realizacji Zadania uwzględni ograniczenia wynikające z DŚU i PZŚ. Ograniczenia te zostaną również uwzględnione w harmonogramie szczegółowym Wykonawcy.

Uwaga: Powyższa charakterystyka Zadania ma wyłącznie charakter poglądowy i nie zastępuje dokumentacji projektowej dla Zadania. Wszystkie prace powinny zostać wykonane zgodnie ze Specyfikacjami Technicznymi Wykonania i Odbioru robót właściwymi dla poszczególnych branż.

3. UWARUNKOWANIA INSTYTUCJONALNE, PRAWNE I ADMINISTRACYJNE

3.1. INSTYTUCJE ZAANGAŻOWANE W REALIZACJĘ ZADANIA

Inwestorem Zadania jest Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w Warszawie reprezentowane przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie, działające w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa. Dla bieżącej koordynacji wdrażania Projektu przez JWP funkcjonuje w strukturze PGW WP Biuro Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły. Dodatkowo, realizacja Zadania może wymagać zaangażowania organów administracji publicznej w zakresie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzji wydawanych na podstawie ustawy o ochronie przyrody czy uzgodnień w zakresie zagospodarowania odpadów.

3.2. OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWA KRAJOWEGO W ZAKRESIE ŚRODOWISKA

Zgodnie z przepisami krajowymi zawartymi w Rozporządzeniu OOS¹ przebudowa odcinka linii kolejowej wraz z infrastrukturą techniczną (most, wiadukt) stanowi przedsięwzięcie, które może potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z powyższą kwalifikacją, realizacja przedsięwzięcia wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Zgodnie z polskim prawem proces inwestycyjny w zakresie dotyczącym ochrony środowiska reguluje kilkanaście ustaw i rozporządzeń. Zestawienie wybranych podstawowych aktów prawnych związanych z ww. zakresem tematycznym i obowiązujących w okresie prac nad PZŚ zostało przedstawione w Załączniku 3 PZŚ. Liczba i treść podanych tam aktów prawnych może ulec zmianie, wraz ze zmianami krajowych przepisów w zakresie ochrony środowiska. W każdym przypadku Wykonawca zobowiązany jest do przestrzegania wszystkich aktualnych regulacji prawnych obowiązujących w Polsce w okresie trwania Kontraktu.

3.3. PROCEDURA OOS¹ W POLSCE

Opis procedury oceny oddziaływania na środowisko obowiązującej w polskim prawodawstwie został zawarty w *Ramowym Planie Zarządzania Środowiskiem i Sprawami Społecznymi (ESMF)*, opublikowanym m.in. na stronach internetowych Biura Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły¹ oraz Banku Światowego².

¹ Na stronie: http://odrapcu2019.odrapcu.pl/popdow_dokumenty/.

² Na stronie: <http://documents.worldbank.org/curated/en/717671468333613779/Poland-Odra-Vistula-Flood-Management-Project-environmental-and-social-management-framework>.

3.4. WYTYCZNE BANKU ŚWIATOWEGO

Przedmiotowe Zadanie współfinansowane jest przez Bank Światowy, a uwarunkowania jego realizacji w zakresie ochrony środowiska są zgodne z Politykami Operacyjnymi (*Operational Policies*) i Procedurami Banku (*Bank Procedures*) w zakresie ochrony środowiska, w tym m.in. politykami i procedurami *OP/BP 4.01* (dotyczącymi oceny oddziaływania na środowisko), *OP/BP 4.04* (dotyczącymi siedlisk przyrodniczych) i *OP/BP 4.11* (dotyczącymi zasobów kulturowych). Teksty źródłowe ww. polityk i procedur można znaleźć w dokumencie *The World Bank Operational Manual*¹, a ich opisy przedstawiono m.in. w *Ramowym Planie Zarządzania Środowiskiem i Sprawami Społecznymi (ESMF)*.

3.5. AKTUALNY STAN PROCEDURY OOŚ DLA ZADANIA 1B.5/3

Dla przedmiotowego Zadania, zgodnie z wymogami prawodawstwa krajowego, uzyskano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia (decyzję środowiskową).

Zgodnie z klasyfikacją zawartą w *Rozporządzeniu OOŚ*, realizację Zadania zaliczono do grupy II, tj. do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach może być wymagane przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko.

W toku prowadzonego postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp., uwzględniając opinię Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. oraz Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, orzekł o braku konieczności przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko. Szczegółowe uzasadnienie przesłanek, którymi kierował się organ odstępując od konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedstawione zostały w uzasadnieniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (patrz załącznik 4a do PZŚ). W związku z powyższym, w ramach procedury zakończonej wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie przeprowadzono konsultacji społecznych dokumentu (zgodnie z trybem postępowania przewidzianym krajowym prawodawstwem). Konsultacje przeprowadzone zostaną dla projektu Planu Zarządzania Środowiskiem dla Kontraktu 1B.5/3. W trakcie konsultacji wszystkie zainteresowane osoby i podmioty będą miały możliwości wypowiedzenia się, złożenia uwag dot. treści dokumentu.

Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zakończyło się wydaniem decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 11.12.2019 r. (znak: WZŚ.420.115.2019.AN) stwierdzającej brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko z udziałem społeczeństwa. O wydaniu decyzji i możliwości zapoznania się przez społeczeństwo z jej treścią, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. poinformował społeczeństwo obwieszczeniem z dnia 11 grudnia 2019 r., znak WZŚ.420.115.2019.AN. Warunki decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach są wiążące dla Inwestora oraz Wykonawcy i zostały uwzględnione w niniejszym PZŚ w Załączniku

¹ Na stronie: <https://policies.worldbank.org/sites/PPF3/Pages/Manuals/Operational%20Manual.aspx>.

1 do PZŚ (działania łagodzące) i Załączniku 2 do PZŚ (działania monitoringowe). PZŚ uzupełniony jest ponadto o zapisy wynikające w szczególności z 1) polityk Banku Światowego (w tym wytycznych EHS oraz praktyk antydyskryminacyjnych); 2) zasad raportowania w ramach wdrażania PZŚ; 3) dobrych praktyk budowlanych, 4) wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy. Dodatkowo wprowadzono zapisy, których celem jest eliminacja nadzwyczajnych zagrożeń zdrowia i życia ludzkiego (np. nadzór i rozpoznanie saperskie) czy ochrona dóbr kultury (w szczególności warunki postępowania w przypadku odkrycia zabytków, warunki zapewnienia zespołu ekspertów archeologów).

Niezależnie od powyższego, Wykonawca ma obowiązek uzyskania wszystkich dalszych decyzji administracyjnych i pozwoleń niezbędnych na etapie wykonania prac, jeżeli w trakcie realizacji Zadania wystąpi taka konieczność.

3.6. MECHANIZMY DLA SKARG I WNIOSKÓW

Wszystkie osoby dotknięte skutkami realizacji Zadania otrzymają dostęp do właściwych i dostępnych mechanizmów składania skarg i wniosków. Prawo do złożenia skargi i wniosku przysługuje każdemu. Złożenie skarg i wniosków nie podlega opłatom. Ponadto, zgodnie z przepisami, składający skargę lub wniosek nie może być narażony na jakikolwiek uszczerbek lub zarzut z powodu ich złożenia.

Więcej informacji na temat mechanizmów składania skarg i wniosków, obowiązujących dla Zadań współfinansowanych z funduszy Banku Światowego, zawarto w Podręczniku Operacyjnym Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły dostępnym na stronie internetowej Biura Koordynacji Projektu (http://odrapcu2019.odrapcu.pl/doc/POM_PL.pdf).

4. OPIS ELEMENTÓW ŚRODOWISKA W OTOCZENIU ZADANIA

4.1. POWIERZCHNIA ZIEMI I KRAJOBRAZ

Zadanie realizowane będzie w granicach miasta Kostrzyn nad Odrą w dzielnicy Stare Miasto. Bezpośredni obszar realizacji Zadania obejmuje przeznaczony do przebudowy fragment linii kolejowej nr 203 pomiędzy zachodnim przyczółkiem mostu kolejowego na rz. Warcie i wschodnim przyczółkiem projektowanego mostu kolejowego granicznego na rzece Odrze.

Rycina 2 Lokalizacja Zadania względem mostów kolejowych na Odrze i Warcie

Na odcinku linii kolejowej, poza nasypem kolejowym, występują obiekty inżynieryjne: most nad tzw. Suchodołem w km 341,872 oraz wiadukt nad ul. Gorzyńską w km 342,175, które nie są poprowadzone nad ciekami. W okolicach mostu kolejowego Warta ma szerokość 110-120 m, natomiast Odra 250-260 m. Pomiędzy rzekami, w rejonie lokalizacji Zadania, znajdują się ogrody działkowe, nasyp linii kolejowej (objętej zakresem Zadania), fragmenty murów twierdzy Kostrzyn, sztuczne zbiorniki wodne (dawne fosy Twierdzy Kostrzyn poza obszarem realizacji Zadania), a także zbiorowiska roślinności naturalnej i seminaturalnej, takie jak zadrzewienia i zarośla wierzbowe, szuwary, nieużytkowane łąki.

4.2. KLIMAT

Miasto Kostrzyn nad Odrą położone jest w regionie klimatycznym morskim. Klimat zgodnie z klasyfikacją Köppena-Geigera określany jest jako Cfb (klimat oceaniczny). Klimat regionu jest łagodny, umiarkowanie ciepły. Na omawianym obszarze dominują wiatry o kierunku zachodnim i północno-zachodnim. Kostrzyn nad Odrą znajduje się w strefie tzw. cyrkulacji zachodniej. Równoleżnikowy układ jednostek orograficznych, płaskodenna i odsłonięta od zachodu pradolina, stwarzają dogodne warunki napływu mas powietrza z zachodu. Średnia roczna suma opadów wynosi 532 mm¹.

4.3. STAN SANITARNY POWIETRZA

W strefie lubuskiej, do której należy miasto Kostrzyn nad Odrą, na podstawie badań prowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze², stwierdza się występowanie przekroczeń wybranych poziomów – kryteriów określonych w przepisach prawa dla poszczególnych substancji zanieczyszczających powietrze atmosferyczne, w szczególności: poziomu dopuszczalnego stężeń pyłu zawieszonego PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz poziomu docelowego stężeń benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi. Zgodnie z cytowanymi raportami WIOŚ, główną przyczyną stwierdzonych przekroczeń dla benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 na obszarze województwa lubuskiego jest tzw. niska emisja, pochodząca z sektora komunalno-bytowego i związanego z indywidualnym ogrzewaniem budynków z wykorzystaniem paliw kopalnych, głównie węgla. Istotnym źródłem jest również emisja pochodzenia komunikacyjnego. W przypadku zanieczyszczeń pyłowych, widoczna jest wyraźna zmienność sezonowa stężeń zanieczyszczeń powietrza. W przypadku zanieczyszczeń pyłowych występowanie przekroczeń poziomów normatywnych ma miejsce przede wszystkim w okresie jesienno-zimowym.

W przypadku pozostałych parametrów wszystkie trzy strefy województwa zostały sklasyfikowane jako A.

Poniżej zaprezentowano wyniki PMS³ w roku 2018 w zakresie parametrów decydujących o zaliczeniu strefy lubuskiej do klasy C.

Stężenia benzo(a)pirenu

¹ <https://pl.climate-data.org/europa/polska/lubusz-voivodeship/kostrzyn-nad-odra-29785/> (dostęp 27.05.2020)

² Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim na podstawie badań imisji wykonanych w 2016 r., WIOŚ w Zielonej Górze, 2017; Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim na podstawie badań imisji wykonanych w 2017 r., WIOŚ w Zielonej Górze, 2018; Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim. Roczna ocena za rok 2018, WIOŚ w Zielonej Górze, kwiecień 2019.

Tabela 1 Parametry statystyczne obliczone na podstawie serii wyników stężenia benzo(a)pirenu na potrzeby oceny pod kątem ochrony zdrowia w stacjach pomiarowych aglomeracji lubuskiej.

Nazwa stacji	Średnia wartość roczna Sa [ng/m ³]	Normowany poziom docelowy [ng/m ³]	
		Strefa A	Strefa C
Sulęcín ul. Dudka	9	≤ 1	> 1
Wschowa ul. Kazimierza Wielkiego	10	≤ 1	> 1
Żary ul. Szymanowskiego 8	6	≤ 1	> 1

Sa - stężenie średnie roczne

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim raport wojewódzki za rok 2018

Stężenia 24-godzinne pyłu PM10**Tabela 2** Parametry statystyczne obliczone na podstawie serii wyników pomiarów stężenia pyłu PM10 na potrzeby oceny pod kątem ochrony zdrowia ludzi (w nawiasie podano liczbę dni z przekroczeniami przed zastosowaniem odliczenia udziału naturalnych źródeł emisji pyłu PM10)

Nazwa stacji	Średnia wartość roczna Sa [µg/m ³] (wartość dopuszczalna dla klasy A < 40 µg/m ³)	Krotność przekroczeń stężeń 24-godz. S24 > 50 µg/m ³	Kryterium dla klasy A (nie więcej niż 35 stężeń 24-godz. S24 > 50 µg/m ³)	Kryterium dla klasy C (więcej niż 35 stężeń 24-godz. S24 > 50 µg/m ³)
Sulęcín ul. Dudka	28	27	≤35	>35
Wschowa ul. Kazimierza Wielkiego	34	60	≤35	>35
Żary ul. Szymanowskiego 8	29	37 (38)	≤35	>35

Sa- stężenie średnie roczne

S24 – stężenie średnie dobowe

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim raport wojewódzki za rok 2018

W związku zaliczeniem strefy lubuskiej do klasy C, z uwagi na odnotowywane przekroczenia poziomu dopuszczalnego stężeń pyłu zawieszonego PM10 i stężeń benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10, w aktualnym programie ochrony powietrza dla strefy lubuskiej¹ zawarto program działań krótkoterminowych do roku 2027, których wdrożenie spowoduje obniżenie emisji pyłu zawieszonego PM10 oraz substancji w pyłe, w tym benzo(a)pirenu oraz metali ciężkich. Działania dotyczą w szczególności likwidacji wysokoemisyjnych niskosprawnych źródeł, w których stosowane są paliwa stałe (pieców i kotłowni węglowych), rozbudowy sieci miejskich ogrzewania, zwiększenia stosowania źródeł ekologicznych (niskoemisyjne i bezemisyjne) oraz zmniejszenia zapotrzebowania na energię cieplną poprzez termoizolację budynków. Jako

¹ Uchwała Nr XLII/626/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie określenia Aktualizacji programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej ze względu na przekroczenie wartości dopuszczalnej pyłu zawieszonego PM10 oraz wartości docelowych benzo(a)pirenu oraz arsenu w nim zawartych (Dz. Urz. Województwa Lubuskiego z 2018 r., poz. 506)

główne działanie zmierzające do redukcji emisji transportowej wskazano regularne czyszczenie powierzchni jezdni przez zarządzających drogami, zwłaszcza po okresie zimowym oraz w okresach bezdeszczowych. Określone w planie działania nie mają wpływu na warunki realizacji i eksploatacji Zadania.

4.4. GLEBY I GRUNTY

Na tle głównych jednostek tektonicznych Europy Kostrzyn nad Odrą położony jest w obrębie platformy paleozoicznej przykrytej skałami osadowymi o dużej miąższości. Teren ten położony jest w obrębie jednostki strukturalnej tzw. niecki szczecińsko-łódzko-miechowskiej.

Większość miasta położona jest na terasach rzecznych zbudowanych z przesortowanych piasków rzecznych o różnej granulacji. Pod nimi znajdują się lokalnie żwiry oraz kamienie. Obszary te mają jednorodny charakter budowy geologicznej. Pradolinę Toruńsko-Eberswaldzką budują utwory holocenu – gliny pylaste, piaski od drobnych do średnich i gruboziarnistych oraz namuły organiczne i torfy.

Obszar realizacji Zadania to tereny przekształcone antropogenicznie istniejącej linii kolejowej. W miejscach zurbanizowanych, występują gleby antropogeniczne. Są to gleby znacznie przekształcone, gdzie pierwotny układ poziomów genetycznych uległ zniszczeniu, a procesy glebotwórcze są zazwyczaj w początkowym stadium i uzależnione od rodzaju zdeponowanych materiałów (Systematyka Gleb Polski, 2011).

4.5. WODY POWIERZCHNIOWE

Przedmiotowe Zadanie zlokalizowane jest w obrębie granic zlewni dwóch JCWP: Odra od Nysy Łużyckiej do Warty PLRW60002117999 oraz Warta od Noteci do ujścia PLRW6000211899. Niemniej, w ramach Zadania nie planuje się wykonywania żadnych robót w obrębie koryt cieków (Odry lub Warty). Od strony południowo-zachodniej będą one prowadzone w odległości ok. 100 m od koryta Odry, zaś od strony północno-wschodniej plac budowy będzie zlokalizowany w odległości ok. 10 m od brzegu Warty. Nie przewiduje się usuwania roślinności brzegowej stanowiącej naturalny bufor przechwytyjący np. spływ zawiesiny. Podczas eksploatacji przedsięwzięcia do środowiska w sposób zorganizowany będą odprowadzane wody opadowe, które docelowo trafią kolektorem do ziemi, na nieużytki na terenie zalewowym, poza korytem rzeki Odry.

W tabeli poniżej przedstawiono podstawowe parametry fizykochemiczne rzek Odra i Warta w Kostrzynie nad Odrą zgodnie z wynikami państwowego monitoringu środowiska. Ocena stanu rzek zlokalizowanych na obszarze Kostrzyna nad Odrą została przeprowadzona na podstawie danych z lat 2014-2016 i przedstawiona w dokumencie *Informacja o stanie środowiska w Kostrzynie nad Odrą na tle wyników badań kontrolnych i monitoringowych przeprowadzonych w 2017* (WIOŚ w Zielonej Górze, kwiecień 2018).

W tabeli poniżej zaprezentowano klasyfikację i ocenę stanu JCWP na podstawie wyników państwowego monitoringu środowiska (PMŚ) Warty i Odry w punktach kontrolno-pomiarowych (ppk) w Kostrzynie nad Odrą w zakresie elementów biologicznych, hydromorfologicznych oraz wybranych elementów fizycznych (w tym charakteryzujących warunki tlenowe w wodach, zawartość substancji biogenych).

Tabela 3 Wybrane parametry jakościowe Odry i Warty wraz z odpowiadającą im klasami jakości na podstawie wyników państwowego monitoringu środowiska (PMŚ) Warty i Odry w punktach kontrolna – pomiarowych (ppk) w Kostrzynie nad Odrą

Wskaźniki		2017		2018
		Kod i nazwa ppk		Kod i nazwa ppk
		PL02S0401_0661 Odra - m. Kostrzyn	PL02S0401_0682 Warta - m. Kostrzyn	PL02S0401_0661 Odra - m. Kostrzyn
	Zawiesina ogólna	16,0 (klasa I)	18 (klasa I)	16,75 (klasa I)
	Tlen rozpuszczony	11,3 (klasa I)	10 (klasa I)	11,1 (klasa I)
	BZT ₅	3,1 (klasa II)	3,4 (klasa II)	3,4 (klasa II)
	Azot ogólny	2,8 (klasa I)	3,2 (klasa I)	2,62 (klasa I)
	Fosfor ogólny	0,14 (klasa I)	0,14 (klasa I)	0,14 (klasa I)

klasa I — wody o bardzo dobrej jakości, klasa II — wody dobrej jakości

Źródło: Dane PMŚ „ZaŁ 1_Klasyfikacja i ocena stanu jcwpc rzecznych 2018_woj. lubuskie” – tabela oraz „Klasyfikacja-i-ocena-stanu-jcwpc-rzecznych-2017_WIOŚ-Zielona-Góra” - tabela

4.6. WODY PODZIEMNE

Zgodnie z podziałem hydrogeologicznym Polski (A. Jaworski, 1986), miejscowość Kostrzyn nad Odrą położona jest w obrębie regionu szczecińskiego, w podregionie Kotliny Kostrzyńskiej. Główny poziom wodonośny występuje w utworach czwartorzędowych, na głębokości od kilkunastu do 80 m p.p.t. Wydajność osiąga wartości w granicach 30-90 m³/h. Poziom użytkowy występuje także w utworach trzeciorzędowych, na głębokości przekraczającej 100 m p.p.t., o potencjalnych wartościach wydajności w granicach od kilkunastu do 50 m³/h. Na terenie wysoczyznowym, który zamyka dolinę Warty od południowej strony, główne użytkowe warstwy wodonośne występują w utworach czwartorzędu i trzeciorzędu.

Teren miasta Kostrzyn nad Odrą znajduje się poza obszarami głównych zbiorników wód podziemnych.

Zgodnie z podziałem Polski na 172 JCWPd, miejscowość Kostrzyn nad Odrą zlokalizowana jest w obrębie 3 JCWPd; 23, 33 oraz 40. Natomiast obszar realizacji Zadania mieści się w obrębie JCWPd nr 33 i 40. Stan ilościowy JCWPd 33 o kodzie PLGW600033 określono jako dobry, natomiast stan chemiczny jako słaby. W związku z tym ogólna ocena JCWPd wskazuje na jej słaby stan. Przedmiotowa JCWPd jest zagrożona ryzykiem niespełnienia celów środowiskowych, czego przyczyną są głównie czynniki antropogeniczne. Odnotowano przekroczenia stężeń siarczanów, jonu manganu, wapnia oraz żelaza, a analiza wartości tych wskaźników z poprzednich lat wykazała ich sukcesywny wzrost.

Zarówno stan ilościowy jak również chemiczny JCWPd 40 o kodzie PLGW600040 określono jako dobry. Niniejsza JCWPd nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Dla JCWPd Nr 33 dostępne są aktualne dane monitoringowe dotyczące jakości wód podziemnych w latach 2017 i 2018 i przedstawia je poniższa tabela. W tych latach JCWPd Nr 40 nie była badana.

Tabela 4 Stan jednolitych części wód podziemnych PLGW600033 wg danych z państwowego monitoringu środowiska

Nr punktu	Wskaźniki w klasie*	Klasa końcowa**	Komentarz dot. zmiany klasy jakości
Rok 2017			
1181	Klasa II: temp, SO ₄ , HCO ₃ , Mn, Ca Klasa III: Fe, O ₂	II	Fe pochodz. geogenicznego, O ₂ pomiar w zróżn. warunkach środowiskowych
1475	Klasa II: Fe, temp, HCO ₃ , Mn, Ca	II	
Rok 2018			
1181	Klasa II: SO ₄ , temp, HCO ₃ , Mn, Ca Klasa III: K, Fe, O ₂	III	
1475	Klasa II: Fe, temp., HCO ₃ , Mn, O ₂ , Ca	II	

Źródło: Monitoring jakości wód podziemnych województwa lubuskiego. Rok badań 2017, WIOŚ Zielona Góra, 2018 oraz Ocena jakości wód podziemnych województwa pomorskiego w 2018 r. (Tabela-wyniki analiz-wartości średnie), <http://www.zgora.pios.gov.pl/kategorie/monitoring/wody-podziemne>

* podano parametry w klasie innej niż I

** klasa I – wody bardzo dobrej jakości, klasa II – wody dobrej jakości, klasa III wody zadawalającej jakości, klasa IV – wody niezadawalającej jakości, klasa V – wody złej jakości.

W sąsiedztwie terenu realizacji Zadania (ok. 60 m od przedmiotowej linii kolejowej) przy ul. Granicznej mieści się komunalne ujęcie wody. Woda z pokładów czwartorzędowych ujmowana jest z trzech studni.

4.7. KLIMAT AKUSTYCZNY

Głównymi źródłami hałasu w rejonie realizacji Zadania jest hałas, związany z eksploatacją linii kolejowej 203. Dodatkowym niewielkim źródłem hałasu jest port oraz bocznica sąsiadującej firmy KTM Sp. z o.o. która zajmuje się dystrybucją wyrobów stalowych.

Otoczenie obszaru realizacji Zadania (przedmiotowej linii kolejowej) stanowią tereny zielone, częściowo wykorzystane pod ogrody działkowe. W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru realizacji Zadania brak jest zabudowy mieszkalnej. Najbliżej, w odległości ok. 700 m w kierunku wschodnim – znajdują się to tereny mieszkaniowo – usługowe.

4.8. PRZYRODA

4.8.1. FORMY OCHRONY PRZYRODY

Zadanie zlokalizowane jest w granicach form ochrony przyrody, ujętych w Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- obszaru Natura 2000 PLC080001 – Ujście Warty - posiadającego wspólne granice obszaru specjalnej ochrony ptaków oraz obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty,
- Parku Krajobrazowego „Ujście Warty”.

Obszar realizacji Zadania położony jest ponad 800 m od granic Parku Narodowego Ujście Warty, który mieści się w granicach obszaru Natura 2000 PLC080001 – Ujście Warty.

Lokalizację obszaru realizacji Zadania względem granic obszarów chronionych pokazano na mapach w Załącznikach 5a i 5b.

Park Krajobrazowy „Ujście Warty”, utworzono w 1997 roku. Park Krajobrazowy obejmuje powierzchnię 19496 ha i stanowi jeden z najcenniejszych pod względem ornitologicznym obszarów kraju. Powołano go dla ochrony rezerwatu przyrody „Słońsk”, obejmuje rozlewiska Warty w jej dolnym biegu, kserotermiczne skarpy doliny Odry, jak również wiele cennych zabytków kulturowych. Park położony jest tuż przy granicy polsko - niemieckiej i obejmuje gminy: Słońsk, Witnica, Kostrzyn nad Odrą, Boleszkowice i Górzycyca.

Obszar Natura 2000 Ujście Warty PLC080001, który w swych granicach obejmuje również obszar Parku Narodowego Ujście Warty wraz z otuliną i Park Krajobrazowy Ujście Warty, związany jest ekosystemalnie z doliną Warty w jej dolnym biegu i z doliną Odry, do której Warta uchodzi. Występują tam głównie siedliska przyrodnicze zależne od alimentacji fluwio-genicznej. Obszar objęty jest w części Konwencją Ramsar. W granicach obszaru Natura 2000 wykazano 11 typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w I Załączniku do Dyrektywy Siedliskowej.

Warunki przyrodnicze tych terenów warunkowane są występującą tam awifauną. W obszarze występuje co najmniej 35 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, w tym 5 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Zróżnicowanie biocenotyczne obszaru Natura 2000 kształtują także inne gatunki związane bezpośrednio lub pośrednio ze środowiskiem wodnym, w tym: głowacz białopłetwy, koza, piskorz, różanka, kiełb białopłetwy, boleń, minogi rzeczny i strumieniowy, kumak nizinny, trzepla zielona, czerwonończyk nieparek, zalotka większa, wydra europejska.

4.8.2. SZATA ROŚLINNA I FAUNA W OBSZARZE REALIZACJI I ODDZIAŁYWANIA ZADANIA

Na potrzeby przedmiotowego Zadania wykonano inwentaryzację terenu realizacji Zadania i jego sąsiedztwa. Celem inwentaryzacji było ustalenie miejsc występowania i zasobów składników środowiska przyrodniczego stanowiących uwarunkowanie środowiskowe dla realizacji Zadania ze względów prawnych i celów ochrony przyrody (zachowanie wartościowych – zagrożonych i rzadkich, swoistych i typowych dla krajobrazu naturalnego elementów środowiska naturalnego). Inwentaryzacje przeprowadzono w sezonie wegetacyjnym 2019 r., w okresie od kwietnia do lipca. Badania prowadzono wzdłuż planowanego do przebudowy odcinka linii kolejowej nr 203 w pasie o szerokości około 300 m (po 150 m z każdej strony od osi torów kolejowych), obejmując łącznie obszar o powierzchni około 45 ha.

Wyniki inwentaryzacji przyrodniczej przedstawiono w załączniku 7 do PZŚ.

Siedliska przyrodnicze i chronione gatunki roślin

W obszarze prowadzonych inwentaryzacji stwierdzono występowanie jednego gatunku podlegającego ochronie ścisłej: **Salwini pływającej (*Salvinia natans*)**. Stwierdzono również 3 gatunki wymienione w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym - kolczurka klapowana (*Echinocystis lobata*) (najczęściej występująca w obszarze badań), bożodrzew gruczołowaty (*Ailanthus altissima*), rdestowiec ostrokończysty (*Reynoutria japonica*).

W obszarze prowadzonych badań nie stwierdzono występowania grzybów i mszaków ujętych na liście Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów. Obszar inwentaryzacji nie stanowi istotnego siedliska rozwoju grzybów.

W obszarze prowadzonej inwentaryzacji, tj. o pow. ok. 45 ha w odległości ok. 150 m po obu stronach linii kolejowej, stwierdzono występowanie trzech typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej:

- 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphetion*, *Potamion*. W inwentaryzowanym obszarze stwierdzono występowanie siedliska 3150 w postaci 5 płątów starorzeczcy, które łącznie zajmują na tym terenie powierzchnię około 1,3 ha.
- 6430 ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*). Występowania płątu siedliska przyrodniczego stwierdzono wzdłuż prawego brzegu Warty na odcinku około 60 m.
- 91E0* łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe). Łącznie w obszarze inwentaryzacji siedlisko przyrodnicze 91E0* (dwa fragmenty łągów wierzbowych) zajmuje powierzchnię około 0,75 ha.

Wyżej wymienione stanowiska i siedliska przyrodnicze oraz stanowiska salwinii pływającej (*Salvinia natans*) stwierdzono poza obszarem realizacji Zadania, siedlisko 91E0* łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe zlokalizowane jest przy granicy obszaru realizacji Zadania. Lokalizację zinwentaryzowanych siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk chronionej salwinii pływającej (*Salvinia natans*) przedstawiono w załączniku 7 do PZŚ.

Chronione gatunki zwierząt

Metodyka inwentaryzacji fauny – założenia ogólne

Poszczególne grupy zwierząt różnią się biologią, terytorializmem, aktywnością dobową i sezonową. Ponadto, wewnątrz gromad, gatunki znacznie różnią się między sobą wymaganiami siedliskowymi, pokarmowymi, rolą jaką pełnią w sieci powiązań troficznych, dlatego metody badań powinny to uwzględniać, a jeśli to konieczne należy zastosować kilka metod w celu uzyskania kompletnego obrazu fauny badanego terenu. W przypadku każdego obszaru analiz dobór zestawu metod i ich możliwych modyfikacji pozostawia się do eksperckiej decyzji, która ma na celu jak najlepsze rozpoznanie stanu populacji zwierząt będących przedmiotem ochrony.

Celem badań było:

- a) ustalenie miejsc występowania gatunków, szczególnie tych objętych krajową ochroną prawną z wyszczególnieniem gatunków z Załączników II, IV, V Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EW i Dyrektywy Ptasiej 2009/147/WE oraz rzadkich i zagrożonych w skali kraju, regionu, obszaru i lokalnie;
- b) ustalenie składu gatunkowego i funkcji, jakie dany obszar pełni dla poszczególnych gatunków (czy np. jest to miejsce rozrodu, zimowania, itp.);
- c) określenie tras sezonowych wędrówek/szlaków migracji.

Lokalizację odnotowanych podczas inwentaryzacji osobników gatunków zwierząt przedstawiono w załączniku 7 do PZŚ.

Bezkręgowce

W inwentaryzowanym obszarze stwierdzono występowanie 4 gatunków objętych ochroną częściową – ślimak winniczek (*Helix pomatia*), mrówka rudnica (*Formica rufa*), trzmiel rudy (*Bombus pascuorum*) i trzmiel ziemny (*Bombus terrestris*).

Ślimak winniczek pojawia się na wielu zacienionych i uwilgotnionych stanowiskach, zwłaszcza w obrębie starorzecza Odry. W obszarze realizacji Zadania stwierdzono dwa gniazda trzmiela ziemnego u podnóża nasypu linii kolejowej i dwa gniazda trzmiela rudego w przepróchniałych pniach drzew. Mrowisko mrówki rudnicy stwierdzono poza obszarem realizacji Zadania (po przeciwnej stronie rzeki Warty). Żaden z wymienionych gatunków nie należy do rzadkich w kraju ani w regionie i nie jest zagrożony wyginięciem. Zgodnie z klasyfikacją Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN) powyższe gatunki posiadają kategorie zagrożenia LC (najmniejszej troski), za wyjątkiem mrówki rudnicy (*Formica rufa*), która posiada kategorię zagrożenia NT (bliskie zagrożenia)¹.

Herpetofauna

W trakcie badań terenowych stwierdzono występowanie pięciu gatunków podlegających ochronie częściowej. Płazy: ropucha szara (*Bufo bufo*), żaba śmieszka (*Pelophylax ridibundus*), żaba trawna (*Rana temporaria*), żaba wodna (*Pelophylax esculentus*), żaby zielone (*Rana esculenta complex*); gady: jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*).

Miejsca rozrodu i rozwoju płazów znajdują się poza obszarem realizacji Zadania, przede wszystkim w zbiornikach i kanałach zlokalizowanych w obrębie starorzecza Odry. W obrębie stanowisk obserwowano po od kilkunastu do ok. 40-50 przedstawicieli chronionych płazów.

Stanowiska jaszczurki zwinki są związane głównie z suchymi i nasłonecznionymi miejscami w rejonie nasypu kolejowego.

Na przebiegu wykonanych obserwacji oraz po analizie dostępnych materiałów źródłowych stwierdzono, że linia kolejowa nr 203 nie przecina istotnych szlaków migracyjnych płazów i gadów (obserwacje dotyczą sezonu wiosennego).

Zgodnie z klasyfikacją Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN) powyższe gatunki posiadają kategorie zagrożenia LC (najmniejszej troski).

Teriofauna

Na zinwentaryzowanym obszarze odnotowano obecność 8 gatunków chronionych: bóbr europejski (*Castor fiber*), kret europejski (*Talpa europaea*), ryjówka aksamitna (*Myodes glareolus*), wydra (*Lutra lutra*) oraz 4 gatunki nietoperzy.

¹ <https://www.iucnredlist.org/> (Kategorie zagrożenia wg. IUCN: LC - najmniejszej troski, NT – bliskie zagrożenia, VU – narażone, EN – zagrożone, CR – krytycznie zagrożone)

Gatunki chronione odnotowano poza obszarem realizacji Zadania. W szczególności, liczne ślady bytowania bobra europejskiego w postaci świeżych i starszych zgryzów oraz ślizgów odnotowywano przede wszystkim w pobliżu zbiorników wodnych w obszarze starorzecza Odry ale także na obu brzegach Warty. Ślady obecności wydry obserwowano na zachodnim brzegu Warty.

W odniesieniu do nietoperzy, potwierdzono ich żerowanie zarówno nad Odrą jak i Wartą oraz nad zbiornikami wodnymi. Natomiast w obrębie badanej powierzchni nie znaleziono kryjówek, ani kolonii rozrodczych, przy czym biorąc pod uwagę odpowiednie siedliska (stare drzewa), sporadycznie mogą tu występować.

Teren objęty inwentaryzacją jest penetrowany ponadto przez gatunki łowne, tj. dzika i sarnę. Zinwentaryzowano dwie lisie nory, w tym jedną w nasypie kolejowym.

Zgodnie z klasyfikacją Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN) powyższe gatunki posiadają kategorie zagrożenia LC (najmniejszej troski), za wyjątkiem wydry (*Lutra lutra*), która posiada kategorię zagrożenia NT (bliskie zagrożenia)¹.

Ornitofauna

Na omawianym obszarze odnotowano obecność przedstawicieli 41 gatunków ptaków. Wyniki inwentaryzacji wskazują, że badany teren nie stanowi obszaru szczególnie istotnego pod kątem wykorzystania przez cenne gatunki ptaków (gatunki zagrożone wyginięciem, gatunki wymienione w załączniku I do Dyrektywy Ptasiej). Ma jednak znaczenie dla występowania przede wszystkim drobnych ptaków śpiewających. Liczne zadrzewienia i zakrzewienia, w tym także krzewy i drzewa owocowe, stwarzają dogodne warunki dla bytowania ptaków pospolicie zasiedlających różnego typu zadrzewienia, także w pobliżu siedzib ludzkich (tzw. gatunki synantropijne) – np. zięba (*Fringilla coelebs*), kos (*Turdus merula*), piecuszek (*Phylloscopus trochilus*), pierwiosnek (*Phylloscopus collybita*), bogatka (*Parus major*), modraszka (*Cyanistes caeruleus*), szczygieł (*Carduelis carduelis*), kapturka (*Sylvia atricapilla*).

Zadrzewienia bezpośrednio otaczające linię kolejową zasiedlają ponadto takie gatunki jak szpak (*Sturnus vulgaris*), modraszka (*Cyanistes caeruleus*), dzięcioł duży (*Dendrocopos major*), sroka (*Pica pica*), mazurek (*Passer montanus*), piecuszek (*Phylloscopus trochilus*), rudzik (*Erithacus rubecula*).

Trzciniowiska i zarośla wierzbowe występujące na brzegu Odry i w pobliżu niektórych zbiorników wodnych są atrakcyjne dla gatunków takich jak trzciniak (*Acrocephalus arundinaceus*), trzcinniczek, (*Acrocephalus scirpaceus*), rokitniczka (*Acrocephalus schoenobaenus*), potrzos (*Emberiza schoeniclus*), łożówka (*Acrocephalus palustris*), cierniówka (*Sylvia communis*).

Wody Odry i Warty są miejscem żerowiskowym dla gatunków wodnych takich jak rybitwa rzeczna (*Sterna hirundo*), mewa śmieszka (*Chroicocephalus ridibundus*), gągoł (*Bucephala clangula*) czy czapla siwa (*Ardea cinerea*). Czapla siwa i gągoł żerują także nad zbiornikami

¹ <https://www.iucnredlist.org/> (Kategorie zagrożenia wg. IUCN: LC - najmniejszej troski, NT – bliskie zagrożenia, VU – narażone, EN – zagrożone, CR – krytycznie zagrożone)

w starorzeczu Odry. Ponadto obserwowano tu także przeloty zimorodka (*Alcedo atthis*) oraz żerowanie brodzieńki piskliwej (*Actitis hypoleucos*).

Jak wynika z danych udostępnionych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie (wgląd na miejscu) w buforze po 500 m od osi linii kolejowej nie znajdują się strefy ochronne, wyznaczone dla gniazd chronionych gatunków ptaków. Niemniej, w obrębie nieużytkowanych i porastających zaroślami terenów otwartych na zachodnim brzegu Warty zinwentaryzowano trzy stanowiska lęgowe gąsiorka (*Lanius collurio*).

Zgodnie z klasyfikacją Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN) powyższe gatunki posiadają kategorie zagrożenia LC (najmniejszej troski), za wyjątkiem zimorodka (*Alcedo atthis*), który w Europie posiada kategorię zagrożenia VU (narażone)¹.

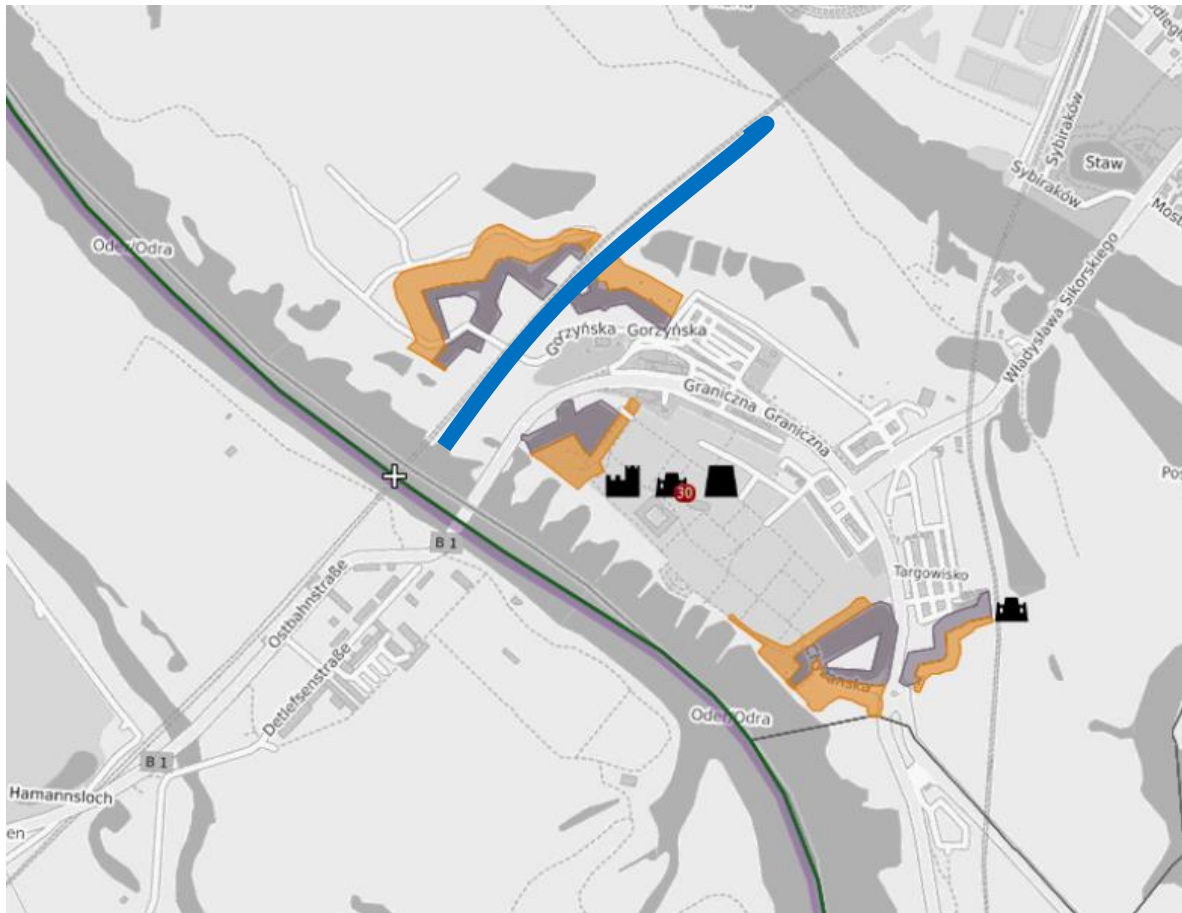
4.9. KRAJOBRAZ KULTUROWY I ZABYTKI

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Zielonej Górze, Delegatura w Gorzowie Wlkp. (pismo z dnia 17.06.2019, znak: RZD-G.5135.86.2019) planowane Zadanie prowadzone będzie na terenie dawnej Królewskiej Kolei Wschodniej powstałej w 1857 r. W ciągu linii kolejowej nr 203 Tczew-Kostrzyn nad Odrą, na odcinku od mostu na rz. Warcie w km 341,375 do mostu granicznego na rz. Odrze w km 342,289, znajdują się następujące zabytki:

- Fragment Twierdzy Kostrzyn wpisanej do rejestru zabytków decyzją z dnia 18.12.1963 r. pod nr rejestru zabytków 639 oraz decyzją z dnia 2.11.1976 r. pod nr rejestru zabytków KOK-I81/76, na terenie Twierdzy Kostrzyn ochronie podlegają również ziemne warstwy kulturowe;
- Most kolejowy nad tzw. Suchodołem z 1926 r. (dz. nr 61, obr. 0006 Stare Miasto) ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków, nie wpisany do rejestru zabytków;
- Most kolejowy na rz. Warcie z 1857 r. (dz. nr 2/1, obr. 0006 Stare Miasto:) ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków, nie wpisany do rejestru zabytków.

Ww. pismo Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Zielonej Górze stanowi Załącznik nr 8 do PZŚ.

¹ <https://www.iucnredlist.org/> (Kategorie zagrożenia wg. IUCN: LC - najmniejszej troski, NT – bliskie zagrożenia, VU – narażone, EN – zagrożone, CR – krytycznie zagrożone)

Rycina 3 Lokalizacja Zadania na tle obiektów i terenów Twierdzy Kostrzyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Narodowego Instytutu Dziedzictwa (<https://mapy.zabytek.gov.pl/nid/>)

4.10. LUDNOŚĆ

Najbliższe tereny mieszkaniowe znajdują się w odległości ok. 700 m w kierunku wschodnim od obszaru realizacji Zadania. Zgodnie z treścią MPZP w otoczeniu obszaru objętego Zadaniem brak jest wyznaczonych terenów zabudowy mieszkaniowej czy terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Jednakże w rzeczywistości na tych terenach istnieją ogródki działkowe, do istnienia których odniesiono się w MPZP: - dopuszcza się utrzymanie istniejących ogrodów działkowych do czasu przeniesienia na tereny zastępcze.

Ok. 200m od obszaru realizacji Zadania – w rejonie infrastruktury przejścia granicznego – mieszczą się budynki związane z czasowym pobytem ludzi, Urząd Miejski, Muzeum Twierdzy Kostrzyn.

5. PODSUMOWANIE USTALEŃ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

5.1. POWIERZCHNIA ZIEMI I KRAJOBRAZ

Zadanie prowadzone będzie w obrębie terenów przekształconych antropogenicznie i dotyczy przebudowy istniejących obiektów. Zastosowanie standardowych działań minimalizujących na etapie prowadzenia robót i organizacji zaplecza budowy pozwoli uniknąć powstania istotnych oddziaływań.

Na etapie eksploatacji w związku z tym, że obiekty nie zmieniają lokalizacji w planie, nie przewiduje się większych zmian w powierzchni ziemi. Natomiast zmiany w krajobrazie będą minimalne, ponieważ przewidywany zakres przebudowy mostu km 341,872 zakłada wymianę koryta balastowego z utrzymaniem układu przeseł ceglanych, sklepionych, natomiast kształt nowego wiaduktu w km 342,175 wizualnie będzie zbliżony do wiaduktu istniejącego.

5.2. KLIMAT

Planowane Zadanie nie ma znaczącego wpływu na emisję gazów cieplarnianych. Przedmiotowa linia nie jest zelektryfikowana, w związku z czym wiąże się z emisją gazów do atmosfery, jednakże nie zakłada się zmiany natężenia ruchu składów pociągów na tym odcinku, czyli emisje pozostaną na obecnym poziomie. Zadanie zostało zaprojektowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, które uwzględniają ekstremalne zjawiska zachodzące w środowisku związane ze zmianami klimatu (regulują to odpowiednie przepisy dotyczące projektowania, budowy i eksploatacji obiektów mostowych).

5.3. STAN SANITARNY POWIETRZA

Głównymi źródłami zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery w trakcie realizacji Zadania będą różnego rodzaju maszyny budowlane, w tym maszyny do wykonywania robót ziemnych (koparko- spycharki), maszyny torowe, specjalistyczne pojazdy dostarczające i pompujące beton, sprzęty do montażu elementów nośnych konstrukcji (dźwig), jak również środki transportu dostarczające na teren budowy materiały budowlane. Do powietrza emitowane będą:

- pyły na skutek zdejmowania wierzchniej warstwy gleby, poszerzania nasypów, wykonywania wykopów, prowadzenia rozbiórek;
- substancje gazowe w wyniku spalania paliw w maszynach pracujących podczas budowy (NO₂, SO₂, CO);
- substancje gazowe oraz pyły związane z załadunkiem, transportem i rozładunkiem pojazdów pracujących na placu budowy – możliwość emisji pyłu w sytuacji przewożenia materiałów sypkich.

Negatywne oddziaływania na etapie realizacji zostaną ograniczone poprzez wykorzystanie technicznie sprawnych maszyn i urządzeń wykonujących prace, właściwą organizację robót i procesów technologicznych (w szczególności wdrożenie działań w zakresie ograniczenia pylenia).

Charakter oddziaływań Zadania na etapie realizacji na klimat i jakość powietrza będzie lokalny, krótkotrwały, nieciągły, o stosunkowo niewielkim natężeniu, występujący jedynie na etapie budowy.

5.4. GLEBY I GRUNTY

Nie przewiduje się istotnego oddziaływania realizacji Zadania na gleby i grunty z uwagi na prowadzenie prac w większości w obrębie istniejącego nasypu kolejowego. Podczas prowadzenia prac budowlanych oraz obsługi zaplecza budowy niezbędne jest stosowanie zasad i dobrych praktyk prowadzenia robót budowlanych minimalizujących ryzyko zanieczyszczenia gleb i gruntów oraz wdrożenie działań w zakresie ochrony warstwy urodzajnej gruntu (zebranie, zabezpieczenie humusu oraz jego wykorzystanie do odtworzenia warstwy urodzajnej gruntu).

Na etapie eksploatacji nie przewiduje się znaczących oddziaływań na pokrywą glebową. Oddziaływania takie mogą wystąpić jedynie w przypadku konieczności modernizacji, czy doraźnych napraw układu torowego oraz w ramach jego utrzymania.

5.5. WODY POWIERZCHNIOWE

Na etapie realizacji Zadania nie planuje się wykonywania żadnych robót w obrębie koryt cieków (Odry lub Warty). Od strony południowo-zachodniej będą one prowadzone w odległości ok. 100 m od koryta Odry, zaś od strony północno-wschodniej plac budowy będzie zlokalizowany w odległości ok. 10 m od brzegu Warty. Zaplecze budowy będzie zlokalizowane w odległości min. 50 m od koryt cieków i zbiorników wodnych. Nie przewiduje się usuwania roślinności brzegowej stanowiącej naturalny bufor przechwytyjący np. spływ zawiesiny. W związku z tym nie przewiduje się znaczącego wpływu na elementy biologiczne, hydromorfologiczne (ograniczenie przepływu, naruszenie struktury dna oraz ciągłości morfologicznej) oraz fizykochemiczne jednolitych części wód.

Zadanie nie należy do inwestycji, które wymagają uzyskania oceny wodnoprawnej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej 1 z dnia 27 sierpnia 2019 r. w sprawie rodzajów inwestycji i działań, które wymagają uzyskania oceny wodnoprawnej.

Na granicy działki ewidencyjnej nr 61 i nr 1 (obręb 0006) planowany jest wylot kanalizacji deszczowej w projektowanej skarpie obok przyczółka przebudowywanego mostu granicznego. Nie przewiduje się ingerencji bezpośrednio w koryto rzeki i strefę brzegową. Projektowany jest wylot na nieużytki na teren zalewowy, a nie bezpośrednio do wód płynących. W związku z tym planowane do wykonania prace nie będą istotne w skali JCWP.

W ramach planowanych prac konieczne będzie prowadzenie robót za pomocą maszyn i sprzętu mechanicznego, co spowoduje wystąpienie ryzyka zanieczyszczenia wód substancjami ropopochodnymi w przypadku wycieku paliwa lub płynów eksploatacyjnych. Zagrożenia te będą eliminowane poprzez stosowanie podstawowych zasad i dobrych praktyk prowadzenia robót.

5.6. WODY PODZIEMNE

Realizacja Zadania, a następnie eksploatacja przebudowanej infrastruktury kolejowej nie będzie powodowała dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, przez co nie wpłynie na pogorszenie stanu chemicznego części wód podziemnych. Zadanie nie będzie miało również negatywnego wpływu na cele środowiskowe dotyczące stanu ilościowego wód podziemnych. Planowane roboty rozbiórkowe dotyczące fundamentów nie będą źródłem emisji zanieczyszczeń do gruntu i do wód podziemnych. Wykonywanie tych robót w osłonie ścian szczelnych ma zapobiegać napływowi do wykopu wód gruntowych.

W ramach planowanych prac konieczne będzie prowadzenie robót za pomocą maszyn i sprzętu mechanicznego, co spowoduje wystąpienie ryzyko zanieczyszczenia gruntu i wód podziemnych substancjami ropopochodnymi w przypadku wycieku paliwa lub płynów eksploatacyjnych. Zagrożenia te będą eliminowane poprzez stosowanie podstawowych zasad i dobrych praktyk prowadzenia robót.

W sąsiedztwie planowanego do przebudowy odcinka linii kolejowej znajduje się obszar ochrony bezpośredniej komunalnego ujęcia wody podziemnej położonego przy ul. Granicznej w Kostrzynie nad Odrą, ustanowionego decyzją Starosty Gorzowskiego z dnia 26 lutego 2014 r. znak: BŚ-OŚ.6320.2.2013. Zgodnie z ww. dokumentem, na terenie ochrony bezpośredniej ujęcia (który jest odpowiednio oznakowany i ogrodzony) zabrania się użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Projektowane roboty prowadzone będą w obrębie obecnie zajmowanego przez linię kolejową pasa gruntu. Planowane przedsięwzięcie nie będzie, zatem naruszać zapisów decyzji Starosty Gorzowskiego.

5.7. KLIMAT AKUSTYCZNY

Podczas wykonywania robót wystąpią niekorzystne zjawiska akustyczne w strefie prowadzenia robót. Potencjalnym źródłem hałasu i wibracji podczas realizacji Zadania będą maszyny i urządzenia pracujące na budowie oraz środki transportu. Z uwagi na konieczność stosowania ciężkiego sprzętu budowlanego, przewiduje się emisję hałasu i wibracji podczas prowadzenia robót ziemnych i torowych. Zasięg oddziaływania hałasu zależy będzie zarówno od fazy prowadzonych robót, liczby jednocześnie pracujących maszyn, ich typu oraz czasu pracy. Opisane oddziaływania dotyczyć będą terenów zielonych sąsiadujących z obszarem realizacji Zadania, w obrębie których zlokalizowane są ogródki działkowe. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa (tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej) znajdują się w odległości ok. 700 m, a zabudowa związana z czasowym pobytym ludzi (Urząd Miasta, Muzeum Twierdzy Kostrzyn, infrastruktura przejścia granicznego) ok. 200 m. Należy podkreślić, iż emisja hałasu, podobnie jak emisja spalin, będzie miała charakter lokalny, krótkotrwały i wystąpi jedynie na froncie robót/odcinku robót oraz ustanie niezwłocznie po zakończeniu robót. Ocenia się, że uciążliwość akustyczna w fazie realizacji, mimo chwilowego wysokiego natężenia, nie spowoduje istotnej uciążliwości dla środowiska oraz pogorszenia warunków życia ludzi, z uwagi na przejściowy charakter prac. W szczególności nie wystąpią negatywne oddziaływania w obrębie zabudowy mieszkalnej.

Emisja hałasu związana z eksploatacją przebudowanego układu związana będzie z ruchem komunikacyjnym na przedmiotowym odcinku trasy kolejowej. Realizacja Zadania nie wpłynie na pogorszenie stanu akustycznego. Można oczekiwać zmniejszenia nasilenia oddziaływania

gdyż przebudowa torowiska według nowych, współcześnie stosowanych technologii (np. tory bezстыkowe) pozwoli zmniejszyć emisję hałasu i drgań do środowiska.

5.8. PRZYRODA

5.8.1. ODDZIAŁYWANIE NA ROŚLINY, ZWIERZĘTA, GRZYBY

Rośliny naczyniowe.

W obszarze objętym inwentaryzacją przyrodniczą zidentyfikowano 5 fragmentów płatów starorzeczy (siedlisko przyrodnicze 3150 starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*), dwa fragmenty łągów wierzbowych (siedlisko przyrodnicze 91E0* łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe) oraz płat ziołorośli nadrzecznych (siedlisko przyrodnicze 6430 ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne). **Zaden z płatów chronionych siedlisk przyrodniczych nie będzie naruszony w wyniku realizacji Zadania.** Najbliższym planowanym robót budowlanych znajduje się płat łągi wierzbowej, położony w środkowej części przebudowywanego odcinka linii kolejowej. Zadrzewienia tego siedliska znajdują się w odległości około 20 metrów od planowanego do przebudowy wiaduktu nad Suchodołem, dlatego zastosowane zostanie wygrodenie tego siedliska, by zabezpieczyć je przed nieumyślnym zniszczeniem.

Planowane roboty budowlane będą obejmowały przede wszystkim zbiorowiska charakterystyczne dla terenów przekształconych przez człowieka. Przewiduje się, że w związku z koniecznością podniesienia rzędnej torowiska i przebudową nasypu kolejowego konieczne będzie usunięcie drzew i krzewów ze skarp i podnóża nasypu. Na potrzeby planowanego usuwania drzew i krzewów wykonano inwentaryzację dendrologiczną, którą objęto 639 drzew (w tym 47 sztuk martwych i zamierających) oraz 9276 m² krzewów i grup krzewów oraz grup podrostu w pasie o szerokości ok. 50 m po obu stronach linii kolejowej. Usunięcie drzew i krzewów w odległości nie mniejszej niż 15 m od osi skrajnego toru kolejowego wynika z konieczności zapewnienia bezpieczeństwa ruchu kolejowego i spełnienia wymagań wynikających z ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym. Zakres wycinki będzie ograniczony do niezbędnego minimum przy spełnieniu wymagań w zakresie bezpieczeństwa ruchu kolejowego.

Usuwanie drzew z bezpośredniego otoczenia linii kolejowej nie będzie miało znaczenia dla walorów przyrodniczych tych terenów, gdyż w sąsiedztwie licznie występują zadrzewienia otaczające zbiorniki wodne i zadrzewienia na terenach ogródków działkowych, które tworzą dogodne siedliska dla wielu gatunków. Wycinki drzew i krzewów nie dotyczą terenów chronionych siedlisk przyrodniczych. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp., prowadząc postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowanych stwierdził, iż nie nastąpi uszczuplenie różnorodności biologicznej wymagające konieczności wprowadzenia nasadzeń zastępczych.

Fauna

Zadanie będzie realizowane w całości na lądzie poza wodami powierzchniowymi. Nie przewiduje się ingerencji w koryto lub strefę brzegową Odry, czy Warty, ani w licznie występujące tu starorzecza. Zatem nie przewiduje się oddziaływań na ichtiofaunę lub na wodną faunę bezkręgową.

W związku z tym, że w trakcie realizacji nie przewiduje się ingerencji w okoliczne zbiorniki wodne i ich strefę brzegową, to zagrożenia dla siedlisk herpetofauny jest niewielkie. Realizacja Zadania nie wpłynie na pogorszenie warunków migracji zwierząt, zwłaszcza że w trakcie inwentaryzacji herpetologicznej nie zidentyfikowano lokalnych szlaków migracji tej grupy zwierząt.

Czasowe i trwałe zajęcie terenu oraz usuwanie drzew wiąże się z negatywnym oddziaływaniem na ornitofaunę. Oddziaływania te mogą spowodować czasową utratę siedlisk ptaków. Hałas pochodzący z pracujących maszyn będzie miał największy zasięg i może spowodować, że teren wokół placu budowy nie będzie użytkowany przez ptaki, ani jako siedlisko lęgowe, ani jako żerowisko. Zadrzewienia bezpośrednio otaczające linię kolejową zasiedlają takie gatunki jak szpak (*Sturnus vulgaris*), modraszka (*Cyanistes caeruleus*), dzięcioł duży (*Dendrocopos major*), sroka (*Pica pica*), mazurek (*Passer montanus*), piecuszek (*Phylloscopus trochilus*), rudzik (*Erithacus rubecula*). Czasowy i niewielki powierzchniowo charakter tego oddziaływania nie spowoduje trwałego negatywnego skutku, po zakończeniu robót tereny wzdłuż linii kolejowej zostaną ponownie zasiedlone przez zwierzęta.

W obrębie Zadania stwierdzono występowanie wydry (*Lutra lutra*) oraz bobra (*Castor fiber*) i może dojść do płoszenia przedstawicieli tych gatunków podczas fazy budowy. Oba te gatunki prowadzą skryty tryb życia związany z brzegami wód powierzchniowych, a główną porą ich aktywności jest noc. Ze względu na niewielkie, lokalne oddziaływanie, prowadzenie robót w ciągu dnia i nieprowadzenie robót bezpośrednio w brzegach rzek, nie stwierdzono możliwości wystąpienia istotnego negatywnego oddziaływania na te gatunki ssaków.

Planowane do usunięcia drzewa mogą być wykorzystywane w okresie letnim jako schronienie dla nietoperzy. Nie stwierdzono jednak znaczącego wpływu na możliwości schronienia nietoperzy.

Prognozowane oddziaływania w fazie eksploatacji linii kolejowej będą o podobnym zakresie jak w stanie aktualnym. Można oczekiwać zmniejszenia nasilenia oddziaływań na faunę, gdyż przebudowa torowiska według nowych, współcześnie stosowanych technologii (np. tory bezstykowe) pozwoli zmniejszyć emisję hałasu i drgań do środowiska.

5.8.2. ODDZIAŁYWANIE NA FORMY OCHRONY PRZYRODY I SIEDLISKA PRZYRODNICZE

Park Krajobrazowy Ujście Warty

Realizacja Zadania związana jest z zajęciem terenu (ok. 3 ha) w obrębie Parku Krajobrazowego (PK) „Ujście Warty”. Niemniej zajęcie terenu dotyczy niewielkiego fragmentu obszaru PK (poniżej 0,01% jego powierzchni) i obejmuje teren przekształcony antropogenicznie. Zadanie polega na przebudowie fragmentu istniejącej linii kolejowej wraz z infrastrukturą i nie wymaga

zmiany jej przebiegu. Zmiany w krajobrazie będą minimalne, ponieważ przewidywany zakres przebudowy mostu km 341,872 zakłada wymianę koryta balastowego z utrzymaniem układu przęseł ceglanych, sklepionych, natomiast kształt nowego wiaduktu w km 342,175 wizualnie będzie zbliżony do wiaduktu istniejącego. Analiza możliwych oddziaływań realizacji Zadania pozwala stwierdzić, iż nie wpłynie ona negatywnie na cele szczególne cele ochrony Parku, którymi są: ochrona wartości przyrodniczych; ochrona wartości historycznych i kulturowych, w tym m.in. Twierdzy w Kostrzynie nad Odrą; walorów krajobrazowych, w tym m.in. nadodrzańskich i nadwarciańskich krajobrazów z otwarciami widokowymi na zakola i meandry wraz z ich zróżnicowanymi brzegami (zgodnie z Uchwałą Nr XLIII/647/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Ujście Warty” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2018 poz. 828).

Realizacja Zadania prowadzona w obrębie odcinka linii kolejowej, objętego ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu Starego Miasta w Kostrzynie nad Odrą (Uchwała Nr X/96/03 Rady Miejskiej Kostrzyna nad Odrą z dnia 10 lipca 2003 r.) nie narusza zakazów obowiązujących na terenie Parku Krajobrazowego „Ujście Warty”, określonych w powyższej uchwale.

Obszar Natura 2000 Ujście Warty PLC080001

Obszar realizacji Zadania mieści się w całości w granicach obszaru Natura 2000 Ujście Warty PLC080001. Powierzchnia planowanego Zadania wynosząca ok. 3 ha stanowi 0,015% całkowitej powierzchni ostoi. Poza okresem budowy nie przewiduje się wystąpienia nowych oddziaływań, które nie występowałyby do tej pory. Linia kolejowa jest lokalną barierą migracyjną, powoduje hałas pochodzący od ruchu pociągów poruszających się linią 203. W granicach obszaru Natura 2000 Ujście Warty położony jest Park Narodowy Ujście Warty, którego zachodnia granica przebiega ponad 800 m od obszary realizacji Zadania.

- **W wyniku realizacji Zadania nie wystąpi zmniejszenie powierzchni chronionych siedlisk przyrodniczych** – realizacja Zadania będzie miała miejsce poza zidentyfikowanymi dla obszaru Natura 2000 płacami chronionych siedlisk przyrodniczych.
- **W wyniku realizacji Zadania nie wystąpią zakłócenia w funkcjonowaniu populacji kluczowych gatunków** – w wyniku realizacji Zadania nie powstanie nowy obiekt w krajobrazie i strukturze przyrodniczej.
- **W wyniku realizacji Zadania nie wystąpi fragmentacja siedlisk lub populacji gatunków** – realizacja Zadania nie spowoduje ingerencji w zidentyfikowane płaty siedlisk przyrodniczych; przebudowa linii kolejowej będzie realizowana w śladzie istniejącego nasypu kolejowego.
- **W wyniku realizacji Zadania nie wystąpi redukcja zagęszczenia gatunków** – nie przewiduje się nasilenia oddziaływań, które mogłyby spowodować spadek liczebności płazów, w szczególności nie przewiduje się wzmożonej penetracji terenów otaczających linię kolejową oraz nasilenia ruchu pojazdów szynowych.
- **Realizacja Zadania nie spowoduje zmiany kluczowych wskaźników wartości ochronnej** – eksploatacja linii kolejowej po przebudowie nie będzie źródłem nowych emisji zanieczyszczeń do wód lub powietrza.

W związku z tym, że nie zidentyfikowano ryzyka oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Ujście Warty PLC080001 oraz zlokalizowanego w jego granicach Parku Narodowego Ujście Warty, w szczególności oddziaływań o charakterze znaczących nie było potrzeby projektowania działań minimalizujących znaczące oddziaływania. W celu uniknięcia ingerencji w płaty siedliska przyrodniczego 91E0 łęg wierzbowy zastosowane zostanie wygrozdzenie placu budowy w rejonie mostu kolejowego nad tzw. Suchodołem. Działanie to zabezpieczy powyższe siedlisko przyrodnicze przed nieumyślnym zniszczeniem. Ponadto w celu ochrony potencjalnych siedlisk łęgowych ornitofauny usuwanie drzew i krzewów prowadzone będzie w okresie między 16 października, a 1 marca.

W zasięgu potencjalnego oddziaływania realizacji i eksploatacji Zadania nie występują rezerwy przyrody, obszary chronionego krajobrazu. Brak jest użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.

Korytarze Ekologiczne

Przebudowa linii kolejowej realizowana będzie w strefie szerokiego korytarza ekologicznego rangi krajowej i międzynarodowej: tj. na styku korytarzy: Bagna Ujścia Warty GKPn - 22 i Lasy Nadodrzańskie GKPn – 28A (<http://mapa.korytarze.pl/>), będących częścią szlaku migracyjnego osi północ - południe. Planowana przebudowa linii kolejowej nr 203 nie spowoduje zmiany warunków przemieszczania się zwierząt. Utrzymana zostanie możliwość poruszania się wzdłuż brzegów Odry i Warty oraz zachowane zostaną obiekty inżynierskie w ciągu linii kolejowej nad ul. Gorzyńską i nad tzw. Suchodołem.

5.9. KRAJOBRAZ KULTUROWY I ZABYTKI

Obszar realizacji Zadania obejmuje fragment terenu dawnej Twierdzy Kostrzyn, zatem planowane na tym obszarze roboty budowlane, przed ich podjęciem, wymagają uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków (WKZ). Część infrastruktury kolejowej, w szczególności most kolejowy nad tzw. Suchodołem z 1926 r. ujęta jest w wojewódzkiej liście zabytków (nie wpisana do rejestru zabytków). Prace przy tych obiektach wymagają uzgodnienia z WKZ.

Zapewnienie nadzoru archeologicznego i prowadzenie prac zgodnie z pozwoleniem i uzgodnieniami WKZ oraz z uwzględnieniem przepisów ogólnych ustawy o ochronie zabytków, winny zapewnić skuteczną ochronę zabytków.

5.10. LUDNOŚĆ

W trakcie realizacji Zadania generowane emisje zanieczyszczeń do powietrza i emisje hałasu będą miały charakter lokalny, ograniczony do rejonu prowadzonych robót. Prace związane z przebudową linii kolejowej prowadzone będą poza terenami zabudowy mieszkaniowej. Tym samym, prace wykonywane w obrębie istniejącej linii kolejowej nie będą stanowiły zagrożenia dla zdrowia ludzi.

W ramach realizacji Zadania nie planuje się działań związanych ze znaczącą emisją wibracji do środowiska poza bezpośrednim miejscem prowadzenia prac. W związku z tym, nie przewiduje się wystąpienia podczas prowadzenia prac wibracji zagrażających zabudowie mieszkalnej oraz obiektom infrastruktury publicznej.

Oddziaływania na dobra materialne po zakończeniu realizacji Zadania będą typowe dla eksploatacji drogi kolejowej.

5.11. NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA (SYTUACJE KRYZYSOWE I AWARYJNE)

Realizacja planowanego Zadania wiąże się z możliwością wystąpienia następujących sytuacji kryzysowych lub awaryjnych, mogących powodować nadzwyczajne zagrożenia dla środowiska na etapie budowy:

- Niekontrolowana emisja (wyciek) substancji ropopochodnych,
- Znalezienie niewybuchów lub niewypałów,
- Pożar lub eksplozja substancji łatwopalnych,
- Nagłe wezbranie wód, powódź,
- Wystąpienie stanu zagrożenia epidemicznego bądź epidemii.

Ryzyko wystąpienia tego rodzaju zagrożeń będzie zminimalizowane poprzez zastosowanie przez Wykonawcę odpowiednich procedur oraz zapewnienie właściwego personelu.

5.12. ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANE I TRANSGRANICZNE

W ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, właściwe organy dokonały rozstrzygnięcia w zakresie możliwości kumulowania się oddziaływań Zadania z innymi przedsięwzięciami, jak również możliwości wystąpienia oddziaływań o charakterze transgranicznym.

Zgodnie z zapisami uzasadnienia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (Załącznik 4a do PZŚ) możliwość kumulowania się oddziaływań dotyczyć może okresu realizacji w przypadku wystąpienia innych inwestycji w rejonie Zadania, w szczególności w obrębie koryta Warty i Odry, realizowanych w tym samym bądź zbliżonym okresie. W rejonie realizacji Zadania, planowane są prace dotyczące m.in. modernizacji Odry granicznej (przebudowa ostróg), rozbiórki i budowy mostu drogowego w ciągu drogi krajowej nr 31 oraz budowy nowej przeprawy w ciągu drogi krajowej nr 22, a przede wszystkim budowy obwodnicy Kostrzyna w ciągu drogi krajowej nr 31. Skala, charakter i lokalizacja planowanego Zadania powodują iż ewentualne oddziaływania o charakterze skumulowanym z innymi przedsięwzięciami, nie będą miały charakteru znaczącego. W szczególności, realizacja Zadania nie dotyczy prac prowadzonych bezpośrednio w korytach rzek Odry i Warty gdzie występowałaby największa kumulacja oddziaływań z przedsięwzięciami obejmującymi przebudowę zabudowy regulacyjnej Odry (przebudowa ostróg) i budowy przepraw mostowych. Potencjalnie najistotniejsze skumulowanie oddziaływań wystąpić może w przypadku jednoczesnej realizacji obwodnicy Kostrzyna nad Odrą i realizacji Zadania. Kumulacja oddziaływań wystąpiłaby w obrębie obszarów Natura 2000 (Ujście Warty PLC080001), przez które przebiegała będzie obwodnica w międzyrzeczu Odry i Warty w Kostrzynie nad Odrą. Niemniej, zgodnie z projektem rządowego Programu budowy 100 obwodnic na lata 2020 – 2030, opublikowanego w ramach konsultacji społecznych po wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, budowa obwodnicy Kostrzyna planowana jest na lata 2024 – 2026, czyli po zakończeniu realizacji Zadania

Zadanie będzie realizowane w odległości kilkuset metrów od granicy polsko - niemieckiej. Jednakże, ze względu na charakter Zadania i ograniczony zakres oddziaływania, nie przewiduje się możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania przedmiotowego Zadania na środowisko. W związku z powyższym w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (Załącznik 4a do PZŚ) nie nałożono obowiązku rozpatrywania oddziaływań transgranicznych.

6. OPIS DZIAŁAŃ ŁAGODZĄCYCH

W celu ograniczenia negatywnych oddziaływań planowanego Zadania na środowisko, w Załączniku 1 PZŚ podano zestaw działań łagodzących, obowiązujących Wykonawcę Robót. Uzgodniona cena kontraktowa pokrywa wszystkie koszty związane wdrażaniem PZŚ, a Wykonawca w ramach kontraktu pokrywa wszystkie koszty z tym związane. PZŚ będący częścią Dokumentacji Przetargowej Oferent (Wykonawca) przedkłada po jego podpisaniu (na każdej stronie) wraz z ofertą. Tym samym przyjmuje do wiadomości konieczność stosowania zawartych w nim wymagań w każdej fazie realizacji umowy. Wykonawca w harmonogramie robót uwzględnia warunki realizacji Zadania wynikające w PZŚ.

Działania w PZŚ zostały opracowane na podstawie warunków zawartych w obowiązujących decyzjach administracyjnych w zakresie ochrony środowiska wydanych dla Zadania, z uzupełnieniem o dodatkowe warunki ustalone na etapie przygotowania PZŚ. Wdrożone działania łagodzące winny zapewnić realizację Zadania z uwzględnieniem wytycznych Banku Światowego (wytyczne dot. Środowiska, Zdrowia i Bezpieczeństwa: The Environmental, Health, and Safety (EHS) Guidelines). Wymagania dla etapu budowy określone są w Ogólnych Wytycznych EHS (General EHS Guidelines¹), w szczególności w punkcie 4 (Etap budowy i likwidacji „*Construction and Decommissioning*”).

W celu nadzorowania i monitorowania działań łagodzących, zawartych w PZŚ, w strukturze Wykonawcy powołane zostanie dedykowane stanowisko koordynatora ds. PZŚ w zespole Wykonawcy (patrz poz. 89 kat. O - Wymagania dotyczące personelu Wykonawcy zaangażowanego w realizację PZŚ)².

Poniżej przedstawiono wybrane, charakterystyczne działania łagodzące, w podziale na poszczególne komponenty środowiska omówione w rozdziale 5 PZŚ.

6.1. POWIERZCHNIA ZIEMI I KRAJOBRAZ

W celu ograniczenia negatywnego wpływu Zadania na powierzchnię ziemi i krajobraz przewidziano działania łagodzące, których realizację zaplanowano w trakcie prowadzenia robót budowlanych, a także przed ich rozpoczęciem.

Etap prowadzenia robót budowlanych powinien być poprzedzony pracami związanymi z przygotowaniem terenu realizacji Zadania obejmującymi m.in. przygotowanie miejsc składowania materiałów budowlanych, zaplecza budowy, itp. Należy ograniczyć do niezbędnego minimum zajęcia terenu oraz przekształcenia powierzchni ziemi podczas prowadzonych prac. Ponadto korzystanie z terenu będzie uzgodnione z jego zarządcą, uzyskane będą wszelkie ewentualnie wymagane przepisami zgody czy odstępstwa.

¹ https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/policies-standards/ehs-guidelines

² W Załączniku 1 PZŚ działania łagodzące przypisano do 17 kategorii tematycznych (od kat. A do kat. S).

Wewnętrzne drogi technologiczne, place składowe i zaplecze budowy należy lokalizować tak, aby zachować drzewa i krzewy rosnące poza miejscami niezbędnymi do zajęcia w związku z realizacją robót. Dojazd do zaplecza budowy należy prowadzić drogami publicznymi.

Działania łagodzące w zakresie ograniczenia oddziaływania na powierzchnię ziemi i krajobraz to w szczególności następujące pozycje w tabeli w Zał. 1 PZŚ:

- poz. 3 - 13 (kat. B - Wymagania dotyczące obsługi komunikacyjnej obszaru realizacji Zadania),
- poz. 14 - 16 (kat. C - Wymagania dotyczące lokalizacji zaplecza budowy oraz dróg, miejsc składowania materiałów i miejsc postojowych),
- poz. 43 - 47 (kat. I - Wymagania dotyczące odtworzenia terenów zielonych po zakończeniu budowy).

6.2. KLIMAT

W przypadku przedmiotowego Zadania nie stwierdzono konieczności wprowadzania działań łagodzących mających na celu ochronę lokalnych warunków klimatycznych.

6.3. STAN SANITARNY POWIETRZA

Realizacja Zadania wymaga wdrożenia standardowych rozwiązań, które ograniczą emisje do atmosfery spalin z maszyn i pojazdów, wykorzystywanych do realizacji Zadania oraz ograniczą pylenia podczas robót ziemnych czy transportu materiałów. W związku z powyższym, Wykonawca robót wdrażać będzie zastosowanie m.in. poniższych podstawowych zasad i dobrych praktyk prowadzenia robót budowlanych mających na celu zmniejszenie/wyeliminowanie negatywnego oddziaływania Zadania na jakość powietrza:

- sprzęt, środki transportu i maszyny używane na etapie robót budowlanych będzie w pełni sprawny i będzie spełniać aktualne wymogi prawne w celu ochrony przed emisją pyłów i gazów do powietrza;
- czas pracy silników spalinowych maszyn i pojazdów budowlanych podczas postoju zostanie ograniczony (ograniczenie emisji w fazie tzw. jałowego biegu);
- materiały sypkie przeznaczone do wykorzystania w fazie budowy zostaną zabezpieczone przed ich wywiewaniem oraz nadmiernym pyleniem z ich powierzchni zarówno podczas transportu, magazynowania, jak i w trakcie wbudowywania;
- pylenie powodowane przez środki transportu będzie ograniczane m.in. poprzez czyszczenie kół pojazdów przed wjazdem na drogi publiczne, czyszczenie powierzchni wewnętrznych dróg technologicznych, stosowanie samochodów z plandekami do przewozu materiałów pyłących lub transport materiałów sypkich w opakowaniach, inne działania zapobiegające zanieczyszczeniu lokalnych dróg piaskiem i błotem, przemieszczanym przez pojazdy, zraszanie powierzchni wewnętrznych dróg technologicznych.

Działania w zakresie ograniczenia oddziaływania na stan powietrza wskazano w tabeli w Zał. 1 PZŚ w następujących pozycjach: 58 – 61 (kat. J - Wymagania dotyczące zapobiegania zanieczyszczeniom środowiska (w tym ograniczenie emisji do środowiska)) i 65 (kat. K - Wymagania dotyczące postępowania z odpadami i ściekami).

Na etapie eksploatacji nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania w zakresie powietrza atmosferycznego odmiennego od oddziaływań obecnych, wobec czego nie proponuje się dodatkowych środków jego ochrony.

6.4. GLEBY I GRUNTY

W trakcie realizacji Zadania należy wdrożyć działania łagodzące negatywne oddziaływania na gleby odnoszące się do ograniczenia powierzchni miejsc zajęć czasowych oraz zapobiegania wystąpieniu zanieczyszczeń gleb i gruntów.

W celu odpowiedniej ochrony gleb ważny na tym etapie jest szczegółowy plan organizacji pracy, który ma na celu zminimalizowanie prawdopodobieństwa zanieczyszczenia gruntu. W tym celu należy: oszczędnie gospodarować terenem, zorganizować zaplecze budowy w sposób zabezpieczający podłoże przed zanieczyszczeniem, m.in.:

- strefy, w których będzie zlokalizowany postój maszyn, pojazdów pracujących na budowie, miejsca parkingów dla pracowników, miejsca tankowania pojazdów, miejsca przechowywania materiałów niebezpiecznych (np. paliwa, materiały smarne, rozpuszczalniki, farby), miejsca magazynowania odpadów niebezpiecznych należy uszczelnić (wyłożyć materiałami izolacyjnymi) przed ewentualnym przedostaniem się substancji niebezpiecznych do środowiska gruntowo-wodnego;
- zaplecze budowy należy wyposażyć w szczelne sanitariaty, których zawartość będzie usuwana przez uprawnione podmioty;
- odpady należy segregować i magazynować w wydzielonym miejscu, zapewniając ich regularny odbiór przez uprawnione podmioty;
- Wykonawca dysponował będzie na placu budowy środkami do neutralizacji substancji ropopochodnych takich jak np. sypkie sorbenty hydrofobowe, hydrofobowe maty sorpcyjne w arkuszach lub rolkach, poduszki i rękawy sorpcyjne, biopreparaty.

Sprzęt budowlany i transportowy używany w związku z realizacją Zadania powinien być w dobrym stanie technicznym (m.in. bez wycieków paliwa), a po zakończeniu pracy lub w przypadku awarii powinien zostać odprowadzony na miejsce postoju zapewniające ochronę powierzchni ziemi przed przedostaniem się zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego.

Wykonawca opracuje procedurę postępowania na wypadek rozlewu substancji ropopochodnych. W przypadku awaryjnego wycieku substancji ropopochodnych lub innych materiałów eksploatacyjnych do gruntu lub wody, należy przystąpić do natychmiastowego zneutralizowania wycieku, jego zebrania i przekazania podmiotom, posiadającym uprawnienia w zakresie gospodarowania odpadami, w celu ich unieszkodliwienia zgodnie z opracowaną procedurą rozlewową.

Dodatkowo Wykonawca zobowiązany będzie do rekultywacji terenu, w szczególności odtworzenia warstwy urodzajnej gleby, m.in. z wykorzystaniem humusu zebranego z terenu robót.

Działania łagodzące w zakresie ograniczenia oddziaływania na gleby i grunty to w szczególności następujące pozycje w tabeli w Zał. 1 PZŚ:

- poz.14 (kat. C - Wymagania dotyczące lokalizacji zaplecza budowy oraz dróg, miejsc składowania materiałów i miejsc postojowych)

- poz. 17 - 19 (kat. D - Wymagania dotyczące zagospodarowania mas ziemnych),
- poz. 20 - 25 (kat. E - Wymagania dotyczące postępowania z warstwą humusu),
- poz. 43 - 47 (kat. I - Wymagania dotyczące odtworzenia zasobów przyrodniczych po zakończeniu budowy)
- poz. 49-56, 62 - 63 (kat. J - Wymagania dotyczące zapobiegania zanieczyszczeniom środowiska (w tym ograniczenie emisji do środowiska),
- poz. 64 - 69 (kat. K - Wymagania dotyczące postępowania z odpadami i ściekami),
- poz. 76 - 77 (kat. L - Wymagania dotyczące ochrony zdrowia i bezpieczeństwa ludzi).

6.5. WODY POWIERZCHNIOWE

Działania łagodzące w odniesieniu do ochrony wód powierzchniowych są spójne z działaniami określonymi dla ochrony wód podziemnych. W fazie realizacji Zadania przeciwdziałanie zagrożeniom dla wód powierzchniowych i podziemnych powinno zostać osiągnięte m.in. poprzez zastosowanie wybranych działań określonych dla ochrony gleby i gruntów przed zanieczyszczeniem.

Działania łagodzące w zakresie ograniczenia oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne, wskazano w szczególności w poniższych pozycjach w tabeli w Zał. 1 PZŚ:

- poz. 14 - 16 (kat. C - Wymagania dotyczące lokalizacji zaplecza budowy oraz dróg, miejsc składowania materiałów i miejsc postojowych),
- poz. 17 - 19 (kat. D - Wymagania dotyczące zagospodarowania mas ziemnych),
- poz. 49 - 56, 62 - 63 (kat. J - Wymagania dotyczące zapobiegania zanieczyszczeniom środowiska (w tym ograniczenie emisji do środowiska),
- poz. 64 - 69 (kat. K - Wymagania dotyczące postępowania z odpadami i ściekami),
- poz. 76 - 77 (kat. L - Wymagania dotyczące ochrony zdrowia i bezpieczeństwa ludzi).

6.6. WODY PODZIEMNE

Działania łagodzące w odniesieniu do ochrony wód podziemnych są spójne z działaniami określonymi dla ochrony wód powierzchniowych zgodnie z opisem w rozdziale 6.5.

6.7. KLIMAT AKUSTYCZNY

Na etapie budowy może wystąpić zwiększenie poziomu hałasu spowodowane pracą maszyn budowlanych i torowych, jak również hałasem wytwarzanym przez ciężkie pojazdy dowożące materiały budowlane. W celu ograniczenia czasu trwania i wpływu prowadzonych robót na klimat akustyczny do bezpośredniego otoczenia miejsc prowadzenia robót należy wdrażać takie działania łagodzące jak:

- prowadzenie robót, charakteryzujących się znaczną emisją hałasu, możliwie w porze dnia w godzinach 6:00 – 22:00,
- wyłączanie nieużywanego w danej chwili sprzętu i maszyn (ograniczenie stosowania tzw. „biegu jałowego”).

Działania łagodzące w zakresie ograniczenia oddziaływania emisji hałasu, wskazano w szczególności w poniższych pozycjach w tabeli w Zał. 1 PZŚ:

- poz. 57 - 60 (kat. J - Wymagania dotyczące zapobiegania zanieczyszczeniom środowiska (w tym ograniczenie emisji do środowiska)).

6.8. PRZYRODA

W trakcie realizacji robót Wykonawca będzie zobowiązany do przestrzegania norm, zakazów i wskazań oraz respektowania ograniczeń wynikających z istnienia obszarów i obiektów utworzonych na podstawie Ustawy o ochronie przyrody. Wymogi, wynikające z lokalizacji zadania w sąsiedztwie oraz w obrębie obszarów chronionych, uwzględniono w ramach działań minimalizujących określonych dla ochrony siedlisk przyrodniczych oraz chronionych gatunków. W celu ochrony walorów przyrodniczych w obszarze realizacji Zadania i jego sąsiedztwie Wykonawca zobowiązany będzie do zapewnienia własnego zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy, o którym mowa w poz. 90 Zał. 1 PZŚ), który będzie zaangażowany w odpowiednie wdrożenie warunków PZŚ przy realizacji robót.

Przed rozpoczęciem robót budowlanych Wykonawca przeprowadzi wizję terenową obszaru realizacji Zadania przy udziale zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy (jednorazowa inwentaryzacja przyrodnicza) w celu wyznaczenia lokalizacji miejsc cennych przyrodniczo i doprecyzowania zakresu wymaganych działań łagodzących. W przypadku stwierdzenia obecności siedlisk i gatunków fauny i flory, podlegających ochronie, wobec których konieczne będzie naruszenie zakazów określonych w obowiązujących przepisach, uzyskane zostaną przez Wykonawcę decyzje zezwalające na odstępstwa od zasad ochrony gatunkowej roślin, grzybów i zwierząt. Wykonawca zobowiązany będzie do precyzyjnego i terminowego wdrożenia warunków zawartych w opisanych decyzjach.

Ponadto, do zadań zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy należało będzie m.in.:

- szkolenie pracowników nadzorujących budowę, w zakresie postępowania z dzikimi zwierzętami i powiadamiania zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy,
- przeprowadzanie niezbędnych kontroli drzew pod kątem obecności objętych ochroną gatunków zwierząt, w szczególności w przypadku konieczności usuwania drzew w okresie pomiędzy początkiem marca a połową października,
- podejmowanie adekwatnych działań ochronnych,
- tymczasowe oznakowanie miejsc cennych przyrodniczo w celu zachowania ich przed zniszczeniem, rozjeżdżaniem, wydeptywaniem,
- bieżąca specjalistyczna pomoc merytoryczna,
- sporządzanie sprawozdań odnoszących się do wszystkich istotnych zdarzeń dotyczących komponentów środowiska podlegających ochronie.

W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania realizacji Zadania na szatę roślinną i zwierzęta zdefiniowano w szczególności następujące działania łagodzące:

- zlokalizowanie elementów zaplecza budowy na terenach przekształconych antropogenicznie, poza terenami zidentyfikowanych płatów chronionych siedlisk przyrodniczych

oraz otoczenia zbiorników wodnych i brzegów rzek w rejonie przebudowywanej linii kolejowej;

- zastosowanie tymczasowych ogrodzeń placu budowy na odcinkach linii kolejowej przebiegających przy siedliskach przyrodniczych, by zabezpieczyć je przed przypadkowym zniszczeniem w trakcie budowy;
- zabezpieczenie przed uszkodzeniami mechanicznymi drzew i krzewów, nieprzewidzianych do usunięcia, a narażonych na uszkodzenia w związku z pracą i przemieszczaniem się sprzętu,
- odtworzenie warstwy urodzajnej gleby, m.in. z wykorzystaniem humusu zebranego z terenu robót,
- usunięcie drzew i krzewów poza okresem lęgowym ptaków (lub po stwierdzeniu braku lęgów przez ornitologa),
- rozwieszenie na drzewach w otoczeniu linii kolejowej budek lęgowych ptaków,
- ochrona płazów poprzez uniemożliwienie płazom wkraczanie na teren budowy – w miejscach przylegających do zbiorników wodnych, ogrodzenie placu budowy płatkami herpetologicznymi,
- zaplanowanie bieżących kontroli miejsc stanowiących pułapki dla drobnych zwierząt i wypuszczanie ich poza teren budowy na miejsca właściwe środowiskowo.

Działania łagodzące w zakresie ograniczenia oddziaływania na przyrodę ożywioną i formy ochrony przyrody, wskazano w szczególności w poniższych pozycjach w tabeli w Zał. 1 PZŚ:

- poz. 14 - 16 (kat. C - wymagania dotyczące lokalizacji zaplecza budowy oraz dróg, miejsc składowania materiałów i miejsc postojowych),
- poz. 20 - 25 (kat. E - Wymagania dotyczące postępowania z warstwą humusu),
- poz. 26 - 31 (kat. F - Wymagania dotyczące usuwania drzew i krzewów),
- poz. 32 - 33 (kat. G - Wymagania dotyczące zabezpieczenia drzew i krzewów nieprzeznaczonych do usunięcia),
- poz. 34 - 42 (kat. H - Wymagania dotyczące zabezpieczenia chronionych zasobów przyrodniczych),
- poz. 43 - 48 (kat. I - Wymagania dotyczące odtworzenia terenów zielonych po zakończeniu budowy),
- poz. 49 (kat. J - Wymagania dotyczące zapobiegania zanieczyszczeniom środowiska (w tym ograniczenie emisji do środowiska)

6.9. KRAJOBRAZ KULTUROWY I ZABYTKI

Obszar realizacji Zadania znajduje się na terenie dawnej Twierdzy Kostrzyn, wpisanej do rejestru zabytków, a most kolejowy nad tzw. Suchodołem oraz most kolejowy na rzece Warcie, nie wpisane do rejestru zabytków, ujęte są w wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Prace w obrębie Twierdzy Kostrzyn prowadzone będą zgodnie z warunkami pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (WKZ), a prace przy obiektach ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków, prowadzone będą zgodnie z uzgodnieniami z WKZ.

Na terenie Twierdzy Kostrzyn ochronie podlegają również ziemne warstwy kulturowe. Wobec powyższego, dla robót ziemnych na tym obszarze, wymagane jest prowadzenie badań archeologicznych na podstawie uzyskanego przez Inwestora pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

W celu zapewnienia właściwej realizacji prac w zakresie ochrony zabytków zgodnie z postanowieniami i uzgodnieniami WKZ, Wykonawca zapewni zespół nadzoru archeologicznego posiadający wymagane uprawnienia. Wykonawca jeśli zajdzie taka potrzeba dokona aktualizacji pozwoleń WKZ na prowadzenie badań archeologicznych i prowadzenia prac przy zabytku.

W przypadku odkrycia w trakcie realizacji Zadania przedmiotów, co do których istnieje przypuszczenie, iż są one zabytkiem, Wykonawca obowiązany wstrzymać wszelkie roboty i wdrożyć wskazane w PZŚ działania, a w razie potrzeby, uzyskać także zezwolenie WKZ na prowadzenie ratowniczych badań archeologicznych oraz przeprowadzi wskazane badania.

Działania łagodzące w zakresie ograniczenia oddziaływania na zabytki i dobra kultury, wskazano w szczególności w poniższych pozycjach w tabeli w Zał. 1 PZŚ:

- poz. 83 - 87 (kat. N - Wymagania dotyczące ochrony zabytków kultury),
- poz. 93 (kat. O - Wymagania dotyczące personelu Wykonawcy zaangażowanego w realizację PZŚ).

6.10. LUDNOŚĆ

Dla ograniczenia wpływu na zdrowie ludzi w obszarze realizacji Zadania oraz w sąsiedztwie obszaru realizacji Zadania, w zał. 1 PZŚ wprowadzono działania łagodzące w innych kategoriach w zakresie m.in.:

- ograniczenia wpływu realizacji planowanego Zadania na stan sanitarny powietrza atmosferycznego (patrz rozdział 6.3);
- ograniczenia wpływu realizacji planowanego Zadania na klimat akustyczny (patrz rozdział 6.7).

Działania w zakresie ograniczenia oddziaływania na stan powietrza oraz ograniczenia emisji hałasu wskazano w tabeli w Zał. 1 PZŚ w następujących pozycjach: 57 – 61 (kat. J - Wymagania dotyczące zapobiegania zanieczyszczeniom środowiska (w tym ograniczenie emisji do środowiska).

Wykonawca będzie odpowiedzialny za wszelkie uszkodzenia budowli i budynków, dróg, rowów odwadniających, przepustów, wodociągów i gazociągów, słupów i linii energetycznych, kabli, punktów osnowy geodezyjnej i instalacji jakiegokolwiek rodzaju, oraz obiektów innego rodzaju jak oznakowania pionowe i poziome, oznakowania nawigacyjne, tablice informacyjne, obiekty dóbr kultury itp., spowodowane przez niego lub jego Podwykonawców podczas wykonywania robót. Wykonawca będzie także odpowiedzialny za przywrócenie drożności rowów i instalacji odwadniających w rejonie prowadzonych robót

i użytkowanych dróg transportowych, w przypadku wystąpienia uszkodzeń spowodowanych realizacją robót i transportem związanym z obsługą robót. Wykonawca niezwłocznie naprawi wszelkie powstałe uszkodzenia na własny koszt, a także, jeśli to konieczne, przeprowadzi inne prace nakazane przez Inżyniera.

Działania łagodzące w zakresie ograniczenia oddziaływania na dobra materialne, wskazano w szczególności w poniższych pozycjach w tabeli w Zał. 1 PZŚ:

- poz. 3 - 13 (kat. B - Wymagania dotyczące obsługi komunikacyjnej obszaru realizacji Zadania).

6.11. ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO LUDZI

Określono działania związane z ochroną zdrowia i bezpieczeństwa ludzi odnoszące się do odpowiedniej organizacji prac, środków technicznych, ochrony przeciwpożarowej, placów budowy, stanu i wykorzystywania pojazdów i maszyn oraz szkoleń z zakresu roznoszenia chorób typu HIV-AIDS i innych chorób zakaźnych w tym np. COVID 19.

W celu zapewnienia bezpiecznych warunków pracy Wykonawca zapewnieni stały nadzór służb BHP podczas realizacji Zadania. Zakres obowiązków, kwalifikacje i skład osobowy służb BHP Wykonawcy będą zgodne z polskimi przepisami prawa pracy. Nadzór BHP Wykonawcy będzie odpowiedzialny m.in. za właściwe oznakowanie terenu budowy zgodnie z obowiązującym prawem. Oznakowanie to będzie regularnie kontrolowane, w przypadku zniszczenia lub kradzieży oznakowania Wykonawca niezwłocznie je odtworzy lub uzupełni. Wykonawca przeprowadzi także szkolenie z zasad i warunków PZŚ dla kadry kierowniczej i inżyniersko-technicznej zaangażowanej w realizację Zadania.

Przy opracowywaniu planu BIOZ (patrz 6.14.) Wykonawca zobowiązany będzie położyć szczególny nacisk na kwestie bezpieczeństwa realizacji robót w obrębie terenów kolejowych.

W trakcie prowadzenia robót Wykonawca zapewnia nadzór saperski nad robotami (prowadzony przez zespół nadzoru saperskiego posiadający wymagane uprawnienia), obejmujący rozpoznanie saperskie przed rozpoczęciem robót oraz bieżące sprawdzanie i oczyszczanie terenu podczas prowadzenia robót ziemnych, z przedmiotów niebezpiecznych pochodzenia wojskowego wraz z ich utylizacją.

Dodatkowo dla ograniczenia wpływu na zdrowie ludzi w obszarze realizacji Zadania oraz w sąsiedztwie obszaru realizacji Zadania, w zał. 1 PZŚ wprowadzono działania łagodzące w innych kategoriach w zakresie m.in.:

- ograniczenia wpływu realizacji planowanego Zadania na stan sanitarny powietrza atmosferycznego (patrz rozdział 6.3);
- ograniczenia wpływu realizacji planowanego Zadania na klimat akustyczny (patrz rozdział 6.7);
- zapewnienia właściwego reagowania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń (patrz rozdział 6.12).

Działania łagodzące z zakresu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa ludzi zestawione są w Zał. 1 PZŚ, są to w szczególności następujące pozycje w tabeli:

- poz. 3 - 13 (kat. B – Wymagania dotyczące obsługi komunikacyjnej obszaru realizacji Zadania),
- poz. 70 - 78 (kat. L - Wymagania dotyczące zapewnienia zdrowia i bezpieczeństwa ludzi),
- poz. 98 - 106 (kat. R - Szczególne wymagania polityk ES Banku Światowego).

6.12. NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA

Sytuacja kryzysowa

W przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej należy w pierwszej kolejności powiadomić właściwe służby:

Służba	Nr telefonu
Numer alarmowy z telefonu komórkowego	112
Policja	997
Straż Pożarna	998
Pogotowie ratunkowe	999
Straż Miejska	986
Miejskie Zakłady Komunalne (zgłaszanie awarii)	95 727 96 17

Zasady powiadamiania o sytuacjach kryzysowych zawarto w Zał. 1 PZŚ:

- poz. 80 (kat. M – Wymagania dotyczące nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska).

Procedura współdziałania i informowania stron Kontraktu zostanie opisana w Instrukcji dla Wykonawcy, przekazanej przez Inżyniera Wykonawcy przed rozpoczęciem robót. Wskazana instrukcja uwzględniac będzie dane teleadresowe (w tym poczty elektronicznej) z uwzględnieniem stanu osobowego struktury Inżyniera, Wykonawcy i JRP przypisanej do realizacji Kontraktu.

Obowiązkiem Wykonawcy jest w pierwszej kolejności przeciwdziałać zagrożeniom, a w przypadku ich wystąpienia ograniczać skutki ich wystąpienia. Poniżej scharakteryzowano podstawie zagrożenia, przy czym lista podanych zagrożeń jest otwarta i nie wyczerpuje ryzyka powstania innych zagrożeń nie wymienionych w PZŚ.

Powódź

Obszar realizacji Zadania obejmuje tereny przyległe do rzeki Odry i Warty. Odcinek linii kolejowej podlegający przebudowie do km ok. 342 przebiega przez obszar zagrożenia

powodziowego o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 100 lat. Przy czym sam nasyp torowiska jest wyniesiony ponad poziom zalewu. Na etapie budowy może dojść do wystąpienia nagłego wzrostu stanu wody w Odrze i Warcie w rejonie obszaru realizacji Zadania lub powodzi, zagrażającej zdrowiu i życiu personelu oraz powodującej straty materialne na terenie budowy czy utrudnienia w prowadzeniu prac. W związku z powyższym opracowane zostaną procedury na wypadek zaistnienia takiej sytuacji. Przed rozpoczęciem robót Wykonawca opracuje odpowiedni plan postępowania na wypadek wystąpienia tego rodzaju zdarzeń (*Plan ochrony przeciwpowodziowej terenu budowy*) i uzyska akceptację Inżyniera dla jego treści. W dokumencie tym opisane zostaną m.in. procedury postępowania w przypadku wystąpienia tego rodzaju zjawisk (patrz rozdz. 6.14). Wymóg opracowania i zatwierdzenia ww. planu zawarto w Zał. 1 PZŚ:

- poz. 79 (kat. M - Wymagania dotyczące nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska).

Wyciek substancji ropopochodnych i innych substancji chemicznych szkodliwych dla środowiska gruntowo - wodnego

Innym rodzajem nadzwyczajnego zagrożenia jest wyciek substancji szkodliwych, w szczególności ropopochodnych do wód lub gleby. W celu ograniczenia ryzyka wystąpienia zanieczyszczeń środowiska, wdrożone zostaną odpowiednie środki zapobiegawcze odnoszące się m.in. do odpowiedniej organizacji i wyposażenia placów i zapleczy budowy, wyposażenia miejsc możliwych wycieków w odpowiednie sorbenty oraz bieżącej kontroli stanu używanego sprzętu budowlanego. W przypadku ewentualnego rozlewu substancji ropopochodnych, należy podjąć działania ograniczające rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń, a także je niezwłocznie usunąć. W przypadku obecności zanieczyszczonych warstw gleby należy je zagospodarować zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Działania łagodzące, określone w Załączniku 1 do PZŚ dla ochrony środowiska gruntowo - wodnego, wskazano w rozdziałach 6.4. - 6.6.

W związku z ryzykiem ewentualnego wycieku substancji ropopochodnych Wykonawca opracuje dokument tzw. procedurę rozlewową (patrz p. 6.14) i uzyska jego akceptację przez Inżyniera. Wymóg opracowania i stosowania procedury rozlewowej zawarto w Zał. 1 PZŚ:

- poz. 82 (kat. M - Wymagania dotyczące nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska).

Odnalezienie niewybuchów i niewypałów

Ze względu na zacięte walki w Kostrzynie nad Odrą w 1945 r. i prowadzone bezpośrednio działania wojenne, które m.in. doprowadziły do zburzenia przęsła mostu, podkreślić należy, że pomimo upływu ponad 80 lat od zakończenia II wojny światowej, natrafienia podczas prac ziemnych na niewybuchy i niewypały jest wysokie. Zamawiający nie prowadził wyprzedzającej kontroli terenu robót pod kątem obecności niewybuchów lub niewypałów. Wykonawca zobowiązany jest zapewnić podczas prowadzenia robót ziemnych nadzór saperski (nadzór saperski Wykonawcy) obejmujący rozpoznanie saperskie przed rozpoczęciem robót oraz bieżące sprawdzanie i oczyszczanie terenu podczas prowadzenia robót ziemnych, z przedmiotów niebezpiecznych pochodzenia wojskowego wraz z ich utylizacją. W żadnym wypadku pracownicy wykonujący roboty nie mogą odnalezionych niewybuchów lub niewypałów podnosić, odkopywać, zakopywać, przenosić, a także wrzucać do ognia lub do miejsc takich jak rzeki, kanały, starorzecza, rowy, itp. Zamawiający nie prowadził wyprzedzającej kontroli terenu robót pod kątem obecności niewybuchów lub niewypałów.

Działania łagodzące odnoszące się do zagrożeń związanych z odnalezieniem niewybuchów i niewypałów określone zostały w następujących pozycjach w Załączniku 1 do PZŚ:

- 74 (kat. L - Wymagania dotyczące ochrony zdrowia i bezpieczeństwa ludzi)
- poz. 80-81 (kat. M - Wymagania dotyczące nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska)
- poz. 92 (kat. O - wymagania dotyczące personelu wykonawcy zaangażowanego w realizację PZŚ).

Pożar

Za ochronę przeciwpożarową w obszarze realizacji Zadania odpowiada Wykonawca. Szczegółowy sposób postępowania w przypadku wystąpienia pożaru, zawarty będzie w Planie BIOZ sporządzanym przez Wykonawcę (patrz rozdz. 6.14.). Wymóg opracowania przez Wykonawcę planu BIOZ i uzyskania akceptacji ze strony Inżyniera dla jego treści określono w poz. 70 tabeli w Zał. 1 PZŚ.

Zagrożenie epidemiologiczne

W przypadku obowiązywania w trakcie realizacji robót stanu zagrożenia epidemiologicznego lub stanu epidemii, Wykonawca zobowiązany będzie do postępowania zgodnie z wymaganiami prawnymi, w szczególności ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 1239 ze zm.), wszystkimi obowiązkami wynikającymi z ogłoszenia stanu epidemii bądź stanu zagrożenia epidemicznego oraz stosownymi wytycznymi Banku Światowego. Działania Wykonawcy winny zredukować ryzyko szerzenia zakażenia zarówno w odniesieniu do personelu Wykonawcy, jak również Zamawiającego i Inżyniera oraz społeczności lokalnej. Wytyczne dotyczące postępowania w przypadku stanu zagrożenia epidemiologicznego lub stanu epidemii zawarto w poz. 107 (kat. S – Wytyczne postępowania w przypadku obowiązywania w trakcie realizacji robót stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego) w Zał. 1 PZŚ.

Niezależnie od powyższego, Wykonawca zgodnie z poz. 78 (kat. N - Wymagania dotyczące ochrony zdrowia i bezpieczeństwa ludzi) wdroży program podnoszenia świadomości w zakresie roznoszenia chorób zakaźnych (np. COVID 19).

6.13. ODPADY I ŚCIEKI

Realizacja Zadania wiązać się będzie z powstawaniem odpadów, dlatego należy w toku prowadzenia robót zminimalizować ich ilość i ograniczyć ich negatywny wpływ na środowisko. Gospodarkę odpadami należy prowadzić zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Należy postępować zgodnie z zasadą minimalizacji ilości powstających odpadów. Powstałe odpady należy odpowiednio segregować i zapewnić ich sukcesywny odbiór. Odpady należy magazynować selektywnie w sposób i w miejscach do tego przystosowanych, zapewniając odpowiednie pojemniki lub/i wydzielając odpowiednio przystosowane do tego celu miejsca, w tym zapobiegając pyleniu i rozwiewaniu frakcji lekkich i ich negatywnemu oddziaływaniu na środowisko.

Postępowanie z odpadami niebezpiecznymi należy prowadzić w następujący sposób: do czasu przekazania ich podmiotom posiadającym zezwolenie na ich unieszkodliwienie, należy magazynować je w sposób uniemożliwiający przedostawanie się substancji niebezpiecznych do

środowiska, tzn. w szczelnie zamkniętych pojemnikach, w miejscach o utwardzonym i nieprzepuszczalnym podłożu, zabezpieczonych przed dostępem osób trzecich.

Sposób postępowania z odpadami (w tym zasady magazynowania odpadów) powstałymi w trakcie robót prowadzonych na terenach zarządzanych przez PKP PLK S.A. regulują: Instrukcja o prowadzeniu gospodarki złomem stalowym i metali kolorowych Im-2 oraz Instrukcja gospodarki odpadami PKP Polskiej Linii Kolejowej S.A. Is-1.

W przypadku braku możliwości odprowadzania ścieków socjalno-bytowych do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej, ścieki należy gromadzić w szczelnych, bezodpływowych zbiornikach i zapewnić ich regularny odbiór przez upoważnione podmioty.

Działania łagodzące w zakresie postępowania z odpadami to w szczególności następujące pozycje w tabeli w Załączniku 1 PZŚ:

- poz. 17 - 19 (kat. D – Wymagania dotyczące zagospodarowania mas ziemnych),
- poz. 64 - 69 (kat. K – Wymagania dotyczące postępowania z odpadami i ściekami).

6.14. WYMAGANIA DOTYCZĄCE WDROŻENIA PLANÓW DZIAŁAŃ W FAZIE BUDOWY

W celu zapewnienia właściwej organizacji prowadzenia robót, a także w celu prawidłowego wdrożenia warunków określonych w Zał. 1 i 2 w Planie Zarządzania Środowiskiem, Wykonawca ma obowiązek opracować i uzyskać akceptację Inżyniera, a następnie wdrożyć do realizacji następujące dokumenty:

1) **Projekt organizacji placu budowy**, który powinien zawierać m.in. następujące elementy:

- lokalizacja zaplecza budowy;
- zagospodarowanie zaplecza budowy;
- zabezpieczenie zaplecza budowy;
- drogi technologiczne;
- ochrona środowiska na zapleczu budowy.

2) **Plan gospodarki odpadami**, który powinien zawierać m.in. następujące elementy:

- zastane oraz przewidywane rodzaje i ilości odpadów,
- sposoby zapobiegania negatywnemu oddziaływaniu odpadów na środowisko,
- sposób zagospodarowania odpadów z uwzględnieniem zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- rodzaj powstających odpadów oraz sposób ich magazynowania.

3) **Plany zapewnienia jakości** dla poszczególnych kategorii robót oraz innego typu działań Wykonawcy (zależnie od potrzeb, w tym od wymagań Inżyniera), które powinny zawierać m.in.:

- informacje o planowanej organizacji wykonywania danej kategorii robót lub działań;
- informacje na temat warunków realizacji danej kategorii robót lub działań zawartych w PZŚ i polityce ES.

- informacje o ew. innych sposobach przeciwdziałania negatywnym oddziaływaniom danej kategorii robót na środowisko.

4) **Plan ochrony przeciwpowodziowej terenu budowy**, który powinien zawierać m.in. następujące elementy:

- monitorowanie sytuacji hydrologiczno-meteorologicznej,
- zasady pracy zespołu Wykonawcy w okresie zagrożenia powodziowego;
- podstawowe obowiązki kluczowych członków zakładowego zespołu przeciwpowodziowego;
- lista osób funkcyjnych w okresie zagrożenia powodziowego;
- wykaz sprzętu i środków transportowych potrzebnych do przeprowadzenia akcji ratowniczych.

5) **Plan Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia (plan BIOZ)**, który powinien zawierać m.in. następujące elementy:

- wskazanie elementów zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi;
- informacje dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich wystąpienia, w tym w odniesieniu do środowiska naturalnego;
- informację o wydzieleniu i oznakowaniu miejsca prowadzenia robót budowlanych, stosownie do rodzaju zagrożenia;
- informację o sposobie prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych;
- określenie sposobu przechowywania i przemieszczania materiałów, wyrobów, substancji oraz preparatów niebezpiecznych na terenie budowy;
- wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnie zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń;
- wskazanie miejsca przechowywania dokumentacji budowy oraz dokumentów niezbędnych do prawidłowej eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych.

Plan BIOZ uwzględniał będzie informacje na temat rozwiązywania problemów związanych zagrożeniem epidemiologicznym w tym z COVID-19 z uwzględnieniem zapisów wskazanych w poz. 107 (kat. S – Wytyczne postępowania w przypadku obowiązywania w trakcie realizacji robót stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego) w Zał. 1 PZŚ.

6) **Procedurę rozlewową**, która powinna zawierać między innymi elementy, dotyczące trybu postępowania w przypadku rozlewu substancji chemicznych i ropopochodnych, tj.:

- tryb wyposażenia w odpowiednie materiały (w szczególności wyposażenie i lokalizacja miejsc z sorbentem) w stosunku do przewidywanych zagrożeń i substancji,

- tryb alarmowania i powiadamiania poszczególnych służb (w tym Miejskich Zakładów Komunalnych Sp. z o.o. w Kostrzynie nad Odrą – operatora ujęcia wody przy ul. Granicznej),
- tryb postępowania, celem ograniczenia rozlewu,
- tryb postępowania z materiałami sorpcyjnymi.

Wykonawca, przy opracowaniu ww. dokumentów, uwzględni odpowiednie polityki operacyjne Banku Światowego dot. ochrony zdrowia, środowiska oraz zasad bezpieczeństwa, w tym Wytocznych EHS¹. Dokumenty te przed wdrożeniem, muszą zostać zatwierdzone przez Inżyniera, który następnie także monitoruje ich prawidłową realizację.

7) Kodeks Postępowania ES Personelu Wykonawcy (Kodeks Postępowania zapewniający wdrożenia środków mających na celu zaradzenie zagrożeniom środowiskowym i społecznym związanym z realizacją Zadania, w tym ryzyku wykorzystywania seksualnego, niegodziwego traktowania w celach seksualnych i molestowania seksualnego).

Wykonawca przedłoży Kodeks Postępowania ES, zawierający postanowienia określające zobowiązania Wykonawcy wyłonionego w rezultacie postępowania o udzielenie zamówienia wynikające z umowy w szczególności w zakresie ochrony środowiska, spraw społecznych, zdrowia i bezpieczeństwa zgodnie z wzorem, po jego podpisaniu (na każdej stronie) wraz z ofertą. Tym samym przyjmuje do wiadomości konieczność stosowania zawartych w nim wymagań w każdej fazie realizacji umowy.

Kodeks Postępowania stanowi część środków mających na celu zaradzenie zagrożeniom środowiskowym i społecznym związanym z realizacją Zadania, w tym z uwzględnieniem ryzyk związanych z molestowaniem seksualnym i mobbingiem, a także dyskryminacją ze względu na płeć. Dotyczy całego personelu Wykonawcy, robotników i innych pracowników w obszarze realizacji Zadania. Dotyczy również personelu każdego Podwykonawcy i każdego innego personelu pomagającego Wykonawcy w realizacji Zadania.

Wykonawca przeprowadzi również szkolenie z zasad i warunków wdrażania PZŚ dla kadry kierowniczej i inżyniersko-technicznej Wykonawcy oraz regularne szkolenia Pracowników w zakresie BHP, podnoszenia świadomości w zakresie przeciwdziałania molestowaniu seksualnemu i mobbingowi.

¹ Patrz:

- <https://policies.worldbank.org/sites/PPF3/Pages/Manuals/Operational%20Manual.aspx#S3-2> (w części pt. Investment Project Financing / Environmental and Social Safeguard Policies)
- https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/policies-standards/ehs-guidelines
- <https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/29f5137d-6e17-4660-b1f9-02bf561935e5/Final%2B-%2BGeneral%2BEHS%2BGuidelines.pdf?MOD=AJPERES&CVID=jOWim3p>

Wymóg opracowania i uzyskania akceptacji treści ww. dokumentów, zapewnienia zgodności z polityką ES i Kodeksem postępowania ES oraz przeprowadzenia szkoleń z zasad i warunków PZŚ, a także szkoleń z zakresu BHP i podnoszenia świadomości w zakresie przeciwdziałania molestowaniu seksualnemu i mobbingowi wskazano w szczególności w tabeli w Zał. 1 do PZŚ w pozycjach:

- poz. 17 (kat. D – Wymagania dotyczące zagospodarowania mas ziemnych),
- poz. 52, 63 (kat. J – Wymagania dotyczące zapobiegania zanieczyszczeniom środowiska (w tym ograniczenie emisji do środowiska)),
- poz. 64 (kat. K – Wymagania dotyczące postępowania z odpadami i ściekami),
- poz. 70 - 71 (kat. L – Wymagania dotyczące ochrony zdrowia i bezpieczeństwa ludzi),
- poz. 79, 82 (kat. M – Wymagania dotyczące nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska),
- poz. 83 (kat. N – Wymagania dotyczące ochrony zabytków kultury),
- poz. 93 (kat. O – Wymagania dotyczące personelu Wykonawcy zaangażowanego w realizację PZŚ),
- poz. 98 - 106 (kat. R – Szczególne wymagania polityk ES Banku Światowego)

6.15. WYMAGANIA W ZAKRESIE POLITYK ES BANKU ŚWIATOWEGO

Realizacja Zadania związana jest z potrzebą spełnienia szeregu wymagań z zakresu ES (aspekty środowiskowe, społeczne, BHP), które regulowane są przepisami krajowymi regulującymi kwestie ochrony środowiska, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz prawa pracy. Nad ich przestrzeganiem nadzór pełnią instytucje i organy państwa. W szczególności, w zakresie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz prawa pracy, organy państwowej inspekcji sanitarnej oraz państwowej inspekcji pracy upoważnione są do kontrolowania działań przedsiębiorców, w tym na placach budów. Niemniej, z uwagi na wysoką wagę przykładaną wymaganiom ES przez Bank Światowy, warunki kontraktów dofinansowanych z pożyczki Banku Światowego nakładają obowiązki w zakresie zapewnienia wdrożenia obowiązujących przepisów. Szczególna uwaga dotyczy takich zagadnień jak:

- Ochrona osób młodocianych zatrudnionych przy realizacji Kontraktu;
- Wyeliminowanie niewłaściwych form zachowania osób zatrudnionych przy realizacji Kontraktu (w tym molestowania seksualnego i mobbingu);
- Zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia osób zatrudnionych przy realizacji Kontraktu, w tym zapewnienie wymaganych prawem służb BHP;
- Zapewnienia właściwych warunków socjalnych i warunków zatrudnienia pracownikom zatrudnionym przy realizacji Kontraktu (w tym sprawiedliwych warunków płacy).

Poniżej przedstawiono listę zagadnień w formie wymagań dla Wykonawcy, związane z politykami ES BS. Należy podkreślić, że wymagania i warunki w zakresie ES określone wobec Wykonawcy i jego pracowników obowiązują również podwykonawców Wykonawcy i ich pracowników lub podwykonawców.

- Wykonawca przeprowadzi szkolenia i wdroży program podnoszenia świadomości w zakresie przeciwdziałania molestowaniu seksualnemu i mobbingowi. Działania te będą prowadzone w trakcie całego okresu obowiązywania Kontraktu w tym okres

zgłaszania wad przynajmniej co drugi miesiąc. Będą one mieć formę kampanii informacyjnych, edukacyjnych i uświadamiających.

- Wykonawca natychmiast poinformuje Konsultanta o wszystkich przypadkach zgłoszonych i podejrzeniach dotyczących molestowania seksualnego i mobbingu.
- Wykonawca poinformuje wszystkie osoby zatrudnione na budowie o możliwości składania skarg na warunki pracy i płacy oraz doręczy ulotkę informacyjną z niezbędnymi informacjami dotyczącymi zgłaszania skarg i wniosków, w której zapewni o braku reperkusji dla osoby zgłaszającej problem. Treść ulotki zostanie uzgodniona z Konsultantem.
- Wykonawca poinformuje Konsultanta o wszystkich zdarzeniach wypadkowych z udziałem pracowników oraz osób postronnych zgodnie z przedstawioną procedurą przekazaną przez Konsultanta. Wykonawca w przypadku zaistnienia zdarzenia wypadkowego podejmie wszelkie działania, do których został zobligowany obowiązującymi przepisami prawa między innymi takimi jak Prawo Budowlane oraz Kodeks Pracy.
- Wykonawca zapewni równouprawnienie w wynagrodzeniu dla pracowników wykonujących tą samą pracę nie biorąc pod uwagę płci, orientacji seksualnej ani wieku ponadto osoby zatrudnione na Kontrakcie nie będą prześladowane oraz dyskryminowane ze względu na płeć, orientację seksualną oraz wiek.
- Wykonawca stosownie do możliwości i warunków oraz polskich przepisów Kodeksu Pracy, zaspokoi bytowe i socjalne potrzeby pracowników w miejscu pracy.
- Wykonawca jest zobowiązany ułatwić pracownikom podnoszenie kwalifikacji zawodowych.
- Wykonawca może zatrudnić tylko takiego pracownika młodocianego, który ukończył 15 lat, ukończył co najmniej ośmioletnią szkołę podstawową i przedstawił świadectwo lekarskie stwierdzające, że praca danego rodzaju nie zagraża jego zdrowiu. Wykonawca zapewni, iż młodociani (osoby, które nie ukończyły 18 roku życia) nie będą wykonywali prac wzbronionych młodocianym¹, w tym w szczególności prac stwarzających zagrożenia wypadkowe, obejmujących m.in. prace przy budowie i rozbiórce obiektów budowlanych.
- Wykonawca zatrudni specjalistę ds. BHP posiadającego kwalifikacje i doświadczenie zawodowe zgodne z polskimi przepisami prawa pracy.

W związku z powyższym, w tabeli działań łagodzących w załączniku 1 do PZŚ (poz. 98 – 106, kat. R – Szczególne wymagania polityk ES Banku Światowego), zawarto szczegółowe warunki obowiązujące Wykonawcę robót, objęte obowiązkiem monitoringu i raportowania w okresie realizacji Zadania. Należy jednak podkreślić, iż Wykonawca ma obowiązek stosować i

¹ tj. określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac (tekst jednolity: Dz.U z 2016 r., poz. 1509).

przestrzegać wszystkich zapisów Kodeksu Pracy oraz będzie postępował zgodnie z Kodeksem postępowania ES.

6.16. DZIAŁANIA NA ETAPIE EKSPLOATACJI

Zadanie nie wymaga wdrażania działań łagodzących określonych w PZŚ wykraczających poza etap budowy.

7. OPIS DZIAŁAŃ MONITORINGOWYCH

7.1. MONITORING ŚRODOWISKA W OKRESIE PROWADZENIA ROBÓT

W Załączniku 2 do PZŚ podano zestaw działań z zakresu monitoringu, obowiązujących dla Wykonawców Zadania. Działania te zostały opracowane na podstawie warunków zawartych w obowiązujących decyzjach administracyjnych wydanych dla Zadania, z uzupełnieniem o dodatkowe warunki ustalone na etapie przygotowania PZŚ.

Działania monitoringowe wymienione w Załączniku 2 do PZŚ obejmują 1) prowadzenie monitoringu wdrażania działań łagodzących wymienionych w Załączniku 1 do PZŚ (poz. 1-107 w Załączniku 2 do PZŚ), 2) prowadzenia monitoringu w zakresie kontroli szczelności zbiorników, w których magazynowane będą paliwa i oleje, oceny jakości mas ziemnych, bieżących kontroli stanu technicznego pracujących pojazdów, maszyn i urządzeń (poz. 108 – 110 w Załączniku 2 do PZŚ) oraz 3) prowadzenie bieżącej kontroli przestrzegania zapisów dokumentów opracowanych przez Wykonawcę (poz. 111 w Załączniku 2 do PZŚ).

Monitoring przyrodniczy w zakresie oddziaływania Zadania na środowisko polegał będzie m.in. na:

1. Kontroli wykonania robót budowlanych związanych z realizacją Zadania pod nadzorem zespołu nadzoru przyrodniczego, powołanego przez Wykonawcę na okres realizacji Kontraktu.
2. Zespół nadzoru przyrodniczego Wykonawcy realizuje działania obejmujące m.in.:
 - kontrolę terenu objętego robotami przed ich rozpoczęciem oraz bieżące kontrole w trakcie budowy wraz ze sporządzaniem odpowiednich raportów, stanowiących dokumentację prawidłowego wykonywania nadzoru przyrodniczego i jednocześnie informowania o należytych wdrażaniu działań łagodzących,
 - formułowanie i zgłaszanie do Inżyniera wniosków w zakresie potrzeby podjęcia działań łagodzących (wraz z ich realizacją) koniecznych do złagodzenia niekorzystnych skutków dla środowiska naturalnego niemożliwych do przewidzenia i/lub niedających się ujawnić na etapie ustalania warunków realizacji przedmiotowego Zadania w ramach postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Działania mogą zostać wdrożone tylko po akceptacji Inżyniera,
 - uzyskanie w razie potrzeby, niezbędnych zezwoleń na odstępstwo od zakazów ochrony gatunkowej roślin, grzybów lub zwierząt na zasadach i w trybie określonym w Ustawie o ochronie przyrody,
 - prowadzenie sprawozdawczości w formie okresowych raportów.
3. W skład zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawca powoła specjalistów w następujących dziedzinach: botanik/fitosocjolog, dendrolog, herpetolog, ornitolog, teriolog, chiropterolog, entomolog. Ww. specjaliści muszą mieć udokumentowane doświadczenie w tym zakresie oraz posiadać wykształcenie w dziedzinie ochrony

środowiska lub pokrewne. Jeden specjalista może maksymalnie łączyć dwie z ww. funkcji.

7.2. MONITORING ŚRODOWISKA W OKRESIE EKSPLOATACJI

Nie zachodzi konieczność prowadzenia monitoringu środowiskowego Zadania na etapie eksploatacji. Wdrożenie działań łagodzących zapewnia zmniejszenie skali i natężenia ew. negatywnych oddziaływań wyłącznie do czasu trwania robót.

8. KONSULTACJE SPOŁECZNE

8.1. KONSULTACJE SPOŁECZNE RAMOWEGO PLANU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM I SPRAWAMI SPOŁECZNYMI DLA POPDOW (2015)

Projekt dokumentu pt. *Ramowy Plan Zarządzania Środowiskiem i Sprawami Społecznymi (ESMF)* dla Projektu OPDOW (w tym dla Komponentu 1, obejmującego niniejsze Zadanie) podlegał procedurze konsultacji społecznych, prowadzonych zgodnie z polityką operacyjną Banku Światowego *OP 4.01*. Ich celem było umożliwienie zapoznania się społeczeństwa z treścią tego dokumentu oraz zapewnienie możliwości wniesienia ewentualnych uwag, zapytań i wniosków do jego treści.

Dokumentacja procesu konsultacji społecznych ww. dokumentu dostępna jest w serwisie internetowym Biura Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły¹.

8.2. KONSULTACJE SPOŁECZNE NA ETAPIE PROCEDUR ŚRODOWISKOWYCH DLA ZADANIA

Za przeprowadzanie konsultacji z udziałem społeczeństwa odpowiedzialny był organ prowadzący postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, czyli Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

Pismem z dnia 5 września 2019 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim zawiadomił strony o wszczęciu procedury wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na podstawie wniosku Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Dane o wniosku o wydanie dla Zadania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, karcie informacyjnej przedsięwzięcia i jej uzupełnieniu zostały wpisane do publicznego wykazu danych, prowadzonego przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, pod numerami 1003/2019, 1004/2019 i 1122/2019.

Dnia 11 grudnia 2019 r., po uzyskaniu stosownych opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wielkopolskim oraz Ministra Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (znak: WZŚ.420.115.2019.AN) stwierdzającą brak obowiązku przeprowadzania dla Zadania oceny oddziaływania na środowisko. W związku z powyższym nie było wymagane przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, możliwość udziału społeczeństwa zapewnia się wyłącznie w postępowaniu, w ramach którego przeprowadza się ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

¹ Na stronie: http://odrapcu2019.odrapcu.pl/popdow_dokumenty/

Informację o wydaniu decyzji oraz o możliwości zapoznania się przez społeczeństwo z jej treścią podano do publicznej wiadomości na drodze obwieszczenia z dnia 11 grudnia 2019 r., znak WZŚ.420.115.2019.AN.

8.3. KONSULTACJE SPOŁECZNE PZŚ

Projekt niniejszego dokumentu podlega procedurze konsultacji społecznych prowadzonych zgodnie z politykami operacyjnymi Banku Światowego (*OP 4.01*).

Po opracowaniu projektu dokumentu PZŚ jego wersję elektroniczną wywiesza się na publicznie dostępnych stronach internetowych, a wersję papierową wyklada do wglądu zainteresowanych. Szczegółowe informacje o możliwości zapoznania się z tym dokumentem oraz możliwości wnoszenia wniosków i uwag (wraz ze wskazaniem szczegółowych danych do kontaktu (adres e-mail, adres miejsca, w którym można zapoznać się z projektem dokumentu, godziny urzędowania, numer telefonu) podaje się do publicznej wiadomości w lokalnej prasie oraz na stronach internetowych podmiotu realizującego Zadanie będące tematem PZŚ. Po okresie trwającego 10 dni roboczych upublicznienia dokumentu organizowane jest spotkanie dla osób zainteresowanych, na którym odbywa się prezentacja projektu PZŚ, a następnie dyskusja dotycząca wszelkich kwestii środowiskowych związanych z realizacją Zadania. Na spotkaniu tym odczytuje się również wszystkie zgłoszone wcześniej (mailowo, telefonicznie) pytania i uwagi oraz odpowiedzi. W trakcie spotkania zbierane są również pytania i uwagi uczestników. Jeżeli odpowiedź wymaga czasu, wówczas zapisywane są dane kontaktowe osoby i odpowiedź w ciągu 7 dni przesyłana jest mailem lub listownie. Ze spotkania sporządza się protokół i przesyła do Banku Światowego.

W sytuacji trwania w czasie konsultacji społecznych PZŚ stanu epidemii bądź stanu zagrożenia epidemiologicznego, uwzględnione zostaną zalecenia Noty Technicznej Banku Światowego „Konsultacje publiczne i zaangażowanie interesariuszy w działania wspierane przez Bank Światowy, w przypadku wystąpienia ograniczeń w prowadzeniu spotkań publicznych” oraz wdrożonych w ramach Projektu OPDOW zasad prowadzenia konsultacji elektronicznych dokumentacji PZŚ.

Spotkanie do tej pory organizowane w ramach upublicznienia dokumentu w formie otwartej debaty zastąpione zostanie zorganizowaniem webinarium tj. rodzaju internetowego seminarium prowadzonego i realizowanego za pomocą technologii webcast, który umożliwi obustronną komunikację między prowadzącym spotkanie a uczestnikami, z wykorzystaniem wirtualnych narzędzi. Od uczestników wymagany jest jedynie dostęp do Internetu oraz przeglądarka internetowa – w celu dołączenia do webinarium nie jest wymagane instalowanie żadnego innego programu na swoim komputerze. W związku z powyższym obwieszczenie o upublicznieniu dokumentu PZŚ będzie zawierało informacje o dacie i godzinie rozpoczęcia webinarium wraz ze wskazaniem, że na stronie internetowej Projektu zostanie udostępniony link umożliwiający dołączenie do webinarium. W celu umożliwienia zadawania pytań w okresie upublicznienia PZŚ uruchomiona zostanie infolinia. Informacja o infolinii zamieszczona będzie również w obwieszczeniu o upublicznieniu PZŚ.

Uwagi od społeczeństwa, które wymagają uwzględnienia, wprowadza się do dokumentu PZŚ i przygotowuje jego wersję finalną. PZŚ w tej postaci jest również przesyłany do Banku Światowego w celu uzyskania klauzuli akceptacji, tzw. „no objection”.

Plan Zarządzania Środowiskiem

*Kontrakt 1B.5/3 Przebudowa mostu w celu zapewnienia minimalnego prześwitu
(Most kolejowy w km 615,1 rz. Odry w Kostrzynie nad Odrą)*

Rozdział zostanie uzupełniony po zakończeniu procedury upublicznienia dokumentu..

9. STRUKTURA ORGANIZACYJNA WDRAŻANIA PZŚ

Zadanie będące przedmiotem niniejszego PZŚ realizowane jest w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły (patrz rozdział 2.1), współfinansowanego ze środków Banku Światowego. W związku z powyższym struktura nadzoru nad wdrażaniem PZŚ musi odpowiadać zarówno przepisom prawa polskiego, jak i wymaganiom Banku Światowego.

9.1. BIURO KOORDYNACJI PROJEKTU OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ W DORZECZU ODRY I WISŁY (BKP OPDOW)

Za całościową koordynację wdrażania poszczególnych PZŚ w ramach Projektu odpowiada Biuro Koordynacji Projektu (BKP), które funkcjonuje jako komórka organizacyjna w strukturach Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej (KZGW), będącego jednostką organizacyjną Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Do zakresu zadań BKP OPDOW należy m.in.:

- Zarządzanie zadaniami Jednostek Realizujących Projekt (JRP) oraz Jednostek Wdrażających Projekt (JWP), w zakresie realizacji zadań wchodzących w skład Projektów,
- Pomoc techniczna i wspieranie JRP i JWP w realizacji zadań wchodzących w skład Projektów, w tym w zakresie stosowania procedur Banku Światowego dotyczących zamówień, ochrony środowiska i spraw społecznych,
- Przygotowanie rocznych programów prac w ramach Projektów i ocena ich postępu,
- Nadzorowanie prac w ramach Projektów i ocena ich postępu,
- Bieżąca kontrola i monitorowanie środków finansowych przeznaczonych na realizację Projektów oraz współudział w zarządzaniu środkami finansowymi Projektów,
- Sprawozdawczość, w tym opracowywanie i przekazywanie do Banku Światowego, BRRE oraz Komitetu Sterującego kwartalnych raportów z realizacji Projektów.

9.2. JEDNOSTKA WDRAŻANIA PROJEKT (JWP) ORAZ JEDNOSTKA REALIZUJĄCA PROJEKT

Podmiotem bezpośrednio odpowiedzialnym za wdrażanie PZŚ dla Zadania i monitorowanie postępów jego realizacji będzie Jednostka Wdrażania Projektu (JWP), czyli Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

W związku z realizacją Projektu OPDOW w strukturze JWP wydzielona została Jednostka Realizująca Projekt (JRP), stanowiąca odrębną komórką organizacyjną i nadzorowaną przez Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Struktura taka jest przejrzysta i posiada bardzo wysoko usytuowany poziom decyzyjny, co zwiększa efektywność wdrażania Projektu. W strukturze organizacyjnej wydzielono stanowiska specjalistów ds. środowiskowych, technicznych, zamówień publicznych, prawnych, finansowych, nieruchomości i przesiedleń oraz współpracy międzynarodowej.

W ramach nadzoru nad wdrażaniem PZŚ, JRP wykonuje następujące zadania:

- monitorowanie postępu realizacji PZŚ;
- zarządzanie finansowe i prowadzenie rachunkowości;

- sporządzanie niezbędnych sprawozdań na potrzeby monitorowania realizacji PZŚ oraz koordynacji jego wykonania przez wszystkie służby zaangażowane w realizację PZŚ;

Zakres obowiązków pracowników JRP związanych z pełnieniem nadzoru nad wdrażaniem PZŚ przedstawia się następująco:

- kierowanie, koordynacja i nadzór nad realizacją PZŚ przez Konsultanta i Wykonawcę;
- bezpośredni nadzór nad prawidłową realizacją Zadania;
- współpraca z BKP;
- sprawowanie nadzoru administracyjnego i prawnego nad realizacją PZŚ;
- weryfikacja Raportów i sprawozdań z realizacji PZŚ przygotowywanych przez Konsultanta i Wykonawcę;
- sprawowanie nadzoru finansowego nad wdrażaniem PZŚ;
- nadzór nad prawidłowością stosowania procedur formalnych we wdrażaniu PZŚ, wynikających m.in. z wymogów Kontraktu, *Prawa budowlanego*, *Prawa ochrony środowiska* i innych stosownych decyzji administracyjnych i aktów prawnych.

9.3. KONSULTANT/INŻYNIER

Rolą Konsultanta/Inżyniera jest wsparcie JWP (PGW WP, RZGW w Szczecinie w skutecznym przeprowadzeniu całego procesu inwestycyjnego – od przygotowania Zadania do jego rozliczenia.

Konsultant/Inżynier został wybrany przy zastosowaniu metody QCBS (Wybór na podstawie jakości i ceny), zgodnie z „Wytocznymi Wyboru i Zatrudniania Konsultantów przez Pożyczkobiorców Banku Światowego”.

Zgodnie z planowaną strukturą zespołu Inżyniera - Konsultanta Wsparcia Technicznego, na etapie realizacji robót nadzór nad prawidłowym wykonywaniem prac budowlanych oraz nad przestrzeganiem i wdrażaniem postanowień PZŚ będzie pełnił Zespół Inżyniera (inspektorzy nadzoru we współpracy z zespołem ds. środowiska, koordynowanym przez Eksperta kluczowego ds. środowiska). Przewiduje się zaangażowanie w zespole środowiskowym poza Ekspertem kluczowym, trzech ekspertów, w tym dwóch zajmujących się bieżącym monitorowaniem wdrażania PZŚ przez Wykonawcę, w tym raportowaniem i dokumentowaniem działań związanych z nadzorem nad wdrażaniem PZŚ oraz jeden ekspert, który będzie wspierał merytorycznie Eksperta Kluczowego w toku realizacji umowy na roboty budowlane, szczególnie w sytuacjach związanych np. z koniecznością rozstrzygnięcia rozbieżnych stanowisk zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy i zespołu Inżyniera.

Sprawy społeczne będą monitorowane na etapie realizacji robót przez zespół ds. nieruchomości Konsultanta, koordynowany przez Eksperta kluczowego ds. nieruchomości, który będzie ściśle współpracował z zespołem inspektorów nadzoru budowlanego.

Konsultant/Inżynier zobowiązany jest do wykonywania nadzoru nad wdrażaniem PZŚ, zgodnie z zakresem określonym w kontrakcie Konsultanta/Inżyniera, który będzie obejmował m.in.:

- monitorowanie wdrażania PZŚ;

- monitorowanie działań Wykonawcy;
- sprawdzanie jakości wykonanych przez Wykonawcę robót budowlanych i wbudowanych wyrobów budowlanych, a w szczególności zapobieganie zastosowaniu wadliwych wyrobów budowlanych i niedopuszczonych do stosowania w budownictwie;
- reprezentowanie PGW WP RZGW w Szczecinie na budowie przez sprawowanie kontroli zgodności jej realizacji z projektem i pozwoleniem na realizację, przepisami z zakresu ochrony środowiska oraz zasadami wiedzy technicznej;
- nadzorowanie wszystkich zagadnień związanych z ochroną środowiska poprzez specjalistów w dziedzinie ochrony środowiska oraz pozostały personel Inżyniera;
- stały monitoring prawidłowości wykonania działań łagodzących negatywne oddziaływanie na środowisko;
- przeprowadzenie dodatkowych badań w przypadku konieczności weryfikacji sprawozdań Wykonawcy;
- identyfikowanie problemów wynikających ze szkodliwego oddziaływania na środowisko realizacji prac budowlanych i przedstawianie propozycji rozwiązania tych problemów;
- sprawdzanie i odbiór robót budowlanych ulegających zakryciu lub zanikających oraz przygotowanie i udział w czynnościach odbioru gotowych obiektów budowlanych i przekazywanie ich do użytkowania;
- potwierdzanie faktycznie wykonanych robót oraz usunięcia wad, a także, na żądanie Inwestora kontrolowanie rozliczeń budowy.

9.4. WYKONAWCA

W celu realizacji robót budowlanych wyłoniony zostanie Wykonawca, który będzie odpowiedzialny za wdrożenie PZŚ.

W zespole Wykonawcy zostanie wyznaczony Koordynator ds. PZŚ - osoba koordynująca i nadzorująca działania związane z realizacją PZŚ. Przez cały okres realizacji Kontraktu Wykonawca zapewni, w zależności od potrzeb, udział ekspertów środowiskowych. W skład zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawca powoła specjalistów w następujących dziedzinach: botanik/fitosocjolog, dendrolog, herpetolog, ornitolog, teriolog, chiropterolog, entomolog. Pracę zespołu ekspertów będzie koordynował Koordynator ds. PZŚ Wykonawcy.

Wykonawca posiadać będzie także w swoim Zespole, dostępnego w całym okresie realizacji Kontraktu, Specjalistę ds. BHP odpowiedzialnego za wdrażanie zagadnień BHP i ES.

Do obowiązków Wykonawcy w tym zakresie należy:

- prowadzenie robót budowlanych na zasadach określonych w PZŚ, warunkami kontraktowymi i dokumentacją projektową, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i wymogami decyzji administracyjnych wydanych dla Zadania;
- realizacja zaleceń Inżyniera (w tym specjalistów w zakresie nadzoru środowiska oraz inspektora nadzoru inwestorskiego) dotyczących wdrażania PZŚ;
- zapewnienie sporządzenia przed rozpoczęciem budowy Planu BIOZ, Planu gospodarki odpadami, Planu zapewnienia jakości, Planu ochrony przeciwpowodziowej terenu

budowy na czas prowadzenia robót oraz innych dokumentów wskazanych w PZŚ i warunkach kontraktowych;

- zapewnienie zgodności z zapisami Kodeksu Postępowania ES, w tym w zakresie eliminacji zachowań dyskryminacyjnych oraz zagrożeń wykorzystywania seksualnego, niegodziwego traktowania w celach seksualnych i molestowania seksualnego.
- prowadzenie dokumentacji budowy;
- sporządzanie sprawozdań miesięcznych oraz raportów z przeglądów;
- przygotowanie sprawozdań dotyczących ochrony środowiska;
- wnioskowanie do Inwestora o zmiany w rozwiązaniach projektowych, jeżeli jest to uzasadnione koniecznością zwiększenia bezpieczeństwa realizacji robót budowlanych lub usprawnienia procesu budowy w zakresie dotyczącym wdrażania PZŚ.

10. HARMONOGRAM WDRAŻANIA PZŚ ORAZ PROCEDURY RAPORTOWANIA

Wdrożenie PZŚ umożliwi stronom zaangażowanym w przygotowanie, realizację i nadzór Zadania:

- identyfikację różnych aspektów środowiskowych mających znaczący wpływ na stan środowiska, dzięki czemu mogą one być kontrolowane, korygowane, zmniejszane, lecz co za tym idzie, rodzących skutki ekonomiczne;
- korektę niekorzystnych następstw prowadzonych robót w trakcie realizacji z pożytkiem dla środowiska i wyników finansowych;
- określenie celów i zadań realizowanych w ramach przyjętej polityki środowiskowej, objętych PZŚ, które wymagają nakładów i przynoszą wymierne efekty;
- identyfikację i eliminację potencjalnych zagrożeń i awarii, zapobieganie i usuwanie skutków środowiskowych, które mogą być związane z nimi i pociągać za sobą, niewspółmierne do kosztów prewencyjnych straty;
- racjonalne wykorzystanie dóbr przyrody, przy minimalnych stratach środowiskowych i optymalnym generowaniu kosztów.

Ponadto realizacja zaleceń i działań wynikających z PZŚ, może zmniejszyć, a nawet eliminować ryzyko na Kontrakcie, w szczególności:

- ryzyka pomijania problematyki ochrony środowiska w procesie realizacji Zadania przez Wykonawcę;
- ryzyka eskalacji protestów lokalnego społeczeństwa na skutek nieprzestrzegania przez Wykonawcę zatwierdzonych przez Inżyniera technologii prowadzenia robót i procedur środowiskowych;
- ryzyka dodatkowych kar środowiskowych;
- ryzyka ponoszenia dodatkowych strat w środowisku.

Mając na uwadze ważność zagadnień określających uwarunkowania środowiskowe i społeczne przewiduje się następujące procedury wdrażania PZŚ:

- przed wybraniem Wykonawcy, Zamawiający złoży do Banku Światowego draft niniejszego PZŚ w celu zaopiniowania;
- następnie PZŚ zostanie poddany konsultacjom społecznym;
- po przeprowadzeniu konsultacji społecznych (i uzupełnieniu dokumentu o wyniki konsultacji), nastąpi uzupełnienie PZŚ i przekazanie wersji finalnej do zatwierdzenia przez Bank Światowy;
- po zatwierdzeniu PZŚ przez Bank Światowy, dokument finalny zostanie włączony do dokumentacji przetargowej na wybór Wykonawcy;
- wszelkie działania Wykonawcy będą raportowane w regularnych odstępach czasu (co miesiąc), w języku polskim i w razie potrzeby w języku angielskim, w wersji papierowej i elektronicznej, w aspekcie zobowiązań wynikających z PZŚ oraz innych dokumentów kontraktowych. Raporty te będą podlegały zatwierdzeniu przez Inżyniera i Zamawiającego;

- Wykonawca w harmonogramie robót uwzględni warunki realizacji Zadania wynikające w PZŚ, w tym w szczególności ograniczenia czasowe w realizacji wybranych robót z uwagi na wymagania w zakresie ochrony przyrody i lokalnego społeczeństwa.

Na etapie realizacji robót planuje się sporządzanie przez Wykonawcę zbiorczych raportów z monitoringu przyrodniczego, potwierdzonych przez specjalistów zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy, zatwierdzanych przez nadzór przyrodniczy Inżyniera. Szczegółowy zakres raportu określi Inżynier (raport rozpoczęcia, okresowy – miesięczny, kwartalny, ad-hoc, zamknięcia), określi on również terminy ich wykonania. Zespół nadzoru przyrodniczego Wykonawcy opracowuje także okresowe sprawozdania, przedkładane do organów ochrony środowiska w formie pisemnej zgodnie z wymaganiami decyzji administracyjnych wydanych w związku z realizacją Zadania przez powyższe organy. Sprawozdania te (wyprzedzająco, na dwa tygodnie przed datą przedłożenia w organie) przedkładane są do Inżyniera.

System raportowania Projektu oparty będzie natomiast o raporty miesięczne przekazywane przez Wykonawców do JRP za pośrednictwem Inżyniera oraz raporty miesięczne Inżyniera. Jako część raportów miesięcznych lub jako odrębny dokument będą też przygotowywane miesięczne raporty z wdrażania PZŚ (Wykonawcy oraz Inżyniera). Na tej bazie będą również opracowywane zbiorcze, kwartalne raporty.

JWP przekazywać będzie do BKP raporty kwartalne w części dotyczącej realizowanych przez nie zadań. Będą one zawierać wymagany zestaw informacji i opisów umożliwiający przygotowanie raportu kwartalnego Projektu przez BKP. Ponadto szczególnie w przypadku problemów z wdrażaniem Zadania, BKP będzie oczekiwał od JRP przekazywania zestawień i danych w okresach miesięcznych.

Ustalono następujące procedury raportowania:

- 1) Raportowanie:
 - a) raporty (miesięczne, kwartalne, ad-hoc, końcowe) sporządzone będą przez Wykonawcę i/lub Inżyniera;
 - b) przegląd raportu przez Inżyniera;
 - c) przedłożenie raportu do Zamawiającego (informacyjnie);
 - d) przedłożenie sprawozdań do RDOŚ i lub GDOŚ oraz Marszałka Województwa Lubuskiego (w zakresie wynikającym z wydanych dla realizacji Zadania decyzji administracyjnych uzyskanych, w których określono konieczność raportowania przedmiotowych działań);
 - e) przedłożenie raportu kwartalnego JWP do BKP;
 - f) raport końcowy z wdrażania PZŚ sporządzony przez Inżyniera (po weryfikacji przez JWP i BKP przekazany do Banku Światowego nie później niż 3 miesiące po zakończeniu robót).
- 2) Archiwizacja:
 - a) Wykonawca: 1 egzemplarz każdego raportu w wersji elektronicznej przez 5 lat od daty zakończenia Kontraktu,
 - b) Inżynier: 1 egzemplarz każdego raportu w wersji elektronicznej przez 5 lat od daty zakończenia Kontraktu,

- c) Zamawiający: 1 egzemplarz każdego raportu w wersji elektronicznej przez 5 lat od daty zakończenia Kontraktu.
- 3) Ewaluacja – bieżąca ocena rezultatów realizacji planowanych działań wynikających z PZŚ. Bieżąca analiza dokumentacji (Raportów Wykonawcy) przez Inżyniera. Dostarczanie Zamawiającemu rzetelnych informacji z przebiegu procesu budowlanego ze szczególnym uwzględnieniem realizacji działań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko i zaleceń wynikających z decyzji środowiskowych.

BKP sporządza również, w odstępach kwartalnych, raporty przekazywane do Banku Światowego.

Planowana jest:

- ewaluacja *ex-ante*: Raport przed rozpoczęciem realizacji Kontraktu (Raport Inżyniera),
- ewaluacja bieżąca: Raporty kwartalne Inżyniera,
- ewaluacja *ex-post*:
 - ✓ Raport po zakończeniu realizacji Kontraktu (Raport końcowy z PZŚ sporządzane przez Wykonawcę i Inżyniera),
 - ✓ Raport z PZŚ po okresie zgłaszania wad sporządzany przez Inżyniera.

11. WYKAZ MATERIAŁÓW ŹRÓDŁOWYCH

- 1) Karta Informacyjna Przedsięwzięcia Przebudowa linii kolejowej nr 203 od km 341, 480 do km 342,300 wraz z rozbiórką, budową, remontem, przebudową i rozbudową infrastruktury kolejowej i infrastruktury kolidującej z inwestycją, realizowane w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły „Zadanie 1B.5/3 Przebudowa mostu w celu zapewnienia minimalnego prześwitu (Most kolejowy w 615,1 km rz. Odry w Kostrzynie nad Odrą)”, Sweco Consulting, lipiec 2019.
- 2) Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 11.12.2019 r., znak: WZŚ.420.115.2019.AN stwierdzająca brak konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn.: „Przebudowa linii kolejowej nr 203 od km 341, 480 do km 342,300 wraz z rozbiórką, budową, remontem, przebudową i rozbudową infrastruktury kolejowej i infrastruktury kolidującej z inwestycją, realizowane w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły „Zadanie 1B.5/3 Przebudowa mostu w celu zapewnienia minimalnego prześwitu (Most kolejowy w 615,1 km rz. Odry w Kostrzynie nad Odrą)”.
- 3) Pismo Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Zielonej Górze, Delegatura w Gorzowie Wlkp. (z dnia 17.06.2019 r., znak: RZD-G.5135.86.2019).
- 4) Podręcznik Operacyjny Projektu (POM) dla Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły. Biuro Koordynacji Projektu OPDOW. Wrocław, lipiec 2017 wraz z aktualizacją zatwierdzoną 20.06.2017 r.
- 5) Ramowy Plan Zarządzania Środowiskiem i Społeczeństwem dla Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły – dokument ostateczny. RZGW w Szczecinie, RZGW we Wrocławiu, RZGW w Krakowie, Lubuski ZMiUW w Zielonej Górze, Zachodniopomorski ZMiUW w Szczecinie, Świętokrzyski ZMiUW w Kielcach, Dolnośląski ZMiUW we Wrocławiu, Małopolski ZMiUW w Krakowie, Podkarpacki ZMiUW w Rzeszowie, IMiGW – Państwowy Instytut Badawczy, kwiecień 2015.

12. LISTA ZAŁĄCZNIKÓW

- Załącznik 1. Plan działań łagodzących
- Załącznik 2. Plan działań monitoringowych
- Załącznik 3. Zestawienie krajowych aktów prawnych związanych z ochroną środowiska
- Załącznik 4. Kopie decyzji administracyjnych z zakresu ochrony środowiska i ochrony przyrody wydanych dla Zadania
- a. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 11.12.2019 r., znak: WZŚ.420.115.2019.AN stwierdzająca brak konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn.: „Przebudowa linii kolejowej nr 203 od km 341, 480 do km 342,300 wraz z rozbiórką, budową, remontem, przebudową i rozbudową infrastruktury kolejowej i infrastruktury kolidującej z inwestycją, realizowane w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły „Zadanie 1B.5/3 Przebudowa mostu w celu zapewnienia minimalnego prześwitu (Most kolejowy w 615,1 km rz. Odry w Kostrzynie nad Odrą)”
 - b. Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 20.03.2020 r. (znak: WPN-I.16401.136.2020.KS) zezwalająca na niektóre czynności objęte zakazami w odniesieniu do gatunków objętych ochroną gatunkową (decyzja gatunkowa)
 - c. Decyzja Marszałka Województwa Lubuskiego z dnia 04.05.2020 r. (znak: DW.I.7131.19.2020) zezwalająca na czynności płoszenia zwierząt łownych.
- Załącznik 5a. Mapa z lokalizacją Zadania na tle obszarów chronionych
- Załącznik 5b. Mapa z lokalizacją Zadania na tle obszarów chronionych (Natura 2000)
- Załącznik 6. Mapa lokalizacji głównych elementów Zadania
- Załącznik 7. Mapa – wyniki inwentaryzacji przyrodniczej
- Załącznik 8. Pismo Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Zielonej Górze, Delegatura w Gorzowie Wlkp. (z dnia 17.06.2019, znak: RZD-G.5135.86.2019)